

REGIONALNY PROGRAM OPERACYJNY dla woj. POMORSKIEGO

SPIS TREŚCI:

Priorytety dostępne dla przedsiębiorstw	4
DZIAŁANIE 1.1. EKSPANSJA PRZEZ INNOWACJE.....	4
PODDZIAŁANIE 1.1.1. EKSPANSJA PRZEZ INNOWACJE - WSPARCIE DOTACYJNE	4
PODDZIAŁANIE 1.1.2. EKSPANSJA PRZEZ INNOWACJE - WSPARCIE POZADOTACYJNE.....	4
DZIAŁANIE 1.2. TRANSFER WIEDZY DO GOSPODARKI.....	7
DZIAŁANIE 2.2. INWESTYCJE PROFILOWANE	9
PODDZIAŁANIE 2.2.1. INWESTYCJE PROFILOWANE - WSPARCIE DOTACYJNE	9
PODDZIAŁANIE 2.2.2. INWESTYCJE PROFILOWANE - WSPARCIE POZADOTACYJNE.....	9
DZIAŁANIE 2.3. AKTYWNOŚĆ EKSPORTOWA	11
DZIAŁANIE 2.4. OTOCZENIE BIZNESU	14
PODDZIAŁANIE 2.4.1. SPECJALISTYCZNE USŁUGI DORADCZE	14
PODDZIAŁANIE 2.4.2. WSPARCIE INSTYTUCJI OTOCZENIA BIZNESU NA TERENIE OBSZARU METROPOLITALNEGO TRÓJMIASTA - MECHANIZM ZIT	14
PODDZIAŁANIE 2.4.3. WSPARCIE INSTYTUCJI OTOCZENIA BIZNESU.....	14
DZIAŁANIE 2.5. INWESTORZY ZEWNĘTRZNI.....	17
DZIAŁANIE 3.2. EDUKACJA OGÓLNA	19
PODDZIAŁANIE 3.2.1. JAKOŚĆ EDUKACJI OGÓLNEJ.....	19
PODDZIAŁANIE 3.2.2. WSPARCIE UCZNIĄ SZCZEGÓLNIE UZDOLNIONEGO	19
DZIAŁANIE 3.3. EDUKACJA ZAWODOWA.....	24
PODDZIAŁANIE 3.3.1. JAKOŚĆ EDUKACJI ZAWODOWEJ	24
PODDZIAŁANIE 3.3.2. PROGRAMY MOTYWACYJNE DLA UCZNIÓW SZKÓŁ ZAWODOWYCH.....	24
DZIAŁANIE 4.1. INFRASTRUKTURA PONADGIMNAZJALNYCH SZKÓŁ ZAWODOWYCH.....	29
DZIAŁANIE 4.2. INFRASTRUKTURA UCZELNI PROWADZĄCYCH KSZTAŁCENIE O PROFILU PRAKTYCZNYM.....	31
DZIAŁANIE 5.2. AKTYWIZACJA ZAWODOWA OSÓB POZOSTAJĄCYCH BEZ PRACY.....	33
PODDZIAŁANIE 5.2.1. AKTYWIZACJA ZAWODOWA OSÓB POZOSTAJĄCYCH BEZ PRACY – MECHANIZM ZIT	33

PODDZIAŁANIE 5.2.2. AKTYWIZACJA ZAWODOWA OSÓB POZOSTAJĄCYCH BEZ PRACY	33
DZIAŁANIE 5.3. OPIEKA NAD DZIEĆMI DO LAT 3	37
DZIAŁANIE 5.4. ZDROWIE NA RYNKU PRACY	40
PODDZIAŁANIE 5.4.1. ZDROWIE NA RYNKU PRACY – MECHANIZM ZIT	40
PODDZIAŁANIE 5.4.2. ZDROWIE NA RYNKU PRACY	40
DZIAŁANIE 5.6. ADAPTACYJNOŚĆ PRACOWNIKÓW	43
DZIAŁANIE 5.7. NOWE MIKROPRZEDSIĘBIORSTWA	45
DZIAŁANIE 7.1. ZASOBY OCHRONY ZDROWIA	47
PODDZIAŁANIE 7.1.1. ZASOBY OCHRONY ZDROWIA – MECHANIZM ZIT	47
PODDZIAŁANIE 7.1.2. ZASOBY OCHRONY ZDROWIA	47
DZIAŁANIE 8.1. KOMPLEKSOWE PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE – WSPARCIE DOTACYJNE	51
PODDZIAŁANIE 8.1.1. KOMPLEKSOWE PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE W MIASTACH OBSZARU METROPOLITALNEGO TRÓJMIASTA – MECHANIZM ZIT	51
PODDZIAŁANIE 8.1.2. KOMPLEKSOWE PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE W MIASTACH POZA OBSZAREM METROPOLITALNYM TRÓJMIASTA	51
DZIAŁANIE 8.3. MATERIALNE I NIEMATERIALNE DZIEDZICTWO KULTUROWE	55
DZIAŁANIE 8.4. WSPARCIE ATRAKCYJNOŚCI WALORÓW DZIEDZICTWA PRZYRODNICZEGO	57
DZIAŁANIE 9.1. TRANSPORT MIEJSKI	60
PODDZIAŁANIE 9.1.1. TRANSPORT MIEJSKI – MECHANIZM ZIT	60
PODDZIAŁANIE 9.1.2. TRANSPORT MIEJSKI	60
DZIAŁANIE 10.3. ODNAWIALNE ŹRÓDŁA ENERGII	63
PODDZIAŁANIE 10.3.1. ODNAWIALNE ŹRÓDŁA ENERGII - WSPARCIE DOTACYJNE	63
PODDZIAŁANIE 10.3.2. ODNAWIALNE ŹRÓDŁA ENERGII - WSPARCIE POZADOTACYJNE	63
DZIAŁANIE 10.4. REDUKCJA EMISJI	66
DZIAŁANIE 11.2. GOSPODARKA ODPADAMI	69
Priorytety dostępne dla podmiotów innych niż przedsiębiorstwa	72
DZIAŁANIE 2.1. INWESTYCJE PODSTAWOWE	72
DZIAŁANIE 3.1. EDUKACJA PRZEDSZKOLNA	73
DZIAŁANIE 5.1. AKTYWIZACJA ZAWODOWA OSÓB BEZROBOTNYCH - PROJEKTY POWIATOWYCH URZĘDÓW PRACY	76

PODDZIAŁANIE 5.1.1. AKTYWIZACJA ZAWODOWA OSÓB BEZROBOTNYCH – MECHANIZM ZIT	76
PODDZIAŁANIE 5.1.2. AKTYWIZACJA ZAWODOWA OSÓB BEZROBOTNYCH	76
DZIAŁANIE 5.5. KSZTAŁCENIE USTAWICZNE	77
DZIAŁANIE 6.1. AKTYWNA INTEGRACJA	79
PODDZIAŁANIE 6.1.1. AKTYWIZACJA SPOŁECZNO-ZAWODOWA - MECHANIZM ZIT	79
PODDZIAŁANIE 6.1.2. AKTYWIZACJA SPOŁECZNO-ZAWODOWA.....	79
DZIAŁANIE 6.2. USŁUGI SPOŁECZNE	84
PODDZIAŁANIE 6.2.1. ROZWÓJ USŁUG SPOŁECZNYCH - MECHANIZM ZIT ..	84
PODDZIAŁANIE 6.2.2. ROZWÓJ USŁUG SPOŁECZNYCH	84
DZIAŁANIE 6.3. EKONOMIA SPOŁECZNA	89
PODDZIAŁANIE 6.3.1. PODMIOTY EKONOMII SPOŁECZNEJ – MECHANIZM ZIT.....	89
PODDZIAŁANIE 6.3.2. PODMIOTY EKONOMII SPOŁECZNEJ	89
PODDZIAŁANIE 6.3.3. KOORDYNACJA ROZWOJU SEKTORA EKONOMII SPOŁECZNEJ.....	89
DZIAŁANIE 7.2. SYSTEMY INFORMATYCZNE I TELEMEDYCZNE	94
DZIAŁANIE 8.2. KOMPLEKSOWE PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE – WSPARCIE POZADOTACYJNE.....	96
DZIAŁANIE 9.2. REGIONALNA INFRASTRUKTURA KOLEJOWA	98
PODDZIAŁANIE 9.2.1. REGIONALNA INFRASTRUKTURA KOLEJOWA – MECHANIZM ZIT	98
PODDZIAŁANIE NR 9.2.2. REGIONALNA INFRASTRUKTURA KOLEJOWA.....	98
DZIAŁANIE 9.3. REGIONALNA INFRASTRUKTURA DROGOWA	101
DZIAŁANIE 10.1. EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNA – MECHANIZM ZIT	103
PODDZIAŁANIE 10.1.1. EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNA - MECHANIZM ZIT - WSPARCIE DOTACYJNE	103
PODDZIAŁANIE 10.1.2. EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNA - MECHANIZM ZIT - WSPARCIE POZADOTACYJNE.....	103
DZIAŁANIE 10.2. EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNA.....	107
PODDZIAŁANIE 10.2.1. EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNA - WSPARCIE DOTACYJNE	107
PODDZIAŁANIE 10.2.2. EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNA - WSPARCIE POZADOTACYJNE.....	107
DZIAŁANIE 11.1. OGRANICZANIE ZAGROŻEŃ NATURALNYCH	110
DZIAŁANIE 11.3. GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	113
DZIAŁANIE 11.4. OCHRONA RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ	115

Priorytety dostępne dla przedsiębiorstw

DZIAŁANIE 1.1. EKSPANSJA PRZEZ INNOWACJE

PODDZIAŁANIE 1.1.1. EKSPANSJA PRZEZ INNOWACJE - WSPARCIE DOTACYJNE

PODDZIAŁANIE 1.1.2. EKSPANSJA PRZEZ INNOWACJE - WSPARCIE POZADOTACYJNE

Cel szczegółowy: Zwiększona aktywność badawczo-rozwojowa przedsiębiorstw.

W województwie pomorskim innowacje wdrażane są przez niewielki odsetek pomorskich przedsiębiorstw, dlatego głównym zadaniem interwencji w Działaniu będzie upowszechnienie proinnowacyjnych zachowań w szerszej populacji przedsiębiorstw, w szczególności w związku z wykorzystaniem specyficznych potencjałów regionu oraz lepszym powiązaniem wydatków prywatnych i interwencji publicznej w tym zakresie.

Wsparcie skierowane będzie do przedsiębiorstw rozpoczynających i rozwijających działalność B+R i ukierunkowane wyłącznie na projekty mieszczące się w obszarach inteligentnych specjalizacji.

Możliwe będzie uzyskanie wsparcia na cały proces projektowy od fazy badawczej – poprzez linie pilotażowe i działania w zakresie walidacji produktów – do fazy pierwszej produkcji włącznie. Pierwsza produkcja oznacza pierwsze wdrożenie przemysłowe odnoszące się do zwiększenia skali obiektów pilotażowych lub do pierwszych w swoim rodzaju urządzeń i obiektów, obejmujących kroki następujące po uruchomieniu linii pilotażowej, w ramach której zawarta jest faza testowania (bez produkcji masowej i sprzedaży). Możliwe będzie również wsparcie poszczególnych faz procesu projektowego z zastrzeżeniem, że wyłącznym przedmiotem projektu nie może być etap pierwszej produkcji.

Wsparcie będzie kierowane także na uzyskanie praw wyłącznych dla własnych rozwiązań technologicznych, w tym na uzyskanie ochrony własności przemysłowej na rynkach zagranicznych, jak również na tworzenie i rozwój zaplecza B+R, w tym na zakup aparatury specjalistycznej i urządzeń laboratoryjnych.

Ponadto możliwy będzie także zakup i wdrożenie przez przedsiębiorstwa wyników prac B+R w celu ich rozwinięcia oraz praw własności intelektualnej (patentów, licencji, know-how lub innej nieopatentowanej wiedzy technicznej).

Przewiduje się, że wsparciem objęte zostaną też nowe przedsiębiorstwa znajdujące się w fazie załążkowej i działające w sektorach zaawansowanych technologicznie.

Wsparcie skierowane będzie także na projekty badawczo-wdrożeniowe, zmierzające do komercjalizacji wyników, realizowane przez instytucje B+R we współpracy z przedsiębiorcami. Warunkiem ich realizacji będzie finansowy udział partnerów gospodarczych.

W ramach interwencji publicznej przyczyniającej się do powstawania działów B+R i laboratoriów w przedsiębiorstwach lub tworzenia przez firmy centrów badawczo-

rozwojowych warunkiem wsparcia tego typu inwestycji będzie przedstawienie przez przedsiębiorstwo planów dotyczących prac B+R.

Wspierane będą również zaawansowane usługi badawcze świadczone przez jednostki B+R na rzecz przedsiębiorstw zgodnie ze zgłaszanym przez te przedsiębiorstwa popytem.

Preferowane będą projekty:

- 1) partnerskie, wzmacniające współpracę sieciową,
- 2) wynikające z Porozumień na rzecz inteligentnych specjalizacji regionu,
- 3) z zakresu technologii przyczyniających się do oszczędności surowców i energii oraz ograniczenia emisji szkodliwych substancji do środowiska,
- 4) w przypadku dużych firm podejmowane wspólnie z MŚP lub przewidujące współpracę z MŚP, organizacjami pozarządowymi i instytucjami badawczymi,
- 5) powiązane z pomorskimi przedsięwzięciami realizowanymi w ramach PMDIB.

W przypadku interwencji kierowanej bezpośrednio na realizację celów SUERMB, preferowane będą projekty realizowane w partnerstwie z podmiotami z Regionu Morza Bałtyckiego.

Ukierunkowanie terytorialne:

Działanie realizowane będzie na obszarze całego województwa.

Typy projektów

Poddziałanie 1.1.1

- 1) opracowanie lub zlecenie opracowania rozwiązań technicznych, technologicznych i/lub organizacyjnych (badania przemysłowe lub prace rozwojowe lub wsparcie innych faz procesu projektowego) zakończone wdrożeniem do etapu pierwszej produkcji,
- 2) wsparcie procesu zabezpieczenia i ochrony własności intelektualnej przedsiębiorstwa dla własnych rozwiązań technicznych,
- 3) budowa, rozbudowa, przebudowa, zakup wyposażenia laboratoriów /działów B+R+I w przedsiębiorstwach,
- 4) nabycie wyników prac B+R, praw do własności intelektualnej, w tym patentów, licencji, know-how lub innej nieopatentowanej wiedzy technicznej związanej z wdrażanym produktem lub usługą,
- 5) projekty badawczo-wdrożeniowe, zmierzające do komercjalizacji wyników, realizowane przez instytucje B+R we współpracy z przedsiębiorcami.

Poddziałanie 1.1.2.

Typy projektów zostaną uzupełnione po zakończeniu oceny ex-ante zrealizowanej zgodnie z artykułem 37 ust. 2 i 3 rozporządzenia ogólnego.

Typ beneficjenta

Poddziałanie 1.1.1.

- 1) dla typów projektów 1) - 4) przedsiębiorcy w ewentualnych partnerstwach z:
 - innymi przedsiębiorcami,
 - jednostkami naukowymi,

- szkołami wyższymi,
- IOB,
- izbami gospodarczymi i organizacjami przedsiębiorców,
- organizacjami pozarządowymi,
- innymi instytucjami prowadzącymi badania naukowe lub prace rozwojowe.

2) dla typu projektu 5):

- jednostki naukowe,
- szkoły wyższe.

Poddziałanie 1.1.2.

Podmioty wdrażające instrumenty finansowe

Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowanych na poziomie projektu

Poddziałanie 1.1.1. - Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 18 niniejszej tabeli (jeśli dotyczy).

Poddziałanie 1.1.2. - Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR na poziomie beneficjenta (podmiotu wdrażającego instrument finansowy) wynosi 85%.

Maksymalny całkowity % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + BP)

jw.

Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)

Poddziałanie 1.1.1. - nie dotyczy

Poddziałanie 1.1.2. - do uzupełnienia po zakończeniu oceny ex-ante zrealizowanej zgodnie z artykułem 37 ust. 2 i 3 rozporządzenia ogólnego.

Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowanych projektu (PLN)

Poddziałanie 1.1.1. - Minimalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu wynosi 500 tys. PLN.

Poddziałanie 1.1.2. - do uzupełnienia po zakończeniu oceny ex-ante zrealizowanej zgodnie z artykułem 37 ust. 2 i 3 rozporządzenia ogólnego.

Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych

Poddziałanie 1.1.1. - nie dotyczy

Poddziałanie 1.1.2. - do uzupełnienia po zakończeniu oceny ex-ante zrealizowanej zgodnie z artykułem 37 ust. 2 i 3 rozporządzenia ogólnego.

Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania

Poddziałanie 1.1.1. - nie dotyczy

Poddziałanie 1.1.2. - do uzupełnienia po zakończeniu oceny ex-ante zrealizowanej zgodnie z artykułem 37 ust. 2 i 3 rozporządzenia ogólnego.

DZIAŁANIE 1.2. TRANSFER WIEDZY DO GOSPODARKI

Cel szczegółowy: Zwiększone urynkowanie działalności badawczo-rozwojowej.

W województwie pomorskim profil aktywności badawczo-rozwojowej często jest zbyt wąski w stosunku do oczekiwań przedsiębiorstw, a same jednostki B+R są zbyt mało elastyczne w dostosowywaniu oferty do potrzeb regionalnej gospodarki. Dlatego konieczne jest takie ukierunkowanie interwencji w tym zakresie (również w kontekście niezbędnej infrastruktury B+R), które przyczyni się do zaspokojenia potrzeb niezbędnych do skutecznego prowadzenia procesów komercjalizacji rozwiązań innowacyjnych.

Wspierana będzie poprawa efektywności oraz rozwój infrastruktury jednostek B+R w celu rozwijania ich współpracy z przedsiębiorstwami, z wyłączeniem kosztów osobowych oraz kosztów utrzymania infrastruktury. Warunkiem udzielenia wsparcia będzie wpisywanie się realizowanych projektów w obszary inteligentnych specjalizacji. Interwencja będzie możliwa w przypadku obiektywnego braku możliwości wykorzystania (np. w ramach współpracy sieciowej) istniejącej infrastruktury dla realizacji prac B+R, jak również pod warunkiem realnej perspektywy komercjalizacji wyników badań przez przedsiębiorców. Możliwości komercjalizacji będą oceniane na podstawie studium wykonalności, które określi sposób wykorzystania infrastruktury i oczekiwane rezultaty w zakresie jej wykorzystania przez przedsiębiorstwa. Ponadto – jako komponent realizowanych projektów – finansowane będzie wsparcie rozwoju kadry B+R, w tym wymiana wiedzy i doświadczeń między przedsiębiorstwami i jednostkami B+R, a także tworzenie wspólnych zespołów badawczo-rozwojowych.

Warunkiem uzyskania wsparcia w ramach Działania 1.2. jest zgodność z Umową Partnerstwa w zakresie kryteriów wsparcia infrastruktury B+R.

Preferowane będą projekty:

- 1) partnerskie, wzmacniające współpracę sieciową,
- 2) wynikające z Porozumień na rzecz inteligentnych specjalizacji regionu,
- 3) z udokumentowanym prywatnym wkładem finansowym,
- 4) powiązane z pomorskimi przedsięwzięciami realizowanymi w ramach PMDIB.

W przypadku interwencji kierowanej bezpośrednio na realizację celów SUERMB, preferowane będą projekty realizowane w partnerstwie z podmiotami z Regionu Morza Bałtyckiego.

W przypadku identyfikacji zadań infrastrukturalnych jednostek naukowych, wsparcie jest możliwe jedynie w ramach negocjacji Kontraktu Terytorialnego dla Województwa Pomorskiego.

Ukierunkowanie terytorialne:

Działanie realizowane będzie na obszarze całego województwa.

Typy projektów

Budowa, przebudowa, rozbudowa, remont i/lub zakup wyposażenia infrastruktury jednostek sfery B+R na potrzeby realizacji wspólnych projektów wdrożeniowych przez innowacyjne przedsiębiorstwa, a także laboratoriów badawczo-rozwojowych wraz z towarzyszącą infrastrukturą, pod warunkiem obiektywnego braku możliwości wykorzystania (np. w ramach współpracy sieciowej) posiadanej przez wnioskodawcę istniejącej infrastruktury dla realizacji planowanych prac z zakresu B+R.

Typ beneficjenta

Jednostki naukowe lub szkoły wyższe w ewentualnych partnerstwach z:

- innymi jednostkami naukowymi,
- innymi szkołami wyższymi,
- przedsiębiorcami,
- IOB,
- jednostkami samorządu terytorialnego i ich jednostkami organizacyjnymi,
- związkami i stowarzyszeniami jednostek samorządu terytorialnego.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowanych na poziomie projektu

Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 18 niniejszej tabeli (jeśli dotyczy) i wynosić nie więcej niż 85%.

Maksymalny całkowity % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + BP)

Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 18 niniejszej tabeli (jeśli dotyczy) i wynosić nie więcej niż 85%.

Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)

Minimalna wartość projektu wynosi 1 mln PLN.

Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowanych projektu (PLN)

nie dotyczy

Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych

nie dotyczy

Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania

nie dotyczy

DZIAŁANIE 2.2. INWESTYCJE PROFILOWANE

PODDZIAŁANIE 2.2.1. INWESTYCJE PROFILOWANE - WSPARCIE DOTACYJNE

Szczegółowy podział interwencji pomiędzy Poddziałania dokonany zostanie po zakończeniu oceny ex ante zrealizowanej zgodnie z artykułem 37 ust. 2 i 3 Rozporządzenia ogólnego.

PODDZIAŁANIE 2.2.2. INWESTYCJE PROFILOWANE - WSPARCIE POZADOTACYJNE

Cel szczegółowy: Zwiększona zdolność MŚP do rozwijania produktów i usług, w tym poprzez zastosowanie innowacji.

Wsparcie w ramach interwencji powinno posłużyć firmom w przełamywaniu barier rozwojowych i skutkować ich modernizacją w wybranych aspektach, takich jak poprawa efektywności, powiązania międzynarodowe, w tym ekspansja na rynki zewnętrzne, ukierunkowanie na innowacje oraz obszary inteligentnych specjalizacji, pełniejsze wykorzystanie możliwości technologii cyfrowych, a także poprawa efektywności procesów produkcyjnych.

Wspierane będą małe i średnie przedsiębiorstwa, zwłaszcza te dysponujące potencjałem do ekspansji. Finansowane będą przedsięwzięcia inwestycyjne, w tym zmiana procesu produkcyjnego lub sposobu świadczenia usług, zakup maszyn i sprzętu czy rozbudowa zaplecza – umożliwiające istotne poszerzenie rynków zbytu, poszerzenie palety oferowanych produktów lub usług bądź znaczącą poprawę ich jakości.

Wsparcie adresowane będzie do przedsiębiorstw działających w obszarach inteligentnych specjalizacji.

Interwencja będzie ukierunkowana także na przedsięwzięcia służące poprawie efektywności przedsiębiorstw dzięki wykorzystaniu technologii informacyjno-komunikacyjnych.

Wspierane będą również inwestycje i rozwiązania organizacyjne (w tym wdrażanie systemów zarządzania środowiskowego) służące redukcji wodo-, surowco-, materiało- transporto- i energochłonności procesów produkcyjnych, m.in. dzięki zastosowaniu eko-innowacji i wykorzystaniu nowych źródeł energii.

Preferowane będą projekty:

- 1) w zakresie przedsięwzięć wpisujących się w obszary inteligentnych specjalizacji:
 - a) partnerskie, w tym realizowane w ramach współpracy sieciowej między przedsiębiorstwami,
 - b) ukierunkowane na zdobywanie nowych rynków, w tym na wzrost aktywności eksportowej,
 - c) wynikające z Porozumień na rzecz inteligentnych specjalizacji regionu.
- 2) w zakresie przedsięwzięć dotyczących wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz inwestycji i rozwiązań organizacyjnych służących redukcji wodo-, surowco-, materiałotransporto- i energochłonności procesów produkcyjnych:
 - a) wpisujące się w realizację celów Porozumień na rzecz inteligentnych specjalizacji regionu,
 - b) partnerskie, w tym realizowane w ramach współpracy sieciowej między przedsiębiorstwami,
 - c) ukierunkowane na zdobywanie nowych rynków, w tym na wzrost aktywności eksportowej.

Ukierunkowanie terytorialne:

Działanie realizowane będzie na obszarze całego województwa.

Typy projektów

Poddziałanie 2.2.1.

- 1) budowa, rozbudowa infrastruktury lub rozszerzenie zakresu działalności przedsiębiorstwa,
- 2) realizacja zasadniczych zmian procesu produkcyjnego lub zmiana w zakresie sposobu świadczenia usług (w tym usług świadczonych drogą elektroniczną),
- 3) unowocześnienie składników majątku trwałego niezbędnego do prowadzenia i rozwoju działalności gospodarczej firmy,
- 4) racjonalizacja logistyki sprzedaży towarów i usług prowadząca w szczególności do zmniejszenia transportochłonności,
- 5) budowa, rozbudowa lub przebudowa instalacji i urządzeń sprzyjających oszczędności surowców i energii oraz ograniczaniu emisji szkodliwych substancji do środowiska,
- 6) poprawa efektywności przedsiębiorstwa poprzez wdrożenie systemu zarządzania przedsiębiorstwem, w tym informatyzacja procesów produkcyjnych.

Poddziałanie 2.2.2.

Typy projektów zostaną uzupełnione po zakończeniu oceny ex-ante zrealizowanej zgodnie z artykułem 37 ust. 2 i 3 rozporządzenia ogólnego.

Typ beneficjenta

Poddziałanie 2.2.1. - mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa

Poddziałanie 2.2.2. - podmioty wdrażające instrumenty finansowe

Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowanych na poziomie projektu

Poddziałanie 2.2.1. - Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych.

Poddziałanie 2.2.2. - Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR na poziomie beneficjenta (podmiotu wdrażającego instrument finansowy) wynosi 85%.

Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR na poziomie ostatecznego odbiorcy powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych.

Maksymalny całkowity % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + BP)

Poddziałanie 2.2.1. - Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych

Poddziałanie 2.2.2. - do uzupełnienia po zakończeniu oceny ex-ante zrealizowanej zgodnie z artykułem 37 ust. 2 i 3 rozporządzenia ogólnego.

Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)

Poddziałanie 2.2.1. - nie dotyczy

Poddziałanie 2.2.2. - do uzupełnienia po zakończeniu oceny ex-ante zrealizowanej zgodnie z artykułem 37 ust. 2 i 3 rozporządzenia ogólnego.

Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowanych projektu (PLN)

Poddziałanie 2.2.1. - Maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu wynosi 2 mln PLN.

Poddziałanie 2.2.2. - nie dotyczy

Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych

Poddziałanie 2.2.1. - nie dotyczy

Poddziałanie 2.2.2. - do uzupełnienia po zakończeniu oceny ex-ante zrealizowanej zgodnie z artykułem 37 ust. 2 i 3 rozporządzenia ogólnego.

Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania

Poddziałanie 2.2.1. - nie dotyczy

Poddziałanie 2.2.2. - do uzupełnienia po zakończeniu oceny ex-ante zrealizowanej zgodnie z artykułem 37 ust. 2 i 3 rozporządzenia ogólnego.

DZIAŁANIE 2.3. AKTYWNOŚĆ EKSPORTOWA

Cel szczegółowy: Zwiększony poziom handlu zagranicznego sektora MŚP.

W województwie pomorskim niewykorzystany pozostaje potencjał eksportowy małych i średnich przedsiębiorstw. Dobra pozycja regionu w zestawieniu z resztą polskich województw, została osiągnięta głównie dzięki dużym firmom, dlatego też wsparcia w ramach interwencji publicznej wymagają w szczególności firmy małe i średnie.

Koniecznym jest zatem podjęcie działań mających na celu ugruntowanie proeksportowej pozycji pomorskich firm, która pozwoli im wyjść z ofertą na rynki zagraniczne.

W ramach planowanej interwencji zostanie zrealizowane przede wszystkim przedsięwzięcie strategiczne, zidentyfikowane w RPS w zakresie rozwoju gospodarczego pt.: „Pomorski Broker Eksportowy”, dotyczące stworzenia całościowego i skoordynowanego systemu wspierania eksportu w regionie zapewniającego kompleksową ofertę dla pomorskich przedsiębiorstw w celu umożliwienia im wyjścia na rynki zagraniczne.

W ramach ww. przedsięwzięcia strategicznego wsparcie będzie adresowane zarówno do indywidualnych przedsiębiorstw, jak i grup branżowych czy międzybranżowych. Obejmie ono m.in. wsparcie ukierunkowane na rozwijanie i doskonalenie modeli biznesowych przez pomoc w nawiązywaniu kontaktów gospodarczych z partnerami zagranicznymi lub tworzeniu wspólnej oferty rynkowej, a także udostępnianie informacji o możliwościach kooperacji i warunkach inwestowania na określonych rynkach.

Finansowane będą również badania i analizy pod kątem priorytetowych branż eksportowych i rynków zbytu prowadzące do lepszego ukierunkowania działań wspierających rozwój potencjału eksportowego pomorskich firm. Ponadto przewiduje się stworzenie sieci brokerów

lokalnych, których zadaniem będzie dotarcie do firm w regionie zainteresowanych rozpoczęciem lub rozwinięciem już prowadzonej działalności eksportowej oraz inne działania mające przygotować firmy i ich produkty do eksportu. Możliwe będzie także wsparcie współpracy z zagranicznymi przedstawicielstwami – brokerami zagranicznymi, którzy będą na wybranych rynkach wykonywać działania na rzecz pomorskich MŚP.

Kompleksowy program działań wzmacniających potencjał eksportowy pomorskich przedsiębiorstw będzie obejmował również m.in. organizację wystaw i spotkań biznesowych mających na celu wykreowanie kontaktów biznesowych oraz nowych rynków zbytu, kanałów dystrybucji, a także wizyty studyjne, misje gospodarcze oraz udział w międzynarodowych imprezach targowo-wystawienniczych.

Będą one organizowane adekwatnie do potencjału i potrzeb pomorskich przedsiębiorców. Komplementarnie realizowane będą kompleksowe, systematyczne i regionalnie koordynowane inicjatywy ukierunkowane na promocję pomorskich przedsiębiorstw na rynkach międzynarodowych, a także na wzmocnienie rangi regionu i pomorskiej gospodarki, obejmujące m.in. budowę i wdrożenie systemu promocji gospodarczej regionu.

Preferowane będą projekty:

- 1) kompleksowe,
 - 2) partnerskie, w tym realizowane w ramach współpracy sieciowej,
 - 3) wpisujące się w realizację celów Porozumień na rzecz inteligentnych specjalizacji regionu.
- W przypadku interwencji kierowanej bezpośrednio na realizację celów SUERMB, preferowane będą projekty realizowane w partnerstwie z podmiotami z Regionu Morza Bałtyckiego.

Ukierunkowanie terytorialne:

Działanie realizowane będzie na obszarze całego województwa.

Typy projektów

1) Zorganizowanie i prowadzenie systemu wsparcia eksportowego MŚP realizowane w formule projektu grantowego. Na kompleksowe przedsięwzięcie składają się m.in.:

- badania i analizy potencjału eksportowego przedsiębiorstw, prowadzące do lepszego ukierunkowania działań wspierających rozwój eksportu,
- przedsięwzięcia promujące postawy proeksportowe przedsiębiorstw i zapewniające kompleksowe przygotowanie do rozpoczęcia (rozwijania) działalności na rynkach międzynarodowych,
- organizowanie wyjazdowych i przyjazdowych wydarzeń gospodarczych, w tym misji oraz wizyt studyjnych o charakterze gospodarczym,
- tworzenie ułatwień w nawiązywaniu zagranicznych kontaktów gospodarczych pomorskich firm (poprzez np. sieć brokerów, elektroniczne platformy wymiany informacji, czy w ramach współpracy międzyregionalnej podmiotów publicznych),
- udzielanie grantów na finansowanie udziału w targach i innych wydarzeniach gospodarczych przyczyniających się do zmiany modelu biznesowego MSP.

Typ beneficjenta

IOB w ewentualnych partnerstwach z:

- innymi IOB,
- izbami gospodarczymi i organizacjami przedsiębiorców,
- jednostkami samorządu terytorialnego i ich jednostkami organizacyjnymi,
- przedsiębiorcami,
- organizacjami pozarządowymi,
- związkami i stowarzyszeniami jednostek samorządu terytorialnego oraz spółkami z udziałem jednostek samorządu terytorialnego,
- jednostkami sektora finansów publicznych posiadającymi osobowość prawną (niewymienione wyżej).

Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowanych na poziomie projektu

Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR na poziomie beneficjenta grantowego (operatora) wynosi 85%.

Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR na poziomie grantobiorcy powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych i wynosić nie więcej niż 50%.

Maksymalny całkowity % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + BP)

j/w

Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)

Mając na względzie uwarunkowania realizacji Działania 2.3. zakłada się wybór jednego beneficjenta projektu grantowego, który otrzyma dofinansowanie w wysokości całej dostępnej alokacji.

Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowanych projektu (PLN)

nie dotyczy

Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych

nie dotyczy

Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania

nie dotyczy

DZIAŁANIE 2.4. OTOCZENIE BIZNESU

PODDZIAŁANIE 2.4.1. SPECJALISTYCZNE USŁUGI DORADCZE

PODDZIAŁANIE 2.4.2. WSPARCIE INSTYTUCJI OTOCZENIA BIZNESU NA TERENIE OBSZARU METROPOLITALNEGO TRÓJMIASTA - MECHANIZM ZIT

PODDZIAŁANIE 2.4.3. WSPARCIE INSTYTUCJI OTOCZENIA BIZNESU

Cel szczegółowy: Lepsze warunki dla rozwoju MŚP.

W regionie oferta IOB na rzecz wspierania rozwoju firm nie jest w pełni adekwatna do potrzeb przedsiębiorstw, zwłaszcza w zakresie usług wysokospecjalizowanych i proinnowacyjnych. Dzięki zaplanowanej interwencji pomorskie małe i średnie przedsiębiorstwa zdobędą potencjał pomocny w zakresie poszerzenia rynków zbytu na swoje produkty i usług (zwłaszcza w zakresie usług wysokospecjalizowanych i proinnowacyjnych). Stanie się to za pośrednictwem lepiej świadczonych na rzecz przedsiębiorców usług specjalistycznych, które będą oferowane przez regionalne IOB.

PODDZIAŁANIE 2.4.1. SPECJALISTYCZNE USŁUGI DORADCZE

Interwencja przyjmie przede wszystkim formułę systemu świadczenia specjalistycznych usług doradczych IOB w odpowiedzi na popyt zgłaszany przez przedsiębiorstwa. Uzyskają one bezzwrotne wsparcie z przeznaczeniem na zakup usługi lub pakietu usług od podmiotu, który zostanie przez nie wybrany. Wsparcie obejmie m.in. takie usługi, jak: pośrednictwo (prawne, finansowe) w procesie transferu technologii i know-how, wycena wartości technologii, doradztwo z zakresu umiędzynarodowienia produktów i usług itp.

Preferowane będą projekty:

- 1) wpisujące się w realizację celów Porozumień na rzecz inteligentnych specjalizacji regionu,
- 2) wynikające z upowszechniania podejścia strategicznego (m.in. doradztwo w zakresie wdrażania modeli biznesowych, audyty mające na celu usprawnienie funkcjonowania organizacji).

Ukierunkowanie terytorialne:

W zakresie rozwoju usług doradczych dla mikro i małych przedsiębiorstw preferowane będą obszary o niskim poziomie aktywności gospodarczej.

PODDZIAŁANIE 2.4.2. WSPARCIE INSTYTUCJI OTOCZENIA BIZNESU - MECHANIZM ZIT

PODDZIAŁANIE 2.4.3. WSPARCIE INSTYTUCJI OTOCZENIA BIZNESU

Istotnym problemem w regionie jest brak efektywnego i komplementarnego wykorzystania dobrze rozwiniętej infrastruktury wsparcia przedsiębiorczości (m.in. parków technologicznych).

Możliwe będzie wsparcie profesjonalizacji działalności IOB poprzez budowę ich gotowości do świadczenia nowych i precyzyjnie sprofilowanych usług (m.in. w zakresie technologii, prawa, finansów) w odpowiedzi na popyt zgłaszany przez przedsiębiorców. Interwencja będzie wynikać ze strategii biznesowej IOB ukierunkowanej na:

- a. wzrost zdolności działania w warunkach rynkowych (właściwa identyfikacja potrzeb),
- b. samofinansowanie się,
- c. jasno zdefiniowane cele i oczekiwane rezultaty działań podejmowanych na rzecz MŚP.

Wsparcie ukierunkowane będzie m.in. na zwiększenie zdolności do zarządzania posiadaną infrastrukturą, podniesienie kompetencji kadr, w tym na efektywne definiowanie potrzeb oraz adresowanie i świadczenie usług na rzecz przedsiębiorstw, także dzięki sieciowej współpracy IOB.

Preferowane będą projekty:

- 1) zapewniające kompleksową/zintegrowaną ofertę usług,
- 2) partnerskie, w tym wzmacniające współpracę sieciową,
- 3) wpisujące się w realizację celów Porozumień na rzecz inteligentnych specjalizacji regionu,
- 4) związane z upowszechnianiem technologii i usług cyfrowych,
- 5) uzgodnione w ramach ZPT.

W przypadku interwencji kierowanej bezpośrednio na realizację celów SUERMB, preferowane będą projekty realizowane w partnerstwie z podmiotami z Regionu Morza Bałtyckiego.

Poddziałanie 2.4.2. będzie realizowane w formie mechanizmu ZIT na terenie Obszaru Metropolitalnego Trójmiasta.

W ramach Poddziałania 2.4.2. realizowane będą wyłącznie projekty wynikające ze Strategii ZIT.

W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się, aby projekty zidentyfikowane w ramach mechanizmu ZIT wykraczały poza obszar realizacji ZIT (o ile wynika to ze Strategii ZIT).

Poddziałanie 2.4.3. będzie realizowane na obszarze całego województwa

Typy projektów

Poddziałanie 2.4.1.

realizowane w formule projektu grantowego kompleksowe przedsięwzięcie polegające na stworzeniu regionalnego systemu świadczenia specjalistycznych usług doradczych dla MSP. Wybrany operator dystrybuować będzie środki na dofinansowanie usług m.in. z zakresu planowania strategicznego, globalizacji produktów, transferu technologii i know-how.

Poddziałanie 2.4.2.

1) budowa gotowości IOB do świadczenia poszerzonego zakresu usług proinnowacyjnych, wysokospecjalistycznych, usług doradczych i szkoleniowych poprzez m.in. rozbudowę, remont i/lub zakup wyposażenia IOB.

Poddziałanie 2.4.3.

1) budowa gotowości IOB do świadczenia poszerzonego zakresu usług proinnowacyjnych, wysokospecjalistycznych, usług doradczych i szkoleniowych poprzez m.in. rozbudowę, remont i/lub zakup wyposażenia IOB,

2) wdrażanie usług świadczonych drogą elektroniczną na rzecz przedsiębiorców przez IOB i administrację samorządową.

Typ beneficjenta

Poddziałanie 2.4.1.

1) przedsiębiorcy,

2) IOB,

3) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne,

4) związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego.

Poddziałanie 2.4.2. oraz Poddziałanie 2.4.3.

1) IOB,

2) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne,

3) związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowanych na poziomie projektu

Poddziałanie 2.4.1. - Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR na poziomie beneficjenta grantowego wynosi 85%.

Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR na poziomie grantobiorcy powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych i wynosić nie więcej niż 50%.

Poddziałanie 2.4.2. oraz Poddziałanie 2.4.3. - Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych i wynosić nie więcej niż 85%.

Maksymalny całkowity % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + BP)

j/w

Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)

Poddziałanie 2.4.1. - Mając na względzie uwarunkowania opisane wyżej, zakłada się wybór jednego beneficjenta projektu grantowego na całość dostępnej alokacji.

Poddziałanie 2.4.2. oraz Poddziałanie 2.4.3. - nie dotyczy

Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowanych projektu (PLN)

nie dotyczy

Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych

nie dotyczy

Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania

nie dotyczy

DZIAŁANIE 2.5. INWESTORZY ZEWNĘTRZNI

Cel szczegółowy: Lepsze warunki dla rozwoju MŚP.

W ramach planowanej interwencji zostanie zrealizowane przedsięwzięcie strategiczne zidentyfikowane w RPS w zakresie rozwoju gospodarczego pt.: „Invest in Pomerania”, dotyczące poprawy efektywności systemu obsługi inwestorów, w tym zewnętrznych w regionie.

Wsparcie ukierunkowane będzie na realizację kompleksowych i skoordynowanych działań obejmujących m.in. pełen cykl obsługi inwestorów (od fazy przeddecyzyjnej, poprzez decyzję inwestycyjną i realizację procesu inwestycyjnego, aż do obsługi poinwestycyjnej), a także szerokie spektrum aktywności informacyjnej, organizacyjnej i regulacyjnej na rzecz zwiększania atrakcyjności inwestycyjnej regionu.

Finansowane będzie przygotowanie, w tym uzbrojenie, wyselekcjonowanych terenów inwestycyjnych oraz tworzenie stref przemysłowych. Ich powstanie przysłuży się bezpośrednio (poprzez inwestycje samych przedsiębiorstw) lub pośrednio (poprzez nawiązanie lub wzmocnienie sieci ich powiązań kooperacyjnych) poprawie pozycji konkurencyjnej MŚP. Niezagospodarowane ostatecznie przez inwestorów tereny lub tereny zagospodarowane przez inwestorów z sektora dużych przedsiębiorstw będą podstawą do proporcjonalnego zmniejszenia intensywności wsparcia.

Informacje uzyskiwane w wyniku monitorowania projektów w ww. zakresie będą uwzględniane w sprawozdaniach z wdrażania Programu.

Uzupełniająco przewiduje się również działania skierowane do pracowników zatrudnionych przez inwestorów.

Preferowane będą projekty:

- 1) wpisujące się w realizację celów Porozumień na rzecz inteligentnych specjalizacji regionu,
- 2) ukierunkowane na przyciąganie inwestycji skutkujących wzrostem zatrudnienia,
- 3) uwzględniające wymogi kształtowania ładu przestrzennego i niewpływające negatywnie na jakość przestrzeni oraz środowiska (w zakresie infrastruktury),
- 4) zlokalizowane na terenach obecnie lub dawniej wykorzystywanych pod działalność gospodarczą, w tym zdegradowanych przestrzennie i ekologicznie.

W przypadku interwencji kierowanej bezpośrednio na realizację celów SUERMB, preferowane będą projekty realizowane w partnerstwie z podmiotami z Regionu Morza Bałtyckiego.

Ukierunkowanie terytorialne:

W zakresie infrastruktury preferowany będzie OMT oraz gminy położone wzdłuż regionalnych korytarzy transportowych wskazanych w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego.

Pozostałe projekty będą realizowane na obszarze całego województwa.

Typy projektów

1) Zorganizowanie i prowadzenie systemu obsługi inwestorów i wsparcia inwestycji realizowane w formule projektu grantowego. Na kompleksowe przedsięwzięcie, składają się m.in.:

- uruchomienie regionalnego funduszu dysponującego środkami na rzecz przygotowania (w tym uzbrojenia) terenów inwestycyjnych (z wyłączeniem funkcji mieszkaniowych),
- tworzenia stref przemysłowych,
- promocja inwestycyjna regionu (np. udział w imprezach targowo-wystawienniczych, konferencjach, misjach gospodarczych, wizytach zagranicznych, zaangażowanie obecnych w regionie inwestorów do promowania regionu),
- stworzenie regionalnego systemu zachęt inwestycyjnych.

Typ beneficjenta

- 1) IOB,
- 2) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne,
- 3) związki i stowarzyszenia i jednostek samorządu terytorialnego,
- 4) przedsiębiorcy.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowanych na poziomie projektu

Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR na poziomie beneficjenta grantowego wynosi 85%.

Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR na poziomie grantobiorcy powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych i wynosić nie więcej niż 85%.

Maksymalny całkowity % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + BP)

j/w

Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)

Mając na względzie uwarunkowania opisane wyżej, zakłada się wybór jednego beneficjenta projektu grantowego na całość dostępnej alokacji.

Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowanych projektu (PLN)

nie dotyczy

Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych nie dotyczy

Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania

- nie dotyczy

DZIAŁANIE 3.2. EDUKACJA OGÓLNA

PODDZIAŁANIE 3.2.1. JAKOŚĆ EDUKACJI OGÓLNEJ

PODDZIAŁANIE 3.2.2. WSPARCIE UCZNIĄ SZCZEGÓLNIIE UZDOLNIONEGO

Cel szczegółowy: Poprawiona jakość edukacji ogólnej i przedszkolnej.

PODDZIAŁANIE 3.2.1. JAKOŚĆ EDUKACJI OGÓLNEJ

Istotnym problemem województwa pomorskiego jest niezadowalająca jakość kształcenia na wszystkich etapach edukacji. Wyniki egzaminów zewnętrznych uczniów pomorskich szkół utrzymują się poniżej średniej krajowej. Na zaistniałą sytuację w szczególności negatywny sposób wpływają wyniki uzyskiwane przez uczniów szkół z obszarów wiejskich i małych miast. Istotnym wyzwaniem jest w tym kontekście podnoszenie u uczniów podstawowych umiejętności i kompetencji o kluczowym znaczeniu dla zdolności do zatrudnienia oraz dla kontynuowania edukacji.

Czynnikiem utrudniającym wypracowywanie nowych narzędzi wsparcia jakości pracy szkół jest widoczny w województwie pomorskim brak przedmiotowych i podmiotowych sieci współpracy nauczycieli. Dodatkowo zauważalny jest niewielki poziom interakcji szkół z ich otoczeniem, wspierający poprawę jakości procesu edukacyjnego (np. w postaci współpracy ze szkołami wyższymi, pracodawcami). W obliczu licznych wyzwań, związanych z wdrażanymi zmianami w edukacji, szczególnie ważne jest wypracowanie skutecznych mechanizmów wsparcia dla nauczycieli, w tym podnoszenia jakości ich pracy.

W związku z tym, wsparcie w ramach Poddziałania 3.2.1. ukierunkowane będzie przede wszystkim na działania związane z kompleksowym wspomaganie szkół, służące wzmocnieniu u dzieci i uczniów kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz rozwojowi form wsparcia uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Ww. działania wdrażane będą w oparciu o wypracowane na poziomie regionalnym ramy dotyczące kompleksowego wspomaganie szkół.

Preferowane będą projekty:

1) partnerskie, w tym przede wszystkim realizowane przez organy prowadzące szkoły z co najmniej jednym spośród następujących podmiotów:

- organizacje pozarządowe,
- instytucje edukacyjne/szkoły wyższe,
- instytucje kultury,
- instytucje rynku pracy/instytucje pomocy i integracji społecznej (w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego),

2) realizowane z wykorzystaniem technologii i usług cyfrowych.

Ukierunkowanie terytorialne:

Projekty realizowane będą na obszarze całego województwa z preferencją projektów realizowanych na obszarach o najsłabszych wynikach egzaminów zewnętrznych na wszystkich etapach edukacji.

PODDZIAŁANIE 3.2.2. WSPARCIE UCZNIĄ SZCZEGÓLNIIE UZDOLNIONEGO

W województwie pomorskim zauważa się niewystarczające systemowe wsparcie uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Liczba pochodzących z Pomorza laureatów i finalistów szczebla centralnego olimpiad przedmiotowych oraz konkursów o zasięgu ponadregionalnym jest niższa od średniej krajowej. W przypadku egzaminów zewnętrznych widoczny jest stosunkowo niski odsetek uczniów uzyskujących wyniki wysokie i bardzo wysokie. Na poziomie poszczególnych samorządów lokalnych funkcjonuje niewiele systemowych form i instrumentów związanych z efektywnym i wszechstronnym wspieraniem uzdolnień.

Obszarem wymagającym wzmocnienia jest indywidualizacja kształcenia uczniów, uwzględniająca ich osiągnięcia u progu kolejnego etapu edukacyjnego. Wiąże się z tym niewystarczające przygotowanie nauczycieli do wczesnej diagnozy uzdolnień oraz indywidualizacji pracy na zajęciach dydaktycznych z uczniami uzdolnionymi.

W związku z tym wsparcie w ramach Poddziałania ukierunkowane będzie na wdrożenie systemu wspierania uczniów szczególnie uzdolnionych z uwzględnieniem pomocy finansowej (stypendialnej), jak również poprzez wsparcie rozwoju kwalifikacji i kompetencji nauczycieli do pracy z uczniem uzdolnionym.

Projekty realizowane w ramach Poddziałania będą uwzględniały założenia przedsięwzięcia strategicznego pn. „Zdolni z Pomorza”, zdefiniowanego w Regionalnym Programie Strategicznym w zakresie aktywności zawodowej i społecznej „Aktywni Pomorzanie”.

Preferowane będą projekty:

1) partnerskie, w tym przede wszystkim realizowane przez organy prowadzące szkoły z co najmniej jednym spośród następujących podmiotów:

- organizacje pozarządowe,
- instytucje edukacyjne/szkoły wyższe,
- instytucje kultury,
- instytucje rynku pracy/instytucje pomocy i integracji społecznej (w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego),

2) realizowane z wykorzystaniem technologii i usług cyfrowych.

Ukierunkowanie terytorialne:

Projekty realizowane będą na obszarze całego województwa.

Typy projektów

Poddziałanie 3.2.1.

1) Projekty obejmujące co najmniej 1 rok szkolny ukierunkowane na podniesienie jakości edukacji ogólnej, realizowane w oparciu o diagnozę potrzeb zgodnie z regionalnymi ramami kompleksowego wspomagania szkół, w szczególności poprzez:

a) kształtowanie i rozwijanie u uczniów kompetencji kluczowych głównie w zakresie ICT, matematyczno-przyrodniczych, języków obcych i umiejętności pracy w zespole oraz innych postaw i umiejętności niezbędnych na rynku pracy, obejmujące m.in.:

- organizację dodatkowych zajęć nastawionych na kształtowanie ww. kompetencji kluczowych, w szczególności z wykorzystaniem narzędzi TIK, m.in. w formie zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych, kółek zainteresowań,

warsztatów, laboratoriów, projektów edukacyjnych realizowanych przez uczniów,

- rozbudzanie kreatywności i innowacyjności, w szczególności poprzez realizację zajęć opartych na metodzie eksperymentu w zakresie przedmiotów przyrodniczych i matematycznych,
- realizację dodatkowych zajęć kompensacyjno-wyrównawczych,
- indywidualne lub grupowe doradztwo edukacyjno-zawodowe, w szczególności dla uczniów zagrożonych wcześniejszym wypadnięciem z systemu edukacji, zajęcia uzupełniające ofertę nauczania w zakresie indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz uczniem młodszym, w szczególności z niepełnosprawnościami lub zaburzeniami rozwoju, w tym z uwzględnieniem działań towarzyszących w postaci prowadzenia psychoedukacji opiekunów, lekarzy, nauczycieli, pracowników socjalnych w zakresie specjalnych potrzeb
- edukacyjnych,
- organizację kółek zainteresowań, warsztatów, laboratoriów, nawiązywanie współpracy z otoczeniem zewnętrznym,

b) doskonalenie kompetencji zawodowych nauczycieli w zakresie stosowania nowych metod nauczania w kształtowaniu kompetencji kluczowych uczniów (w szczególności nauczania opartego na metodzie eksperymentu oraz wykorzystania narzędzi TIK w prowadzeniu zajęć), prowadzenia doradztwa edukacyjno-zawodowego, a także przygotowania do prowadzenia procesu indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz uczniem młodszym, wyłącznie jako uzupełnienie działań wskazanych w pkt a), obejmujące m.in.:

- kursy i szkolenia doskonalące,
- studia podyplomowe,
- sieci współpracy i samokształcenia nauczycieli,
- współpracę ze specjalistycznymi ośrodkami,

c) wyposażenie/doposażenie bazy dydaktycznej szkół i placówek systemu oświaty, wyłącznie w powiązaniu z działaniami wskazanymi w pkt a), obejmujące m.in.:

- zakup nowoczesnych pomocy dydaktycznych oraz narzędzi TIK niezbędnych do realizacji programów nauczania w zakresie kształtowania u uczniów kompetencji kluczowych,
- wyposażenie pracowni szkolnych w narzędzia do nauczania przedmiotów przyrodniczych w celu prowadzenia zajęć opartych na metodzie eksperymentu w zakresie przedmiotów przyrodniczych i matematycznych,
- doposażenie w materiały i pomoce dydaktyczne oraz specjalistyczny sprzęt do rozpoznawania potrzeb rozwojowych, edukacyjnych i możliwości psychofizycznych oraz wspomagania rozwoju i prowadzenia terapii uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,

d) zakup infrastruktury oraz dostosowanie lub adaptację (prace remontowo – wykończeniowe) budynków i pomieszczeń wyłącznie w powiązaniu z działaniami wskazanymi w pkt a).

2) Projekty służące silniejszemu powiązaniu szkół z ich otoczeniem poprzez organizację sieci szkół referencyjnych, obejmującej szkoły uzyskujące najwyższą EWD20, realizowane we współpracy ze szkołami wyższymi, w szczególności poprzez:

- a) doskonalenie kompetencji zawodowych nauczycieli w zakresie niezbędnym do tworzenia szkół referencyjnych, obejmujące m.in.:
 - i) kursy i szkolenia doskonalące,
 - ii) współpracę ze specjalistycznymi ośrodkami,
- b) wyposażenie/doposażenie, zakup infrastruktury oraz dostosowanie lub adaptację (prace remontowo – wykończeniowe) budynków i pomieszczeń w zakresie niezbędnym do tworzenia szkół referencyjnych, wyłącznie w powiązaniu z działaniami wskazanymi w pkt a).

3) Rozwój wielosektorowego dialogu edukacyjnego, w szczególności z udziałem pracodawców / przedsiębiorców oraz uczelni.

Poddziałanie 3.2.2.

1) Projekty ukierunkowane na wdrożenie systemu wspierania uczniów szczególnie uzdolnionych wypracowanego w ramach projektu pn. „Pomorskie – dobry kurs na edukację. Wspieranie uczniów o szczególnych predyspozycjach w zakresie matematyki, fizyki i informatyki (nazwa promocyjna: Zdolni z Pomorza), realizowane w szczególności poprzez:

a) wsparcie uczniów w ramach form uzupełniających ofertę nauczania, obejmujące m.in.:

- i) diagnozę uzdolnień,
- ii) zajęcia pozalekcyjne,
- iii) wyposażenie pracowni do prowadzenia zajęć i zakup pomocy dydaktycznych,
- iv) spotkania akademickie,
- v) obozy naukowe,
- vi) wsparcie mentorskie uczniów,
- vii) opiekę merytoryczną szkół wyższych,
- viii) konkursy,
- ix) prowadzenie portalu edukacyjnego,
- x) e-learning,
- xi) wsparcie psychologiczno-pedagogiczne,
- xii) refundację kosztów dojazdu na dodatkowe formy wsparcia,

b) doskonalenie kompetencji zawodowych nauczycieli w zakresie przygotowania do prowadzenia procesu indywidualizacji pracy z uczniem szczególnie uzdolnionym, w tym efektywnego stosowania metod i wykorzystywania pomocy dydaktycznych jako uzupełnienie działań wskazanych w pkt a), obejmujące m.in.:

- i) kursy doskonalące,
- ii) studia podyplomowe,
- iii) sieci współpracy i samokształcenia nauczycieli,
- iv) regionalne konferencje edukacyjne

2) Wsparcie uczniów uzdolnionych w zakresie przedmiotów matematycznych, przyrodniczych, informatycznych lub języków obcych, których niekorzystna sytuacja materialna stanowi barierę w rozwoju edukacyjnym, obejmujące:

a) pomoc stypendialną,

b) doskonalenie kompetencji zawodowych nauczycieli w zakresie pracy z uczniem szczególnie uzdolnionym, obejmujące m.in.: kursy doskonalące.

Typ beneficjenta

Poddziałanie 3.2.1.

Typ wsparcia nr 1) - organy prowadzące szkoły.

Typy wsparcia nr 2) i 3) - Beneficjentami w szczególności są:

- 1) organy prowadzące szkoły,
- 2) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne,
- 3) związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego,
- 4) instytucje edukacyjne,
- 5) szkoły wyższe,
- 6) organizacje pozarządowe,
- 7) instytucje rynku pracy,
- 8) instytucje pomocy i integracji społecznej,
- 9) instytucje kultury,
- 10) pracodawcy/przedsiębiorcy.

Poddziałanie 3.2.2.

jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne

Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowanych na poziomie projektu

Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFS wynosi 85%.

Maksymalny całkowity % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + BP)

Maksymalny poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu wynosi 95%, przy czym poziom ten będzie każdorazowo uzależniony od decyzji IZ RPO WP.

Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)

Minimalna wartość projektu wynosi 100 tys. PLN.

Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowanych projektu (PLN)

nie dotyczy

Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych - nie dotyczy

Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania
- nie dotyczy

DZIAŁANIE 3.3. EDUKACJA ZAWODOWA

PODDZIAŁANIE 3.3.1. JAKOŚĆ EDUKACJI ZAWODOWEJ

PODDZIAŁANIE 3.3.2. PROGRAMY MOTYWACYJNE DLA UCZNIÓW SZKÓŁ ZAWODOWYCH

Cel szczegółowy: Poprawiona przyszła zatrudnialność uczniów kształcenia zawodowego.

PODDZIAŁANIE 3.3.1. JAKOŚĆ EDUKACJI ZAWODOWEJ

Niepokojącym zjawiskiem na Pomorzu jest stosunkowo niski procent absolwentów szkół zawodowych, którzy otrzymują dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe, co świadczy o niskiej i odbiegającej od średniej krajowej efektywności kształcenia. Problemem województwa pomorskiego jest niska jakość i niedopasowanie oferty kształcenia zawodowego do zmieniającej się gospodarki i potrzeb rynku pracy.

Historycznie ukształtowana sieć lokalnych szkół nie odpowiada już subregionalnemu charakterowi rynków pracy. Brakuje współpracy oraz regionalnej koordynacji oferty kształcenia zawodowego (w tym ustawicznego), uwzględniającej ponadlokalny wymiar rynków pracy i zwiększającej mobilność zawodową absolwentów. Kluczowym wyzwaniem i jednocześnie warunkiem sukcesu edukacji zawodowej jest ścisła współpraca szkół (także organów prowadzących) z przedsiębiorcami, która obecnie w województwie pomorskim jest na niskim poziomie.

W związku z tym, interwencja w ramach Poddziałania koncentrować się będzie na wspieraniu dostosowania kierunków kształcenia zawodowego, w tym programów nauczania na poziomie ponadgimnazjalnym, do potrzeb gospodarki.

Realizowane będą projekty: prowadzące do wzrostu poziomu kwalifikacji zawodowych uczniów, w szczególności wpisujące się w realizację celów Porozumień na rzecz inteligentnych specjalizacji (IS) regionu, realizowane w ścisłym partnerstwie z pracodawcami/przedsiębiorcami, przyczyniające się do poszerzenia oferty kształcenia ustawicznego we wspartych szkołach, a także zapewniające uczniom dostęp do technologii i usług cyfrowych.

Projekty realizowane w ramach Poddziałania powinny być bezpośrednio powiązane i mieć nadrzędny charakter w stosunku do interwencji prowadzonej w ww. zakresie w OP 4 – Kształcenie zawodowe.

Projekty realizowane w ramach Poddziałania będą zgodne z założeniami przedsięwzięcia strategicznego pn. „Kształtowanie sieci ponadgimnazjalnych szkół zawodowych uwzględniającej potrzeby subregionalnych i regionalnego rynków pracy”, zdefiniowanego w Regionalnym Programie Strategicznym w zakresie aktywności zawodowej i społecznej „Aktywni Pomorzanie”.

Ukierunkowanie terytorialne:

Projekty realizowane będą na obszarze całego województwa.

PODDZIAŁANIE 3.3.2. PROGRAMY MOTYWACYJNE DLA UCZNIÓW SZKÓŁ ZAWODOWYCH

Modernizacja szkolnictwa zawodowego i poprawa jakości nauczania powinna być wspierana dodatkowymi działaniami motywacyjnymi skierowanymi do uczniów, którzy podejmą

kształcenie w tym kierunku (m.in. wsparcie stypendialne, praktyki/ staże u pracodawców, wizyty studyjne w zakładach pracy, udział w zajęciach prowadzonych na uczelniach, konkursy z przedmiotów zawodowych, kursy umożliwiające zdobycie dodatkowych kwalifikacji i umiejętności zawodowych, obozy edukacyjno-zawodowe). W tym kontekście oferowane programy motywacyjne przyczynią się do zwiększenia popularności wyboru kształcenia zawodowego jako ścieżki edukacyjnej, co w dłuższej perspektywie wpłynie pozytywnie na dostosowanie jego oferty do potrzeb rynku pracy (szczególnie w wymiarze lokalnym i regionalnym). Dzięki temu system szkolnictwa zawodowego w regionie będzie w stanie dostarczyć na rynek pracy większą liczbę wykwalifikowanych specjalistów o profilach odpowiadających aktualnym wymogom pracodawców/przedsiębiorców. Kluczową kwestią w procesie wzmocnienia jakości szkolnictwa zawodowego jest współpraca z pracodawcami, dlatego też pomoc stypendialna uzupełniona zostanie o działania umożliwiające uczniom odbycie praktyk zawodowych. W celu modernizacji szkolnictwa zawodowego i poprawy jego funkcjonowania niezbędne jest również wsparcie adresowane do nauczycieli i instruktorów praktycznej nauki zawodu. Doskonalenie kompetencji zawodowych tej grupy przyczyni się do wzrostu efektywności praktycznej nauki zawodu (zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa) oraz do zwiększenia liczby uczniów odbywających staże zawodowe u pracodawców/przedsiębiorców.

Projekty realizowane w ramach Poddziałania będą uwzględniały założenia przedsięwzięcia strategicznego pn. „Kształtowanie sieci ponadgimnazjalnych szkół zawodowych uwzględniającej potrzeby subregionalnych i regionalnego rynków pracy”, zdefiniowanego w Regionalnym Programie Strategicznym w zakresie aktywności zawodowej i społecznej „Aktywni Pomorzanie”.

Ukierunkowanie terytorialne:

Projekty realizowane będą na obszarze całego województwa.

Typy projektów

Poddziałanie 3.3.1.

1) Projekty ukierunkowane na uruchamianie/poszerzanie oferty kształcenia zawodowego i ustawicznego odpowiadającej potrzebom pracodawców/ przedsiębiorców w kluczowych branżach o największym potencjale rozwoju dla regionu, realizowane w oparciu o diagnozę potrzeb, m.in. obejmujące tworzenie i rozwój CKZiU, w szczególności poprzez:

- a) podnoszenie umiejętności oraz uzyskiwanie kwalifikacji zawodowych przez uczniów szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe oraz uczestników pozaszkolnych form kształcenia zawodowego, w szczególności obejmujące:
- staże i praktyki zawodowe organizowane u pracodawców/ przedsiębiorców,
 - organizację zajęć nastawionych na rozwój kompetencji zawodowych, w tym dodatkowe zajęcia specjalistyczne realizowane we współpracy z pracodawcami/ przedsiębiorcami i środowiskiem akademickim,
 - potwierdzanie efektów uczenia się pozaformalnego i nieformalnego, w tym uzyskiwanie dodatkowych uprawnień zwiększających szanse uczniów na rynku pracy,

- udział w zajęciach prowadzonych w szkole wyższej, w tym w zajęciach laboratoryjnych, kołach, obozach naukowych,
 - realizację pozaszkolnych form kształcenia zawodowego, m.in. kwalifikacyjnych kursów zawodowych oraz kursów umiejętności zawodowych,
 - doradztwo edukacyjno-zawodowe,
- b) doskonalenie kompetencji zawodowych nauczycieli oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu, w szczególności obejmujące:
- kursy lub szkolenia doskonalące,
 - staże i praktyki nauczycieli,
 - studia podyplomowe,
 - sieci współpracy i samokształcenia nauczycieli,
 - współpracę ze specjalistycznymi ośrodkami,
 - programy walidacji i certyfikacji wiedzy, umiejętności i kompetencji niezbędnych w pracy dydaktycznej,
- c) prowadzenie współpracy z placówkami doskonalenia nauczycieli w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli realizujących zadania z zakresu doradztwa zawodowego, wsparcie realizacji zadań w zakresie rozszerzonej i zaktualizowanej oferty edukacyjnej, w szczególności obejmujące:
- inicjowanie współpracy szkół lub placówek prowadzących kształcenie zawodowe z pracodawcami/przedsiębiorcami (w tym monitorowanie potrzeb ww. podmiotów w zakresie współpracy), także w zakresie staży nauczycieli lub instruktorów praktycznej nauki zawodu uczniów, w tym uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
 - tworzenie sieci współpracy szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe w danej branży w celu wymiany dobrych praktyk,
 - wdrażanie i upowszechnianie nowych technologii,
 - organizowanie praktyk pedagogicznych dla przyszłych nauczycieli kształcenia zawodowego,
 - prowadzenie działań w zakresie poradnictwa zawodowego,
 - gromadzenie i udostępnianie informacji edukacyjno zawodowej o możliwościach kształcenia, szkolenia i zatrudnienia, w tym również wersji on-line, z uwzględnieniem aktualnej sytuacji na lokalnym/regionalnym rynku pracy,
- d) wdrażanie mechanizmów włączania pracodawców/ przedsiębiorców i środowiska akademickiego w proces kształcenia, w szczególności obejmujące:
- włączenie pracodawców/przedsiębiorców w system egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe, w tym m.in.: tworzenie przez pracodawców/przedsiębiorców ośrodków egzaminacyjnych dla poszczególnych zawodów lub kwalifikacji, upoważnionych przez właściwą okręgową komisję egzaminacyjną do przeprowadzania egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie, udział

pracodawców/przedsiębiorców w egzaminach potwierdzających kwalifikacje w zawodach w charakterze egzaminatorów,

- tworzenie klas patronackich w szkołach,
- tworzenie nowej oferty edukacyjnej, w tym wprowadzanie nowych kierunków kształcenia oraz modyfikacja programów nauczania na kierunkach istniejących, z uwzględnieniem prognoz dotyczących zapotrzebowania rynku pracy na określone zawody i wykształcenie w określonych branżach.

2) Projekty ukierunkowane na dostosowanie kształcenia zawodowego do potrzeb gospodarki i rynku pracy w celu zwiększenia poziomu zatrudnialności uczniów szkół prowadzących kształcenie zawodowe, realizowane w oparciu o diagnozę potrzeb, w szczególności poprzez:

a) podnoszenie umiejętności oraz uzyskiwanie kwalifikacji zawodowych przez uczniów szkół oraz uczestników pozaszkolnych form kształcenia zawodowego, w szczególności obejmujące:

- staże i praktyki zawodowe organizowane u pracodawców/ przedsiębiorców, ii) organizację zajęć nastawionych na rozwój kompetencji zawodowych, w tym dodatkowe zajęcia specjalistyczne realizowane we współpracy z pracodawcami/ przedsiębiorcami i środowiskiem akademickim,
- potwierdzanie efektów uczenia się pozaformalnego i nieformalnego, w tym uzyskiwanie dodatkowych uprawnień zwiększających szanse uczniów na rynku pracy,
- udział w zajęciach prowadzonych w szkole wyższej, w tym w zajęciach laboratoryjnych, kołach, obozach naukowych,
- realizację pozaszkolnych form kształcenia zawodowego, m.in. kwalifikacyjnych kursów zawodowych oraz kursów umiejętności zawodowych,
- doradztwo edukacyjno-zawodowe,

b) doskonalenie kompetencji zawodowych nauczycieli oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu, w szczególności obejmujące:

- kursy lub szkolenia doskonalące,
- staże i praktyki,
- studia podyplomowe,
- sieci współpracy i samokształcenia,
- współpracę ze specjalistycznymi ośrodkami,
- programy walidacji i certyfikacji wiedzy, umiejętności i kompetencji niezbędnych w pracy dydaktycznej,
- uzyskanie kwalifikacji doradców zawodowych,

c) wdrażanie mechanizmów włączania pracodawców/ przedsiębiorców i środowiska akademickiego w proces kształcenia, w szczególności obejmujące:

- włączenie pracodawców/przedsiębiorców w system egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe, w tym m.in.: tworzenie przez pracodawców/przedsiębiorców ośrodków egzaminacyjnych dla poszczególnych zawodów lub kwalifikacji, upoważnionych przez właściwą

okręgową komisję egzaminacyjną do przeprowadzania egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie, udział pracodawców/przedsiębiorców w egzaminach potwierdzających kwalifikacje w zawodach w charakterze egzaminatorów,

- tworzenie klas patronackich w szkołach,
- d) wyposażenie/doposażenie pracowni kształcenia praktycznego, zakup infrastruktury oraz dostosowanie lub adaptację (prace remontowo–wykończeniowe) budynków i pomieszczeń w celu stworzenia warunków odzwierciedlających naturalne warunki pracy właściwe dla nauczanych zawodów.

Poddziałanie 3.3.2.

Projekty ukierunkowane na poprawę jakości kształcenia zawodowego w regionie, realizowane w szczególności poprzez:

- a) wsparcie uczniów uzdolnionych w zakresie przedmiotów zawodowych, w szczególności obejmujące:
- i) praktyki/staże u pracodawców/przedsiębiorców,
 - ii) wsparcie stypendialne,
 - iii) wizyty studyjne w zakładach pracy,
 - iv) udział w zajęciach prowadzonych na uczelniach,
 - v) konkursy z przedmiotów zawodowych,
 - vi) kursy umożliwiające zdobycie dodatkowych kwalifikacji i umiejętności zawodowych,
 - vii) obozy edukacyjno-zawodowe ukierunkowane na rozwój kompetencji kluczowych i umiejętności zawodowych,
- b) doskonalenie kompetencji zawodowych nauczycieli szkół zawodowych i instruktorów praktycznej nauki zawodu obejmujące m.in.:
- i) szkolenia i kursy z zakresu organizacji praktycznej nauki zawodu u pracodawców,
 - ii) włączanie pracodawców w proces kształcenia zawodowego w szkołach,
 - iii) podnoszenie jakości pracy szkoły w kontekście kształcenia zawodowego oraz dostosowania oferty szkoły do potrzeb rynku pracy.

Typ beneficjenta

Poddziałanie 3.2.1.

Typ wsparcia nr 1) - organy prowadzące szkoły.

Typy wsparcia nr 2) i 3)

Beneficjentami w szczególności są:

- 1) organy prowadzące szkoły,
- 2) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne,
- 3) związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego,
- 4) instytucje edukacyjne,
- 5) szkoły wyższe,
- 6) organizacje pozarządowe,
- 7) instytucje rynku pracy,

- 8) instytucje pomocy i integracji społecznej,
- 9) instytucje kultury,
- 10) pracodawcy/przedsiębiorcy.

Poddziałanie 3.2.2 jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowanych na poziomie projektu

Poddziałanie 3.3.1. - organy prowadzące szkoły/placówki.

Poddziałanie 3.3.2. - jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne.

Maksymalny całkowity % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + BP)

Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFS wynosi 85%.

Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)

Minimalna wartość projektu wynosi 100 tys. PLN.

Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowanych projektu (PLN)

nie dotyczy

Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych nie dotyczy

Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania

nie dotyczy

DZIAŁANIE 4.1. INFRASTRUKTURA PONADGIMNAZJALNYCH SZKÓŁ ZAWODOWYCH

Cel szczegółowy: Oferta kształcenia zawodowego na poziomie ponadgimnazjalnym dostosowana do potrzeb gospodarki.

Regionalna oferta kształcenia zawodowego cechuje się niską jakością i brakiem elastyczności wobec zmiennych potrzeb rynku pracy. Istotą wsparcia będzie poprawa jakości kształcenia zawodowego i jego dostosowanie do potrzeb gospodarki m.in. poprzez zwiększenie zatrudnialności absolwentów ponadgimnazjalnych szkół zawodowych, przede wszystkim poprzez dostosowanie wyposażenia i infrastruktury ww. szkół do potrzeb kształcenia na rzecz gospodarki oraz poszerzenie oferty kształcenia ustawicznego we wspartych szkołach.

Interwencja zostanie zrealizowana poprzez projekty składające się na przedsięwzięcie strategiczne pt.: „Kształtowanie sieci ponadgimnazjalnych szkół zawodowych uwzględniającej potrzeby subregionalnych i regionalnego rynków pracy” zdefiniowane w RPS w zakresie aktywności zawodowej i społecznej, obejmujące swym zasięgiem obszar całego województwa, komplementarne i bezpośrednio powiązane z działaniami realizowanymi w ramach ww. przedsięwzięcia dotyczącymi jakości ponadgimnazjalnego szkolnictwa zawodowego (przewidywanymi do realizacji w ramach OP3 Edukacja, Poddziałania 3.3.1. Jakość edukacji zawodowej w formule projektów zintegrowanych).

Wspierane będą przedsięwzięcia w zakresie ukształtowania sieci szkół zawodowych w regionie, m.in. poprzez doposażenie/wyposażenie istniejących ponadgimnazjalnych szkół zawodowych, w szczególności w pomoce dydaktyczne pracowni kształcenia praktycznego, a także adaptację/modernizację istniejącej infrastruktury.

Interwencja skierowana zostanie również na utworzenie i/lub wyposażenie/doposażenie ośrodków egzaminacyjnych w ramach ww. sieci ponadgimnazjalnych szkół zawodowych. Wsparta infrastruktura musi uwzględniać potrzeby osób z niepełnosprawnościami.

Realizowane będą projekty:

- prowadzące do wzrostu poziomu kwalifikacji zawodowych uczniów,
- w szczególności wpisujące się w realizację celów Porozumień na rzecz inteligentnych specjalizacji regionu,
- realizowane w ścisłym partnerstwie z pracodawcami/przedsiębiorcami,
- przyczyniające się do poszerzenia oferty kształcenia ustawicznego we wspartych szkołach, a także zapewniające uczniom dostęp do technologii i usług cyfrowych.

Ukierunkowanie terytorialne:

Działanie realizowane będzie na obszarze całego województwa, przy czym zakres interwencji rzeczowej zostanie określony przez Kierownika RPS Aktywni Pomorzanie.

Typy projektów

1) budowa, rozbudowa i roboty budowlane (przebudowa i remont), wyposażenie obiektów dydaktycznych w ponadgimnazjalnych szkołach zawodowych, w tym ośrodków egzaminacyjnych (w szczególności budynków szkolnych, laboratoriów dydaktycznych i sal do praktycznej nauki zawodu) wraz z zagospodarowaniem otoczenia,

2) budowa, rozbudowa i roboty budowlane (przebudowa i remont) w istniejących obiektach infrastruktury społeczno-edukacyjnej na terenie ponadgimnazjalnych szkół zawodowych, w tym m.in. internatów, wraz z zagospodarowaniem otoczenia jako uzupełnienie 1) typu projektu.

Typ beneficjenta

1) organy prowadzące szkoły w ewentualnych partnerstwach z:

- jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne,
- związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego,
- instytucje edukacyjne
- innymi organami prowadzącymi szkoły,
- innymi jednostkami samorządu terytorialnego i ich jednostkami organizacyjnymi,
- innymi związkami i stowarzyszeniami jednostek samorządu terytorialnego,
- innymi instytucjami edukacyjnymi,
- szkołami wyższymi,
- instytucjami rynku pracy,
- izbami gospodarczymi i organizacjami przedsiębiorców,
- pracodawcami/przedsiębiorcami,
- IOB,

- organizacjami pozarządowymi,
- podmiotami ekonomii społecznej/przedsiębiorstwami społecznymi.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowanych na poziomie projektu

Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych i wynosić nie więcej niż 85%.

Maksymalny całkowity % dofinansowania wydatków kwalifikowanych na poziomie projektu (środki UE + BP)

j/w

Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)

Minimalna wartość projektu wynosi 1 mln PLN.

Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowanych projektu (PLN)

nie dotyczy

Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych nie dotyczy

Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania

nie dotyczy

**DZIAŁANIE 4.2. INFRASTRUKTURA UCZELNI PROWADZĄCYCH
KSZTAŁCENIE O PROFILU PRAKTYCZNYM**

Cel szczegółowy: Oferta kształcenia zawodowego na poziomie wyższym dostosowana do potrzeb gospodarki.

Regionalna oferta kształcenia zawodowego cechuje się niską jakością i brakiem elastyczności wobec zmiennych potrzeb rynku pracy. Istotą wsparcia będzie poprawa jakości kształcenia zawodowego i jego dostosowanie do potrzeb gospodarki m.in. poprzez zwiększenie zatrudnialności absolwentów uczelni prowadzących kształcenie o profilu praktycznym, przede wszystkim poprzez dostosowanie wyposażenia i infrastruktury ww. szkół do potrzeb kształcenia na rzecz gospodarki oraz poszerzenie oferty kształcenia ustawicznego we wspartych szkołach.

Interwencja zostanie skierowana na uruchamianie lub poprawę istniejącej oferty i programów kształcenia o profilu praktycznym na poziomie wyższym na potrzeby gospodarki i obejmie przede wszystkim: doposażenie uczelni prowadzących kształcenie o profilu praktycznym w specjalistyczne pomoce dydaktyczne pracowni kształcenia praktycznego, a także adaptację/modernizację istniejącej infrastruktury.

Realizowane będą wyłącznie projekty kompleksowe, poprzedzone badaniem potrzeb subregionalnych rynków pracy.

Wsparta infrastruktura musi uwzględniać potrzeby osób z niepełnosprawnościami.

Preferowane będą projekty:

- 1) wpisujące się w realizację celów Porozumień na rzecz inteligentnych specjalizacji regionu,
- 2) wykorzystujące potencjał infrastrukturalny i merytoryczny IOB (w szczególności infrastrukturę badawczą parków naukowo-technologicznych i inkubatorów przedsiębiorczości) na potrzeby kształcenia o profilu praktycznym,
- 3) realizowane w ścisłym partnerstwie z pracodawcami/przedsiębiorcami,
- 4) angażujące do współpracy instytucje wcześniejszych szczebli edukacji, w tym kształcenia zawodowego,
- 5) realizowane w ramach współpracy międzyuczelnianej,
- 6) uzgodnione w ramach ZPT.

Ukierunkowanie terytorialne:

Działanie realizowane będzie na obszarze całego województwa, przy czym preferowane będą projekty zlokalizowane w subregionalnych ośrodkach: Słupsku, Chojnicach/Człuchowie i Kwidzynie.

Typy projektów

- 1) budowa nowych, rozbudowa i roboty budowlane (przebudowa i remont) istniejących obiektów służących prowadzeniu działalności dydaktycznej, w tym laboratoriów dydaktycznych, pracowni praktycznych i komputerowych oraz bibliotek, wraz z niezbędnym zagospodarowaniem otoczenia;
- 2) wyposażenie i doposażenie istniejących obiektów służących prowadzeniu działalności dydaktycznej i obiektów naukowo-badawczych, w tym laboratoriów dydaktycznych, centrów edukacyjno-badawczych, pracowni praktycznych i komputerowych oraz bibliotek.

Typ beneficjenta

- 1) szkoły wyższe w ewentualnych partnerstwach z:
 - innymi szkołami wyższymi,
 - instytucjami edukacyjnymi,
 - instytucjami sfery B+R+I,
 - jednostkami samorządu terytorialnego i ich jednostkami organizacyjnymi,
 - związkami i stowarzyszeniami jednostek samorządu terytorialnego,
 - izbami gospodarczymi i organizacjami przedsiębiorców,
 - pracodawcami/przedsiębiorcami,
 - IOB,
 - instytucjami rynku pracy,
 - organizacjami pozarządowymi, podmiotami ekonomii społecznej/przedsiębiorstwami społecznymi.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowanych na poziomie projektu

Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych i wynosić nie więcej niż 85%.

Maksymalny całkowity % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + BP)

j/w

Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)

Minimalna wartość projektu wynosi 1 mln PLN.

Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowanych projektu (PLN)

nie dotyczy

Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych nie dotyczy

Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania

nie dotyczy

DZIAŁANIE 5.2. AKTYWIZACJA ZAWODOWA OSÓB POZOSTAJĄCYCH BEZ PRACY

PODDZIAŁANIE 5.2.1. AKTYWIZACJA ZAWODOWA OSÓB POZOSTAJĄCYCH BEZ PRACY – MECHANIZM ZIT

PODDZIAŁANIE 5.2.2. AKTYWIZACJA ZAWODOWA OSÓB POZOSTAJĄCYCH BEZ PRACY

Cel szczegółowy: Zwiększone zatrudnienie osób pozostających bez pracy.

Istotną barierą rozwojową regionu jest utrzymujący się niedostateczny poziom zatrudnienia mieszkańców, co przekłada się na znaczną populację osób pozostających bez pracy, w tym na wysokie bezrobocie (także o charakterze strukturalnym). Ponadto duży wpływ na skalę tych problemów ma niska mobilność zawodowa (w tym niechęć do podnoszenia lub zmiany kwalifikacji zawodowych) i przestrzenność mieszkańców województwa, szczególnie na obszarach wiejskich i w mniejszych miastach.

W związku z tym wsparcie w ramach Działania realizowane będzie poprzez wdrażanie kompleksowych rozwiązań w zakresie aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy, przy czym działania kierowane będą wyłącznie do osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy.

Interwencja będzie prowadzona w oparciu o przeprowadzoną indywidualną diagnozę, a realizowane przedsięwzięcia mają umożliwić zdobywanie nowych umiejętności oraz podnoszenie lub zmianę kwalifikacji zawodowych. Zwiększeniu szans na zatrudnienie ma służyć również wspieranie inicjatyw na rzecz podnoszenia mobilności przestrzennej (regionalnej i ponadregionalnej), w tym także w ramach sieci EURES oraz przedsięwzięć w zakresie tworzenia skutecznego i efektywnego poradnictwa zawodowego.

Projekty będą skierowane wyłącznie do osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy (z wyłączeniem osób przed ukończeniem 30 roku życia) i realizowane w oparciu o kryteria minimalnej efektywności zatrudnieniowej.

Preferowane będą projekty:

- 1) realizowane w porozumieniu z pracodawcami,
- 2) partnerskie, w tym przede wszystkim instytucji rynku pracy z instytucjami pomocy i integracji społecznej oraz z co najmniej jednym z spośród następujących podmiotów:
 - a) instytucje edukacyjne/szkoły wyższe,
 - b) organizacje pozarządowe,
 - c) pracodawcy,
 - d) IOB,
- 3) uzgodnione w ramach ZPT,
- 4) identyfikowane i realizowane z wykorzystaniem elementów podejścia oddolnego, integrującego aktywności wielu podmiotów w ujęciu wielosektorowym w oparciu o wspólną strategię działania.

Ukierunkowanie terytorialne:

Projekty realizowane będą na obszarze całego województwa z preferencją projektów realizowanych na obszarach o wysokiej stopie bezrobocia (dotyczy projektów skierowanych do osób bezrobotnych).

PODDZIAŁANIE 5.2.1. AKTYWIZACJA ZAWODOWA OSÓB POZOSTAJĄCYCH BEZ PRACY – MECHANIZM ZIT

W ramach Poddziałania 5.2.1. realizowane będą wyłącznie projekty wynikające ze Strategii ZIT, zgodnie z zakresem interwencji wspólnym dla całego Działania.

Obszar realizacji ZIT dla OMT stanowią następujące jednostki terytorialne:

Gminy miast: Gdańsk, Gdynia, Sopot, Hel, Jastarnia, Pruszcz Gdański, Puck, Reda, Rumia, Tczew, Wejherowo, Władysławowo, a także gminy: Cedry Wielkie, Kartuzy, Kolbudy, Kosakowo, Luzino, Pruszcz Gdański, Przywidz, Pszczółki, Przodkowo, Puck, Somonino, Stegna, Suchy Dąb, Szemud, Tczew, Trąbki Wielkie, Wejherowo, Żukowo.

Z uwagi na specyfikę interwencji oraz jej komplementarność z interwencją planowaną w ramach Poddziałania 5.1.1 realizowane projekty mogą obejmować cały obszar następujących powiatów: miasto Gdańsk, miasto Gdynia, miasto Sopot, powiat gdański, powiat pucki, powiat tczewski, powiat wejherowski, powiat kartuski, powiat nowodworski.

PODDZIAŁANIE 5.2.2. AKTYWIZACJA ZAWODOWA OSÓB POZOSTAJĄCYCH BEZ PRACY

Poddziałanie 5.2.2. realizowane będzie poza mechanizmem ZIT, zgodnie z zakresem interwencji wspólnym dla całego Działania.

Typy projektów

Poddziałanie 5.2.1.

- 1) Projekty ukierunkowane na zwiększenie zatrudnienia osób pozostających bez pracy, znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy (z wyłączeniem osób przed ukończeniem 30 roku życia), realizowane w postaci kompleksowych rozwiązań w zakresie aktywizacji zawodowej, w oparciu o pogłębioną analizę umiejętności, predyspozycji i problemów zawodowych danego uczestnika projektu, w szczególności poprzez:
 - a) usługi służące indywidualizacji wsparcia oraz pomocy w zakresie określenia ścieżki zawodowej (obligatoryjne), obejmujące m.in:
 - i) wsparcie psychologiczno-doradcze,

- ii) indywidualne i grupowe poradnictwo zawodowe,
 - iii) pośrednictwo pracy,
 - iv) warsztaty lub szkolenia, m.in. w zakresie technik aktywnego poszukiwania pracy oraz nabywania kompetencji kluczowych,
- b) usługi służące zdobyciu kwalifikacji i doświadczenia zawodowego wymaganego przez pracodawców, obejmujące m.in.:
- i) kursy, szkolenia prowadzące do podniesienia, uzupełnienia lub zmiany kwalifikacji zawodowych,
 - ii) staże, praktyki zawodowe służące nabywaniu lub uzupełnianiu doświadczenia zawodowego oraz rozwojowi praktycznych umiejętności w zakresie wykonywania danego zawodu,
 - c) wsparcie stanowiące zachętę do zatrudnienia, obejmujące m.in.:
 - i) pokrycie kosztów subsydiowania zatrudnienia,
 - ii) wyposażenie/doposażenie stanowiska pracy (wyłącznie w połączeniu z subsydiowanym zatrudnieniem), w tym w zakresie potrzeb osób z niepełnosprawnościami,
 - iii) finansowanie pracy asystenta osoby z niepełnosprawnościami.

2) Projekty ukierunkowane na zwiększenie zatrudnienia osób pozostających bez pracy, znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy (z wyłączeniem osób przed ukończeniem 30 roku życia) mające na celu podnoszenie mobilności przestrzennej (regionalnej i ponadregionalnej), realizowane w szczególności poprzez tworzenie zachęt do podejmowania pracy poza dotychczasowym miejscem zamieszkania, (realizowane wyłącznie jako uzupełnienie działań wskazanych w typie projektu nr 1), obejmujących m.in.:

- a) pokrycie kosztów dojazdu, w tym dojazdu do pracy, na rozmowy kwalifikacyjne itp.,
- b) wstępne zagospodarowanie w nowym miejscu zamieszkania,
- c) zapewnienie środków na zasiedlenie.

Poddziałanie 5.2.2.

1) Projekty ukierunkowane na zwiększenie zatrudnienia osób pozostających bez pracy, znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy (z wyłączeniem osób przed ukończeniem 30 roku życia), realizowane w postaci kompleksowych rozwiązań w zakresie aktywizacji zawodowej, w oparciu o pogłębioną analizę umiejętności, predyspozycji i problemów zawodowych danego uczestnika projektu, w szczególności poprzez:

- a) usługi służące indywidualizacji wsparcia oraz pomocy w zakresie określenia ścieżki zawodowej (obligatoryjne), obejmujące m.in.:
 - i) wsparcie psychologiczno-doradcze,
 - ii) indywidualne i grupowe poradnictwo zawodowe,
 - iii) pośrednictwo pracy,
 - iv) warsztaty lub szkolenia, m.in. w zakresie technik aktywnego poszukiwania pracy oraz nabywania kompetencji kluczowych,
- b) usługi służące zdobyciu kwalifikacji i doświadczenia zawodowego wymaganego przez pracodawców, obejmujące m.in.:

- i) kursy, szkolenia prowadzące do podniesienia, uzupełnienia lub zmiany kwalifikacji zawodowych,
 - ii) staże, praktyki zawodowe służące nabywaniu lub uzupełnianiu doświadczenia zawodowego oraz rozwojowi praktycznych umiejętności w zakresie wykonywania danego zawodu,
- c) wsparcie stanowiące zachętę do zatrudnienia, obejmujące m.in:
- i) pokrycie kosztów subsydiowania zatrudnienia,
 - ii) wyposażenie/doposażenie stanowiska pracy (wyłącznie w połączeniu z subsydiowanym zatrudnieniem), w tym w zakresie potrzeb osób z niepełnosprawnościami,
 - iii) finansowanie pracy asystenta osoby z niepełnosprawnościami.
- 2) Projekty ukierunkowane na zwiększenie zatrudnienia osób pozostających bez pracy, znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy (z wyłączeniem osób przed ukończeniem 30 roku życia) mające na celu podnoszenie mobilności przestrzennej (regionalnej i ponadregionalnej), realizowane w szczególności poprzez tworzenie zachęt do podejmowania pracy poza dotychczasowym miejscem zamieszkania, (realizowane wyłącznie jako uzupełnienie działań wskazanych w typie projektu nr 1), obejmujących m.in.:
- a) pokrycie kosztów dojazdu, w tym dojazdu do pracy, na rozmowy kwalifikacyjne itp.,
 - b) wstępne zagospodarowanie w nowym miejscu zamieszkania,
 - c) zapewnienie środków na zasiedlenie.
- 3) Projekty obejmujące realizację ukierunkowanych schematów mobilności terytorialnej (USMT) EURES, zdiagnozowanych na podstawie analiz społeczno-gospodarczych dla regionu, uwarunkowanych diagnozą w zakresie branż, zawodów lub kompetencji wymagających wsparcia w związku z sytuacją na rynku pracy, skierowane do osób pozostających bez pracy, znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy (z wyłączeniem osób przed ukończeniem 30 roku życia).

Typ beneficjenta

Poddziałanie 5.2.1.

Beneficjentami w szczególności są:

- 1) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne,
- 2) związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego,
- 3) instytucje rynku pracy,
- 4) związki zawodowe,
- 5) instytucje pomocy i integracji społecznej,
- 6) instytucje edukacyjne,
- 7) szkoły wyższe,
- 8) IOB,
- 9) izby gospodarcze i organizacje przedsiębiorców,
- 10) przedsiębiorcy,
- 11) ROT/LOT,
- 12) organizacje pozarządowe,

13) podmioty ekonomii społecznej/przedsiębiorstwa społeczne z obszaru objętego mechanizmem ZIT.

Poddziałanie 5.2.2.

Beneficjentami w szczególności są:

- 1) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne,
- 2) związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego,
- 3) instytucje rynku pracy,
- 4) związki zawodowe,
- 5) instytucje pomocy i integracji społecznej,
- 6) instytucje edukacyjne,
- 7) szkoły wyższe,
- 8) IOB,
- 9) izby gospodarcze i organizacje przedsiębiorców,
- 10) przedsiębiorcy,
- 11) ROT/LOT,
- 12) organizacje pozarządowe,
- 13) podmioty ekonomii społecznej/przedsiębiorstwa społeczne.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowanych na poziomie projektu

Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFS powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych i wynosić nie więcej niż 85%.

Maksymalny całkowity % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + BP)

Maksymalny poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu wynosi 95%, przy czym poziom ten będzie każdorazowo uzależniony od decyzji IZ RPO WP

Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)

Minimalna wartość projektu wynosi 100 tys. PLN.

Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowanych projektu (PLN)

nie dotyczy

Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych nie dotyczy

Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania

nie dotyczy

DZIAŁANIE 5.3. OPIEKA NAD DZIEĆMI DO LAT 3

Cel szczegółowy: Zwiększone zatrudnienie osób opiekujących się dziećmi do lat 3.

Wśród ogółu osób pozostających bez pracy przeważają kobiety. Wiąże się to głównie z sytuacją rodzinną, w tym urodzeniem i wychowaniem dziecka. Województwo pomorskie cechują niekorzystne w stosunku do reszty kraju wskaźniki pod względem liczby dzieci w żłobkach i klubach dziecięcych na 1 000 dzieci w wieku do lat 3. W niektórych powiatach nie ma ani jednej placówki tego typu. Jest to jeden z czynników utrudniających powrót kobiet na rynek pracy.

W związku z tym wsparcie w ramach Działania ukierunkowane będzie na wdrażanie rozwiązań ułatwiających powrót na rynek pracy, łączenie obowiązków zawodowych z prywatnymi oraz zwiększających szanse utrzymania pracy przez osoby, które opiekują się dziećmi do lat 3, poprzez zapewnienie zorganizowanych form opieki nad nimi.

Preferowane będą projekty:

- 1) partnerskie, w tym z organizacjami pozarządowymi, podmiotami ekonomii społecznej i/lub pracodawcami,
- 2) uzgodnione w ramach ZPT,
- 3) identyfikowane i realizowane z wykorzystaniem elementów podejścia oddolnego, integrującego aktywności wielu podmiotów w ujęciu wielosektorowym w oparciu o wspólną strategię działania.

Ukierunkowanie terytorialne:

Projekty realizowane będą na obszarze całego województwa.

Typy projektów

Projekty ukierunkowane na zwiększenie zatrudnienia osób opiekujących się dziećmi do lat 3, realizowane w postaci rozwiązań ułatwiających tym osobom wejście lub powrót na rynek pracy, łączenie obowiązków zawodowych z prywatnymi oraz zwiększających szanse utrzymania pracy, w szczególności poprzez:

- a) tworzenie i utrzymanie nowych miejsc w formach opieki nad dziećmi do lat 3, obejmujące m.in:
 - i) dostosowanie pomieszczeń, w tym dostosowanie do wymogów sanitarnych bezpieczeństwa przeciwpożarowego, organizacja pomieszczeń,
 - ii) modernizację istniejącej bazy żłobkowej w celu utworzenia dodatkowych miejsc opieki,
 - iii) zakup i montaż wyposażenia i środków trwałych (w tym m.in. meble, pomoce dydaktyczne, wyposażenie wypoczynkowe),
 - iv) zakup pomocy dydaktycznych, specjalistycznego sprzętu oraz narzędzi do rozpoznawania potrzeb rozwojowych i edukacyjnych, wspomagania rozwoju i prowadzenia terapii dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
 - v) wyposażenie placu zabaw,
 - vi) finansowanie racjonalnych usprawnień w celu upowszechnienia opieki nad dziećmi z niepełnosprawnościami do lat 3,
 - vii) wydatki związane z bieżącym funkcjonowaniem utworzonego miejsca opieki nad dziećmi do lat 3 (żłobka lub klubu dziecięcego), w tym w szczególności

wynagrodzenia nauczycieli i personelu zatrudnionego w miejscu opieki nad dziećmi do lat 3, koszty żywienia dzieci;

viii) inne wydatki, o ile są niezbędne do prawidłowego funkcjonowania miejsca opieki nad dziećmi do lat 3.

b) zapewnienie dodatkowych form opieki nad dziećmi do lat 3 (wyłącznie w szczególnie uzasadnionych sytuacjach), obejmujące:

- i) pokrycie kosztów wynagrodzenia oraz kosztów składek na ubezpieczenie społeczne niani sprawującej opiekę nad dzieckiem, zgodnie z umową o świadczenie usług,
- ii) pokrycie kosztów wynagrodzenia opiekuna dziennego.

Typ beneficjenta

Beneficjentami w szczególności są:

- 1) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne,
- 2) związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego,
- 3) osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej,
- 4) przedsiębiorcy,
- 5) organizacje pozarządowe,
- 6) podmioty ekonomii społecznej/przedsiębiorstwa społeczne,
- 7) ROT/LOT.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowanych na poziomie projektu

Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFS wynosi 85%.

Maksymalny całkowity % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + BP)

Maksymalny poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu wynosi 95%, przy czym poziom ten będzie każdorazowo uzależniony od decyzji IZ RPO WP.

Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)

Minimalna wartość projektu wynosi 50 tys. PLN.

Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowanych projektu (PLN)

nie dotyczy

Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych nie dotyczy

Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania

nie dotyczy

DZIAŁANIE 5.4. ZDROWIE NA RYNKU PRACY

PODDZIAŁANIE 5.4.1. ZDROWIE NA RYNKU PRACY – MECHANIZM ZIT

PODDZIAŁANIE 5.4.2. ZDROWIE NA RYNKU PRACY

Cel szczegółowy: Aktywne i zdrowe starzenie się.

Istotnym wyzwaniem jest wydłużenie aktywności zawodowej mieszkańców województwa pomorskiego, którzy w niewystarczającym stopniu korzystają z profilaktyki zdrowotnej oferowanej przez system ochrony zdrowia. Spośród osób niepracujących w wieku 55-64 lata aż 25% podaje chorobę i niepełnosprawność jako przyczynę niezdolności do pracy. Dodatkowo mieszkańcy regionu wykazują niską świadomość roli profilaktyki i zdrowego trybu życia w zapobieganiu chorobom (zgłaszalność do programów zdrowotnych w województwie wynosi ok. 30%). Ponadto, relatywnie słabo wykorzystany jest potencjał medycyny pracy, który mógłby pozwolić na rozszerzenie wachlarza badań profilaktycznych i objęcie większej części populacji zarówno tymi badaniami, jak i akcjami edukacyjnymi. W związku z tym w ramach Działania realizowany będzie kompleksowy, wieloletni i wielosektorowy regionalny program zdrowotny (Regionalny Program Zdrowotny) opracowany i koordynowany przez Samorząd Województwa Pomorskiego. Dokument będzie opracowany zgodnie z Policy paper dla ochrony zdrowia na lata 2014-2020 – Krajowe Ramy Strategiczne (stanowiącym krajowe ramy strategiczne dla wszystkich przedsięwzięć realizowanych w obszarze zdrowia), a jego wdrożenie uwarunkowane będzie uzyskaniem pozytywnej opinii Komitetu Sterującego ds. koordynacji EFSI w sektorze zdrowia oraz pozytywnej opinii Agencji Oceny Technologii Medycznych. Projekty będą ukierunkowane na realizację założeń wynikających z ww. Regionalnego Programu Zdrowotnego z uwzględnieniem krajowych populacyjnych programów przesiewowych w zakresie wczesnego wykrywania chorób nowotworowych.

Preferowane będą projekty:

- 1) realizowane w partnerstwie pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego, organizacjami pozarządowymi, podmiotami leczniczymi, przedsiębiorcami, instytucjami naukowymi oraz sektorem oświaty,
- 2) uzgodnione w ramach ZPT.

Ukierunkowanie terytorialne:

Projekty realizowane będą na obszarze całego województwa.

PODDZIAŁANIE 5.4.1. ZDROWIE NA RYNKU PRACY - MECHANIZM ZIT

W ramach Poddziałania 5.4.1. realizowane będą wyłącznie projekty wynikające ze Strategii ZIT, zgodnie z zakresem interwencji wspólnym dla całego Działania.

Obszar realizacji ZIT dla OMT stanowią następujące jednostki terytorialne:

Gminy miast: Gdańsk, Gdynia, Sopot, Hel, Jastarnia, Pruszcz Gdański, Puck, Reda, Rumia, Tczew, Wejherowo, Władysławowo, a także gminy: Cedry Wielkie, Kartuzy, Kolbudy, Kosakowo, Luzino, Pruszcz Gdański, Przywidz, Pszczółki, Przodkowo, Puck, Somonino, Stegna, Suchy Dąb, Szemud, Tczew, Trąbki Wielkie, Wejherowo, Żukowo.

Z uwagi na specyfikę interwencji oraz jej komplementarność z interwencją planowaną w ramach Poddziałania 5.1.1 i 5.2.1 realizowane projekty mogą obejmować cały obszar

następujących powiatów: miasto Gdańsk, miasto Gdynia, miasto Sopot, powiat gdański, powiat pucki, powiat tczewski, powiat wejherowski, powiat kartuski, powiat nowodworski.
PODDZIAŁANIE 5.4.2. ZDROWIE NA RYNKU PRACY

Poddziałanie 5.4.2. realizowane będzie poza mechanizmem ZIT, zgodnie z zakresem interwencji wspólnym dla całego Działania.

Typy projektów

Typy projektów wspólne dla Poddziałania:

1. Projekty ukierunkowane na zwiększenie udziału mieszkańców regionu w programach zdrowotnych dotyczących chorób stanowiących istotną barierę w utrzymaniu i wydłużaniu aktywności zawodowej, realizowane zgodnie z Regionalnym Programem Zdrowotnym (tj. programem polityki zdrowotnej zgodnie z art. 5, pkt 29 a. ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. 2004 Nr 210 poz. 2135), opracowanym i koordynowanym przez Samorząd Województwa Pomorskiego, w szczególności obejmującym:

a) profilaktykę i diagnostykę w zakresie:

- i) chorób będących specyficznym problemem zdrowotnym regionu, tj. choroby diabetologiczne, wieku starczego, zaburzenia psychiczne oraz
- ii) chorób istotnych z punktu widzenia krajowego, tj. choroby układu krążenia, nowotworowe, układu kostno-mięśniowo-stawowego, układu oddechowego i choroby psychiczne,

b) działania z zakresu rehabilitacji leczniczej, ułatwiające powroty do pracy i zapobieganie niepełnosprawności,

c) wzmocnienie potencjału zdrowia osób pracujących, w szczególności poprzez:

- i) ograniczanie czynników ryzyka dla chorób cywilizacyjnych i wynikających ze specyfiki zakładu pracy,
- ii) przekwalifikowanie pracowników długotrwale pracujących w warunkach negatywnie wpływających na zdrowie, przygotowujące do kontynuowania pracy na innych stanowiskach o mniejszym obciążeniu dla zdrowia,

d) promocję i edukację zdrowotną, jako uzupełnienie działań wskazanych w pkt a - c, obejmującą m.in.:

- i) akcje profilaktyczne,
- ii) akcje promujące zdrowy tryb życia, w tym aktywność fizyczną.

2. Projekty ukierunkowane na rozwój populacyjnych programów przesiewowych w zakresie wczesnego wykrywania następujących chorób nowotworowych:

- i) rak piersi,
- ii) rak szyjki macicy,
- iii) rak jelita grubego.

Wsparcie w ramach Działania 5.4 uruchomione zostanie po wejściu w życie Regionalnego Programu Zdrowotnego opracowanego przez Samorząd Województwa Pomorskiego, na podstawie którego określony zostanie ostateczny zakres wsparcia i grupy docelowe.

Typ beneficjenta

Poddziałanie 5.4.1.

Beneficjentami w szczególności są:

- 1) publiczne i prywatne podmioty świadczące usługi zdrowotne i ich organy założycielskie,
- 2) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne,
- 3) związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego,
- 4) organizacje pozarządowe,
- 5) organizacje przedsiębiorców,
- 6) przedsiębiorcy,
- 7) instytucje edukacyjne,
- 8) szkoły wyższe,
- 9) podmioty ekonomii społecznej/przedsiębiorstwa społeczne z obszaru objętego mechanizmem ZIT.

Poddziałanie 5.4.2.

Beneficjentami w szczególności są:

- 1) publiczne i prywatne podmioty świadczące usługi zdrowotne i ich organy założycielskie,
- 2) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne,
- 3) związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego,
- 4) organizacje pozarządowe,
- 5) organizacje przedsiębiorców,
- 6) przedsiębiorcy,
- 7) instytucje edukacyjne,
- 8) szkoły wyższe,
- 9) podmioty ekonomii społecznej/przedsiębiorstwa społeczne.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowanych na poziomie projektu

Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFS powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych i wynosić nie więcej niż 85%.

Maksymalny całkowity % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + BP)

Maksymalny poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu wynosi 95%, przy czym poziom ten będzie każdorazowo uzależniony od decyzji IZ RPO WP

Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)

Minimalna wartość projektu wynosi 100 tys. PLN.

Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowanych projektu (PLN)

nie dotyczy

Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych nie dotyczy

Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania
nie dotyczy

DZIAŁANIE 5.6. ADAPTACYJNOŚĆ PRACOWNIKÓW

Cel szczegółowy: Poprawiona sytuacja osób zagrożonych zwolnieniem i zwolnionych na rynku pracy.

Zmiany w gospodarce regionu skutkujące procesami restrukturyzacji w przedsiębiorstwach dodatkowo potęgowane są przez bierność, niedostateczną świadomość i wiedzę przedsiębiorców w zakresie możliwości wsparcia zwalnianych pracowników. W celu przeciwdziałania wzrostowi bezrobocia wywołanego procesami adaptacyjnymi i modernizacyjnymi należy umożliwić podejmowanie działań zmierzających do opracowania i realizacji wsparcia dla tego typu osób, m.in. z wykorzystaniem efektywnych instrumentów elastycznego i szybkiego reagowania w przypadku wystąpienia niespodziewanej zmiany gospodarczej w regionie.

W związku z tym wsparcie w ramach Działania ukierunkowane będzie na realizację działań typu outplacement skierowanego do pracowników zagrożonych zwolnieniem oraz będących w okresie wypowiedzenia w związku z prowadzoną w przedsiębiorstwach restrukturyzacją lub reorganizacją, bądź osób zwolnionych z pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy w okresie nie dłuższym niż 6 miesięcy przed dniem przystąpienia do projektu.

Projekty będą realizowane w oparciu o kryteria minimalnej efektywności zatrudnieniowej.

Preferowane będą projekty:

Ukierunkowane na osoby znajdujące się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy, tj. w wieku 50 lat i więcej, z niepełnosprawnościami, o niskich kwalifikacjach zawodowych oraz kobiety.

Ukierunkowanie terytorialne:

Projekty realizowane będą na obszarze całego województwa.

Typy projektów

Projekty ukierunkowane na poprawę sytuacji na rynku pracy pracowników przewidzianych do zwolnienia, zagrożonych zwolnieniem lub osób zwolnionych, realizowane w postaci wsparcia typu outplacement, w oparciu o analizę umiejętności, predyspozycji i problemów zawodowych danego uczestnika projektu, w szczególności poprzez:

a) usługi służące indywidualizacji wsparcia oraz pomocy w zakresie określenia ścieżki zawodowej, obejmujące m.in.:

- i) doradztwo zawodowe połączone z przygotowaniem Indywidualnego Planu Działania (IPD) - obligatoryjnie,
- ii) poradnictwo psychologiczne,
- iii) pośrednictwo pracy,
- iv) warsztaty lub szkolenia, m.in. w zakresie technik aktywnego poszukiwania pracy oraz nabywania kompetencji kluczowych,

- b) usługi służące zdobyciu kwalifikacji i doświadczenia zawodowego wymaganego przez pracodawców, obejmujące m.in.:
- i) kursy, szkolenia, prowadzące do podniesienia, uzupełnienia lub zmiany kwalifikacji zawodowych,
 - ii) studia podyplomowe,
 - iii) staże, praktyki zawodowe służące nabywaniu lub uzupełnianiu doświadczenia zawodowego oraz rozwojowi praktycznych umiejętności w zakresie wykonywania danego zawodu,
- c) wsparcie stanowiące zachętę do zatrudnienia, obejmujące m.in.:
- i) pokrycie kosztów subsydiowania zatrudnienia,
 - ii) dodatek relokacyjny.
- d) wsparcie dla osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy zamierzających otworzyć działalność gospodarczą, obejmujące:
- i) doradztwo (indywidualne i grupowe) oraz szkolenia umożliwiające uzyskanie wiedzy i umiejętności niezbędnych do podjęcia i prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie zgodnym z IPD (jako wsparcie uzupełniające do pomocy finansowej),
 - ii) pomoc finansową w formie bezzwrotnej w postaci dotacji na podjęcie działalności gospodarczej,
 - iii) wsparcie pomostowe udzielane w okresie do 12 miesięcy od dnia zawarcia umowy o udzielenie wsparcia pomostowego, obejmujące min. szkolenia i doradztwo w początkowym okresie prowadzenia działalności gospodarczej.

Typ beneficjenta

Beneficjentami w szczególności są:

- 1) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne,
- 2) związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego,
- 3) instytucje edukacyjne,
- 4) szkoły wyższe,
- 5) IOB,
- 6) instytucje pomocy i integracji społecznej,
- 7) instytucje rynku pracy,
- 8) związki zawodowe,
- 9) izby gospodarcze i organizacje przedsiębiorców,
- 10) przedsiębiorcy,
- 11) organizacje pozarządowe,
- 12) podmioty ekonomii społecznej/przedsiębiorstwa społeczne.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowanych na poziomie projektu

Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFS powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych i wynosić nie więcej niż 85%.

Maksymalny całkowity % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + BP)

Maksymalny poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu wynosi 95%, przy czym poziom ten będzie każdorazowo uzależniony od decyzji IZ RPO WP.

Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)

Minimalna wartość projektu wynosi 200 tys. PLN.

Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowanych projektu (PLN)

nie dotyczy

Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych nie dotyczy

Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania nie dotyczy

DZIAŁANIE 5.7. NOWE MIKROPRZEDSIĘBIORSTWA

Cel szczegółowy: Zwiększona trwałość nowoutworzonych mikroprzedsiębiorstw.

Mieszkańcy województwa pomorskiego wyróżniają się na tle kraju skłonnością do podejmowania działalności gospodarczej. Region zajmuje wysoką pozycję wśród województw pod względem podstawowych wskaźników dotyczących przedsiębiorczości. Jednocześnie Pomorze cechuje się wysoką na tle kraju liczbą likwidowanych przedsiębiorstw. Świadczy to o dużej dynamice tworzenia firm. Powstające firmy to w 99% mikroprzedsiębiorstwa. Istotne więc jest, aby wsparcie udzielane w ramach Działania, poprzez swoją jakość i kompleksowość, zapewniało w dłuższej perspektywie trwałą rozwój takich firm, przechodzenie na kolejne etapy zarówno w skali działalności (także zwiększania zatrudnienia), poziomu technicznego (w tym podnoszenia kwalifikacji i kompetencji pracowników), jak i rozszerzania rynków zbytu (w tym na rynki zagraniczne). Doświadczenia wskazują, iż wspieranie tworzenia nowych firm jest ponadto skuteczną formą aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy, w szczególności znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy.

W związku z tym wsparcie w ramach Działania ukierunkowane będzie na powstawanie mikroprzedsiębiorstw poprzez kompleksowe wsparcie w zakresie rozpoczęcia działalności gospodarczej. Wsparcie to obejmować będzie udzielenie środków bezzwrotnych na utworzenie firmy osobom w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy (z wyłączeniem osób przed ukończeniem 30 roku życia) podejmującym działalność gospodarczą, a także działania wspierające dla tych osób, m.in. pomoc finansową, a także prawną, konsultacje, szkolenia i doradztwo związane z rozpoczęciem działalności gospodarczej oraz z jej prowadzeniem w początkowej fazie.

Preferowane będą projekty:

1) ukierunkowane na tworzenie dodatkowych miejsc pracy,

- 2) identyfikowane i realizowane z wykorzystaniem elementów podejścia oddolnego, integrującego aktywności wielu podmiotów w ujęciu wielosektorowym w oparciu o wspólną strategię działania,
- 3) realizowane na obszarach o niskim poziomie aktywności gospodarczej,
- 4) realizowane na obszarach o wysokiej stopie bezrobocia.

Ukierunkowanie terytorialne:

Projekty realizowane będą na obszarze całego województwa.

Typy projektów

Projekty ukierunkowane na utworzenie oraz zapewnienie trwałości nowoutworzonych mikroprzedsiębiorstw, realizowane w postaci kompleksowego wsparcia związanego z rozpoczęciem działalności gospodarczej, przez osoby znajdujące się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy, w tym osoby z niepełnosprawnościami (z wyłączeniem osób przed ukończeniem 30 roku życia), w oparciu o analizę umiejętności, predyspozycji i problemów danego uczestnika projektu, w szczególności poprzez:

a) wsparcie umożliwiające uzyskanie wiedzy i umiejętności niezbędnych do podjęcia i prowadzenia działalności gospodarczej (jako wsparcie uzupełniające do pomocy finansowej), obejmujące m.in.:

- i) doradztwo (indywidualne i grupowe),
- ii) kursy, szkolenia, warsztaty,
- iii) pomoc prawną,

b) wsparcie finansowe na podjęcie działalności gospodarczej w formie bezzwrotnej dotacji,

c) wsparcie pomostowe udzielane w okresie do 12 miesięcy od dnia zawarcia umowy o udzielenie wsparcia pomostowego, obejmujące min.:

- i) usługi doradczo-szkoleniowe (np.: konsultacje, coaching, mentoring),
- ii) finansowe wsparcie pomostowe w początkowym okresie prowadzenia działalności gospodarczej.

Typ beneficjenta

Beneficjentami w szczególności są:

- 1) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne,
- 2) związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego,
- 3) IOB,
- 4) instytucje pomocy i integracji społecznej,
- 5) instytucje rynku pracy,
- 6) izby gospodarcze i organizacje przedsiębiorców,
- 7) przedsiębiorcy,
- 8) organizacje pozarządowe,
- 9) podmioty ekonomii społecznej/przedsiębiorstwa społeczne.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowanych na poziomie projektu

Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFS powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych i wynosić nie więcej niż 85%.

Maksymalny całkowity % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + BP)

Maksymalny poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu wynosi 95%, przy czym poziom ten będzie każdorazowo uzależniony od decyzji IZ RPO WP

Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)

Minimalna wartość projektu wynosi 200 tys. PLN

Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowanych projektu (PLN)

nie dotyczy

Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych nie dotyczy

Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania

nie dotyczy

DZIAŁANIE 7.1. ZASOBY OCHRONY ZDROWIA

PODDZIAŁANIE 7.1.1. ZASOBY OCHRONY ZDROWIA – MECHANIZM ZIT

PODDZIAŁANIE 7.1.2. ZASOBY OCHRONY ZDROWIA

Cel szczegółowy: Zwiększona dostępność usług zdrowotnych.

W województwie pomorskim w ostatnich latach zauważa się wzrost liczby nowych zachorowań na: choroby nowotworowe, cukrzycę, niedokrwinną chorobę serca, choroby naczyń mózgowych oraz POChP. Konsekwencją tego jest występowanie ryzyka socjalnego dotyczącego niezdolności do pracy, prowadzącego do obniżenia dochodów oraz wzrostu kosztów funkcjonowania gospodarstw domowych, a tym samym zwiększenia poziomu ubóstwa wśród mieszkańców. Głównymi przyczynami orzeczeń o niezdolności do pracy były choroby: nowotworowe, układu sercowonaczyniowego, układu kostno-stawowego, zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania.

Oprócz wskazanych zagrożeń w regionie widoczne są deficyty w zakresie dostępu do specjalistycznej infrastruktury zdrowotnej m.in. placówek leczniczych, rehabilitacyjnych, opiekuńczo-terapeutycznych oraz poradni specjalistycznych.

Interwencja ma na celu stworzenie warunków dostarczania usług zdrowotnych adekwatnie do zdiagnozowanych potrzeb i konsekwentne wyrównywanie różnic w dostępie do świadczeń w całym regionie, zwłaszcza w ramach zdefiniowanych deficytów infrastruktury i sprzętu medycznego.

Interwencją objęte zostaną przedsięwzięcia zmierzające do przekształcenia regionalnego systemu zdrowia w system efektywny, trwałe i dostępne. Zasadniczo wszystkie projekty

powinny uwzględniać wzmocnienie koordynacji pomiędzy różnymi poziomami opieki zdrowotnej, w tym zwiększenie zaangażowania podmiotów podstawowej opieki zdrowotnej. Realizowane będą wyłącznie przedsięwzięcia wynikające z określonych w skali regionu deficytów i potrzeb zidentyfikowanych na podstawie analizy sytuacji demograficznej i epidemiologicznej, a także faktycznego zapotrzebowania oraz dostępności infrastruktury ochrony zdrowia, z uwzględnieniem map potrzeb zdrowotnych opracowanych przez Ministerstwo Zdrowia zgodnie z planem działań dla spełnienia warunku ex-ante 9.3, z zastrzeżeniem zasad opisanych w kierunkowych zasadach wyboru projektów.

Finansowane będą wyłącznie projekty wynikające z map potrzeb zdrowotnych i zgodne z Planem działań w sektorze zdrowia akceptowanym przez Komitet Sterujący ds. koordynacji EFSI w sektorze zdrowia. Plan działań uwzględni inwestycje podejmowane ze środków krajowych oraz obejmie m.in. zasady wyboru projektów, listę potencjalnych przedsięwzięć realizowanych na poziomach krajowym i regionalnym oraz działania planowane do podjęcia na poziomie krajowym.

Wydatki ponoszone w ramach projektów dotyczących infrastruktury w zakresie opieki szpitalnej będą certyfikowane po wprowadzeniu map potrzeb w dziedzinie ochrony zdrowia oraz rodzaju świadczeń zbieżnych tematycznie z zakresem danego projektu.

Wsparcie regionalnej bazy szpitalnej prowadzącej specjalistyczne usługi zdrowotne w zakresie diagnostyki i leczenia chorób cywilizacyjnych dotyczyć będzie przede wszystkim:

- 1) uporządkowania i rozwoju oddziałów kardiologicznych, neurologicznych, onkologicznych, pneumonologicznych, diabetologicznych,
- 2) poprawy dostępności do oddziałów z deficytami łóżek, w tym oddziałów chorób wewnętrznych, ośrodków opieki geriatrycznej, ośrodków opieki długoterminowej, ośrodków rehabilitacji, w szczególności kardiologicznej, neurologicznej i pneumonologicznej,
- 3) restrukturyzacji lecznictwa psychiatrycznego, w tym utworzenia sieci centrów zdrowia psychicznego,
- 4) utworzenia sieci referencyjnych placówek w zakresie oddziałów chirurgii urazowoortopedycznej.

Dodatkowo wsparciem objęte będą przedsięwzięcia ukierunkowane na tworzenie poradni specjalistycznych m.in. w zakresie: diabetologii, onkologii, pneumonologii, gastroenterologii, endokrynologii, reumatologii i geriatry. Planowana interwencja obejmie także rozwój ośrodków kompleksowej rehabilitacji oraz kompleksowej opieki długoterminowej, w szczególności opieki domowej (np.: w neurologii i pneumonologii).

Wspierane będą projekty polegające m.in. na przeprowadzeniu niezbędnych, z punktu widzenia udzielania świadczeń zdrowotnych, prac remontowo-budowlanych, w tym w zakresie dostosowania infrastruktury do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych, a także na wyposażeniu w sprzęt medyczny oraz – jako element projektu – na rozwiązaniach w zakresie IT (oprogramowanie, sprzęt).

Realizowane będą wyłącznie projekty uzasadnione z punktu widzenia poprawy efektywności (w tym kosztowej) oraz zwiększenia dostępu do świadczeń zdrowotnych. Wszystkie projekty będą uwzględniać konieczność dostosowania placówki do obowiązujących przepisów prawa lub spełnienia bądź przewyższenia wymogów płatnika w zakresie udzielanych świadczeń

opieki zdrowotnej finansowanych w ramach publicznego systemu ubezpieczeń zdrowotnych, a także wykorzystywać nowoczesne dostępne techniki i technologie.

Wszystkie szpitale ubiegające się o wsparcie powinny posiadać odpowiednie certyfikaty i systemy jakości, tj. m.in. certyfikat akredytacyjny Ministra Zdrowia, certyfikaty zgodne z Normą ISO, w szczególności systemy zarządzania środowiskowego, bezpieczeństwem i higieną pracy lub bezpieczeństwem informacji.

Wszystkie podmioty ubiegające się o wsparcie muszą funkcjonować w publicznym systemie ubezpieczeń zdrowotnych. Wykluczone ze wsparcia w ramach Działania będą duże instytucje o charakterze opiekuńczopobytowym, zdefiniowane zgodnie z polskim prawem, świadczące usługi długoterminowej pomocy dla osób niepełnosprawnych, dzieci, osób starszych i chorych psychicznie.

Preferowane będą projekty:

- 1) dające możliwość podwyższenia stopnia referencyjności podmiotu leczniczego,
- 2) przyczyniające się do rozwoju idei wolontariatu,
- 3) realizowane w partnerstwie publiczno-prywatnym,
- 4) przewidujące działania konsolidacyjne i inne formy współpracy podmiotów leczniczych,
- 5) przyczyniające się do racjonalizacji systemu zdrowia w regionie,
- 6) uzgodnione w ramach ZPT.

W ramach opieki koordynowanej preferowane będą projekty uwzględniające wzrost znaczenia podstawowej i ambulatoryjnej opieki zdrowotnej, ukierunkowane na problemy zdrowotne dorosłych i dzieci oraz uwzględniające środowiskowe formy opieki.

Przy wyborze projektów stosowane będą kryteria oparte na rekomendacjach zawartych w Planie działań.

Ukierunkowanie terytorialne:

W ramach Poddziałania 7.1.1. realizowane będą wyłącznie projekty wynikające ze Strategii ZIT.

W zakresie tworzenia poradni specjalistycznych realizowane będą wyłącznie projekty zlokalizowane na obszarach wykazujących deficyty w dostępie do świadczeń zdrowotnych

Ukierunkowanie terytorialne:

W zakresie rozwoju regionalnej bazy szpitalnej Poddziałanie 7.1.2 realizowane będzie na obszarze całego województwa. Preferowane będą projekty zlokalizowane w OMT (w szczególności Gdańsku, Gdyni, Sopocie, Wejherowie), a także Słupsku, Ustce, Chojnicach, Człuchowie, Kwidzynie, Malborku, Starogardzie Gdańskim, Lęborku, Kościerzynie, Prabutach i Bytowie.

W zakresie tworzenia poradni specjalistycznych realizowane będą wyłącznie projekty zlokalizowane na obszarach wykazujących deficyty w dostępie do świadczeń zdrowotnych

Typy projektów

Typy projektów wspólne dla Poddziałania:

- 1) modernizacja i zakup specjalistycznej aparatury medycznej, sprzętu medycznego oraz wyposażenia obiektów ochrony zdrowia (z wyłączeniem wyrobów i produktów jednorazowego użytku) w celu podniesienia jakości usług medycznych,
- 2) rozbudowa i roboty budowlane (przebudowa, remont) w obiektach ochrony zdrowia (w tym, w zakresie dostosowania infrastruktury do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych) w powiązaniu z typem projektu nr 1),
- 3) utworzenie nowych/innych form udzielania świadczeń³¹ uzasadnione brakiem ciągłości i dostępności.

Typ beneficjenta

Typy beneficjentów wspólne dla Poddziałiań:

- 1) publiczne i prywatne podmioty świadczące usługi zdrowotne i ich organy założycielskie,
- 2) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne,
- 3) związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego,
- 4) organizacje pozarządowe.

W przypadku projektów dotyczących wsparcia podmiotów leczniczych udzielających świadczeń zdrowotnych w zakresie geriatry, opieki długoterminowej oraz opieki paliatywnej i hospicyjnej beneficjentami mogą być podmioty wykonujące działalność leczniczą, udzielające świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, z wyłączeniem podmiotów, które będą kwalifikowały się do otrzymania wsparcia w ramach PO IŚ (wyłączenie to nie dotyczy szpitali ponadregionalnych posiadających w swoich strukturach oddziały geriatryczne lub przedsięwzięć uzgodnionych w ramach Strategii ZIT).

W przypadku pozostałych projektów beneficjentami mogą być podmioty lecznicze udzielające świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych:

- 1) samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej,
- 2) przedsiębiorcy,
- 3) jednostki budżetowe,
- 4) lekarze i pielęgniarki, którzy wykonują swój zawód w ramach działalności leczniczej.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowanych na poziomie projektu

Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych i wynosić nie więcej niż 85%.

Maksymalny całkowity % dofinansowania wydatków kwalifikowanych na poziomie projektu (środki UE + BP)

j/w

Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)

Minimalna wartość projektu wspólna dla Poddziałiań wynosi 2 mln PLN.

Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowanych projektu (PLN)

nie dotyczy

Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych - nie dotyczy

Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania
- nie dotyczy

**DZIAŁANIE 8.1. KOMPLEKSOWE PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE –
WSPARCIE DOTACYJNE**

**PODDZIAŁANIE 8.1.1. KOMPLEKSOWE PRZEDSIĘWZIĘCIA
REWITALIZACYJNE W MIASTACH OBSZARU METROPOLITALNEGO
TRÓJMIASTA – MECHANIZM ZIT**

**PODDZIAŁANIE 8.1.2. KOMPLEKSOWE PRZEDSIĘWZIĘCIA
REWITALIZACYJNE W MIASTACH POZA OBSZAREM METROPOLITALNYM
TRÓJMIASTA**

Cel szczegółowy: Zwiększona aktywność społeczna i gospodarcza mieszkańców zdegradowanych obszarów miejskich.

Zidentyfikowanym problemem w regionie, zwłaszcza na terenach dużych miast jest degradacja całych dzielnic wynikająca z narastających problemów społecznych (długotrwałe bezrobocie, niskie dochody mieszkańców, niski poziom wykształcenia, patologie społeczne) oraz degradacja przestrzeni miejskich, co pogłębia różnice w jakości życia i potencjale rozwojowym pomiędzy dzielnicami miast.

Planowanym efektem interwencji będzie wyprowadzenie tych obszarów ze stanu kryzysowego, co wymaga wprowadzenia pakietu działań społecznych i infrastrukturalnych, zaplanowanych w kontekście całego miasta (w ramach lokalnych programów rewitalizacji), przygotowanych z uwzględnieniem potrzeb mieszkańców i realizowanych w oparciu o aktywny udział lokalnych społeczności.

Interwencja w zakresie kompleksowej rewitalizacji dotyczyć będzie nadawania i przywracania funkcji społecznym zdegradowanym obszarom w miastach, wyznaczonym w oparciu o kryteria społeczne, ekonomiczne i przestrzenne, uwzględniające stopień nasilenia problemów społecznych, związanych w szczególności z izolacją materialną i społeczną mieszkańców.

Realizowane w ujęciu kompleksowym przedsięwzięcia, wynikające z lokalnych programów rewitalizacji, będą obejmowały w szczególności wspieranie integracji społeczno-zawodowej mieszkańców zdegradowanych obszarów miejskich, rewaloryzację, modernizację i adaptację istniejącej zabudowy, zagospodarowanie przestrzeni publicznych oraz dostosowanie budynków do funkcji społecznych, gospodarczych, rekreacyjnych, kulturalnych i edukacyjnych. W ramach kompleksowych przedsięwzięć możliwa będzie modernizacja infrastruktury technicznej (wyłącznie, gdy przyczyni się to do fizycznej, gospodarczej i społecznej rewitalizacji i regeneracji obszarów miejskich jako elementu lokalnego programu rewitalizacji). Wszystkie realizowane projekty oprócz działań infrastrukturalnych muszą obejmować również bezpośrednio z nimi powiązane działania społeczne skierowane do mieszkańców zdegradowanych obszarów.

Wszystkie przedsięwzięcia realizowane będą w sposób partnerski. Partnerami w projektach koordynowanych przez jednostki samorządu terytorialnego będą m.in. organizacje pozarządowe, instytucje pomocy i integracji społecznej, instytucje kultury, kościoły i związki wyznaniowe, przedsiębiorcy, instytucje edukacyjne, szkoły wyższe, instytucje rynku pracy, kluby sportowe, wspólnoty i spółdzielnie mieszkaniowe, towarzystwa budownictwa społecznego oraz inne podmioty, których udział jest istotny dla realizacji lub osiągnięcia celów projektu. Dofinansowane będą wyłącznie przedsięwzięcia uzgodnione pomiędzy IZ RPO WP a miastami uprawnionymi do wsparcia w ramach zintegrowanego projektu rewitalizacyjnego.

Realizowane będą wyłącznie projekty:

- 1) ukierunkowane na aktywizację społeczno-gospodarczą oraz poprawę warunków życia lokalnych społeczności,
- 2) identyfikowane i realizowane z wykorzystaniem elementów podejścia oddolnego, integrującego aktywności wielu podmiotów w ujęciu wielosektorowym w oparciu o wspólną strategię działania, zakładające uspołecznienie wypracowania koncepcji i szczegółowych założeń oraz włączenie lokalnej społeczności zarówno na etapie planowania, jak i realizacji,
- 3) uwzględniające zasady projektowania uniwersalnego (tzn. dostosowanie przestrzeni do potrzeb wszystkich użytkowników),
- 4) komplementarne i bezpośrednio powiązane z interwencją prowadzoną w zakresie aktywnej integracji (Działania 6.1.) lub w zakresie rozwoju usług społecznych (Działanie 6.2.).

Preferowane będą projekty:

- 1) uwzględniające potrzeby osób dotkniętych i zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, w szczególności osób w wieku 50 lat i więcej oraz osób z niepełnosprawnościami,
- 2) realizowane w partnerstwie publiczno-prywatnym,
- 3) przyczyniające się do zwiększenia zatrudnienia mieszkańców,
- 4) nawiązujące do historii, tradycji i tożsamości miejsca,
- 5) uwzględniające innowacyjne podejście,
- 6) przyczyniające się do rozwoju funkcji o oddziaływaniu ponadlokalnym,
- 7) będące kontynuacją realizowanych przedsięwzięć z zakresu kompleksowej rewitalizacji lub rozwoju przestrzeni publicznych,
- 8) zlokalizowane na terenach obecnie lub dawniej wykorzystywanych pod działalność gospodarczą, w tym zdegradowanych przestrzennie i ekologicznie.

Ukierunkowanie terytorialne:

W ramach Poddziałania 8.1.1. realizowane będą wyłącznie projekty wynikające ze Strategii ZIT. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się, aby projekty zidentyfikowane w ramach mechanizmu ZIT wykraczały poza obszar realizacji ZIT (o ile wynika to ze Strategii ZIT). Obszarami wyłącznie uprawnionymi do wsparcia są zdegradowane przestrzennie i społecznie obszary w miastach Obszaru Metropolitalnego Trójmiasta.

Preferowane będą projekty zlokalizowane na: obszarach strategicznych rozwoju funkcji metropolitalnych lub w ich bezpośrednim otoczeniu, tj. Gdańsku, Gdyni, Sopocie, Wejherowie, Tczewie i Pruszczu Gdańskim, zgodnie z ustaleniami Planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego.

Ukierunkowanie terytorialne:

Obszarami wyłącznie uprawnionymi do wsparcia są zdegradowane przestrzennie i społecznie obszary w miastach poza Obszarem Metropolitalnym Trójmiasta.

Preferowane będą projekty zlokalizowane w miastach rdzeniowych miejskich obszarów funkcjonalnych, tj. Chojnicach, Człuchowie, Malborku, Sztumie, Starogardzie Gdańskim, Kwidzynie, Lęborku, Słupsku, Ustce, Kościerzynie, Bytowie.

Miasta zlokalizowane poza Obszarem Metropolitalnym Trójmiasta, realizujące projekty w ramach Poddziałania 8.1.1 (jako wynikające ze Strategii ZIT) są wyłączone z możliwości ubiegania się o środki w ramach niniejszego Poddziałania.

Typy projektów

Typy projektów wspólne dla Poddziałania:

Kompleksowa rewitalizacja wskazanych w lokalnych programach rewitalizacji obszarów problemowych poprzez:

- 1) renowację, rewaloryzację, przebudowę i remont istniejącej zabudowy w tym zabytkowej, pełniące funkcje edukacyjne, kulturalne, sportowe, rekreacyjne, gospodarcze oraz inne społeczne, także w uzasadnionych przypadkach wybrane elementy wspólne w budynkach mieszkalnych wraz z wyposażeniem i zagospodarowaniem bezpośredniego otoczenia,
- 2) adaptację historycznej zabudowy na cele: edukacyjne, kulturalne, sportowe, rekreacyjne, gospodarcze i inne społeczne wraz z wyposażeniem i zagospodarowaniem bezpośredniego otoczenia (prace konserwatorskie, prace restauratorskie, roboty budowlane),
- 3) kompleksowe zagospodarowanie przestrzeni publicznych i półpublicznych o lokalnym charakterze (w tym: renowacja parków, skwerów, zieleńców) i odnowa istniejących terenów zielonych wraz z budową małej architektury (w szczególności małej architektury dedykowanej konkretnym projektom i miejscom, w tym wybieranej w trybie konkursów architektonicznych i urbanistycznych) wraz z tworzeniem zagospodarowania miejskiego dedykowanego rozwojowi drobnych usług ogólnomiejskich,
- 4) budowę, rozbudowę i przebudowę podstawowej infrastruktury komunalnej (m.in. drogowej, rowerowej i pieszej, jak również sieci lub urządzeń wodociągowych, kanalizacyjnych, ciepłowniczych, elektrycznych, gazowych lub telekomunikacyjnych) na obszarze objętym projektem, w celu zapewnienia dostępu obiektów i terenów rewitalizowanych do podstawowych usług komunalnych,

5) budowę nowej, publicznej infrastruktury związanej z rozwojem funkcji m.in. gospodarczych, kulturalnych, edukacyjnych, społecznych, rekreacyjnych (w szczególnych przypadkach).

Typ beneficjenta

Miasta działające w porozumieniach (partnerstwach) m.in. z:

- innymi jednostkami samorządu terytorialnego i ich jednostkami organizacyjnymi,
- związkami i stowarzyszeniami jednostek samorządu terytorialnego,
- organizacjami pozarządowymi,
- instytucjami pomocy i integracji społecznej,
- instytucjami kultury,
- kościołami i związkami wyznaniowymi,
- przedsiębiorcami,
- instytucjami edukacyjnymi,
- szkołami wyższymi,
- instytucjami rynku pracy,
- klubami sportowymi,
- wspólnotami i spółdzielniami mieszkaniowymi,
- towarzystwami budownictwa społecznego.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowanych na poziomie projektu

Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych i wynosić nie więcej niż 85%.

Maksymalny całkowity % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + BP)

Wstępnie przewiduje się zaangażowanie środków z budżetu państwa.

Poziom dofinansowania z budżetu państwa oraz maksymalny % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu zostanie ustalony po podpisaniu Kontraktu Terytorialnego

Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)

nie dotyczy

Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowanych projektu (PLN)

Zgodnie z zapisami Umowy Partnerstwa maksymalny poziom wsparcia projektów w zakresie kultury nie będzie przekraczać 8 mln PLN

Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych nie dotyczy

Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania nie dotyczy

DZIAŁANIE 8.3. MATERIALNE I NIEMATERIALNE DZIEDZICTWO KULTUROWE

Cel szczegółowy: Zwiększona atrakcyjność turystyczna miejsc o szczególnych walorach kulturowych i przyrodniczych.

W województwie pomorskim stan znacznej części zasobów dziedzictwa kulturowego uniemożliwia jego turystyczne wykorzystanie. Dotyczy to zarówno budynków osadzonych w charakterystycznych dla województwa kontekstach krajobrazowych, jak i przestrzeni publicznych, cennych układów urbanistycznych i ruralistycznych. Rozpoznawalne w skali światowej obszary i obiekty zabytkowe stanowią atrakcje turystyczne, których potencjał nadal nie jest w pełni wykorzystany, dlatego zadaniem interwencji będzie stworzenie kompleksowej, rozpoznawalnej oferty turystycznej, opartej na charakterystycznych walorach dziedzictwa kulturowego w tym związanego z nadmorskim położeniem regionu, a także poprawa stanu i dostępności obiektów i obszarów dziedzictwa kulturowego, a dzięki nadaniu im nowych funkcji, stworzone warunków dla rozwoju gospodarczego tych obszarów. Interwencją objęte zostaną przedsięwzięcia obejmujące ratowanie, przywracanie wartości i ochronę charakterystycznych zabytków lub ich zespołów wraz z otaczającym je kontekstem krajobrazowym, poprzez m.in. prace rehabilitacyjne i modernizacyjne służące nadaniu im nowych funkcji (usług turystyki lub kultury), przy możliwym jednoczesnym zachowaniu funkcji dotychczasowych, jak również wdrażanie nowych form zarządzania (tworzenie parków kulturowych).

Ponadto interwencją objęte zostaną projekty ukierunkowane na podnoszenie jakości przestrzeni publicznej obejmujące realizację prac służących estetyzacji i podkreśleniu walorów kulturowych tej przestrzeni w ramach układów urbanistycznych i ruralistycznych wpisanych do rejestru zabytków.

Wsparciem objęte będą również projekty umożliwiające bezpieczną eksploatację zasobów materialnego i niematerialnego dziedzictwa kulturowego regionu, w tym w zakresie dokumentowania, popularyzacji, inwentaryzacji i udostępniania zasobów kultury z wykorzystaniem nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych (w szczególności digitalizacja zasobów, tworzenie nowych treści cyfrowych).

Wszystkie projekty w ramach Działania powinny przyczyniać się do poprawy jakości przestrzeni oraz zapewniać zgodność z ustaleniami Planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego.

Zgodnie z UP ze wsparcia w ramach Działania wyłączone są przedsięwzięcia dotyczące organizacji imprez o charakterze kulturalnym, w tym wystaw, festiwali, oraz budowy nowej infrastruktury kulturalnej.

Wszystkie projekty w ramach Działania powinny być uzasadnione ekonomicznie i popytowo, a także przyczyniać się do rozwoju przedsiębiorczości oraz tworzenia nowych i utrzymania istniejących miejsc pracy.

Preferowane będą projekty:

1) w zakresie dziedzictwa kulturowego:

- a) sieciowe, stanowiące element produktu turystycznego o skali ponadlokalnej, będące efektem trwałej współpracy wielu podmiotów (w tym gospodarczych) oraz społecznej akceptacji,
 - b) przyczyniające się do wzrostu zatrudnienia,
 - c) obejmujące nowe i niestandardowe rozwiązania z zakresu użycia nowych technologii lub rozwiązań organizacyjnych, które w sposób istotny wpływają na rozwój gospodarczy regionu,
 - d) obejmujące działania wynikające bezpośrednio z zapisów powiatowych/gminnych programów opieki nad zabytkami,
 - e) zapewniające całoroczną ofertę,
 - f) uzgodnione w ramach ZPT.
- 2) w zakresie podnoszenia jakości przestrzeni publicznych:
- a) realizowane na obszarach ponadprzeciętnego wykluczenia społecznego, identyfikowane i realizowane z wykorzystaniem elementów podejścia oddolnego, integrującego aktywności wielu podmiotów w ujęciu wielosektorowym w oparciu o wspólną strategię działania, zakładające uspołecznienie wypracowania koncepcji i szczegółowych założeń oraz włączenie lokalnej społeczności zarówno na etapie planowania, jak i realizacji.

W przypadku interwencji kierowanej bezpośrednio na realizację celów SUERMB, preferowane będą projekty realizowane w partnerstwie z podmiotami z Regionu Morza Bałtyckiego.

Ukierunkowanie terytorialne:

Preferowane będą projekty zlokalizowane na obszarach o wysokim potencjale turystyczno rekreacyjnym środowiska kulturowego, w szczególności w:

- 1) miastach o najwyższej koncentracji nieruchomości i ruchomych elementów dziedzictwa kulturowego: Gdańsk, Gdynia, Sopot, Słupsk, Malbork,
- 2) strefach koncentracji charakterystycznych dla regionu elementów dziedzictwa kulturowego, określonych w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego.

Typy projektów

- 1) prace restauratorskie, prace konserwatorskie oraz adaptacja budynków, budowli i innych obiektów o znaczeniu historycznym (w tym obiektów archeologicznych, z wyłączeniem budynków administracji publicznej), nadanie im nowych ogólnodostępnych funkcji użytkowych kulturowych oraz turystycznych, w tym także zabezpieczenie obiektów dziedzictwa kulturowego na wypadek zagrożeń,
- 2) prace restauratorskie, prace konserwatorskie oraz adaptacja zespołów fortyfikacyjnych oraz budowli obronnych i nadanie im nowych ogólnodostępnych funkcji użytkowych kulturowych oraz turystycznych,
- 3) prace restauratorskie, prace konserwatorskie i zagospodarowanie zabytkowych, ogólnodostępnych założeń parkowych oraz zabytków sztuki inżynierskiej, kompleksowych założeń przemysłowych i folwarcznych wraz z nadaniem im nowych ogólnodostępnych funkcji kulturowych i turystycznych,

- 4) prace restauratorskie, prace konserwatorskie zabytkowych budynków sakralnych stanowiących atrakcję turystyczną,
- 5) kompleksowe zagospodarowanie przestrzeni publicznych wraz z małą architekturą i infrastrukturą towarzyszącą w ramach układów urbanistycznych i ruralistycznych wpisanych do rejestru zabytków,
- 6) udostępnianie zasobów kultury z wykorzystaniem nowoczesnych technologii informacyjno komunikacyjnych (w szczególności digitalizacja zasobów, tworzenie nowych treści cyfrowych).

Typ beneficjenta

- 1) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne,
- 2) związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego,
- 3) organizacje pozarządowe,
- 4) instytucje kultury,
- 5) instytucje edukacyjne,
- 6) szkoły wyższe,
- 7) przedsiębiorcy (w tym organizatorzy turystyczni),
- 8) kościoły i związki wyznaniowe,
- 9) ROT/LOT.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowanych na poziomie projektu

Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych i wynosić nie więcej niż 85%.

Maksymalny całkowity % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + BP)

j/w

Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)

Minimalna wartość projektu wynosi 2 mln PLN.

Maksymalna wartość projektu wynosi 20 mln PLN

Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowanych projektu (PLN)

nie dotyczy

Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych nie dotyczy

Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania nie dotyczy

DZIAŁANIE 8.4. WSPARCIE ATRAKCYJNOŚCI WALORÓW DZIEDZICTWA PRZYRODNICZEGO

Cel szczegółowy: Zwiększona atrakcyjność turystyczna miejsc o szczególnych walorach kulturowych i przyrodniczych.

W województwie pomorskim można wyróżnić szereg obszarów cennych przyrodniczo wymagających sieciowych działań służących podniesieniu ich atrakcyjności turystycznej. Zaliczają się do nich obszary peryferyjne: zachodnia i południowa część województwa, jak również dolina i delta Wisły oraz gminy nadmorskie. Obszary te posiadają liczne walory naturalne i kulturowe, które dzięki interwencji mogą stać się podstawą do kreowania nowej, odpowiadającej współczesnym potrzebom oferty turystycznej, a tym samym wzrostu lub stabilizacji zatrudnienia. Zadaniem interwencji będzie stworzenie kompleksowej, rozpoznawalnej oferty turystycznej, opartej na charakterystycznych walorach dziedzictwa kulturowego i naturalnego, w tym związanego z nadmorskim położeniem regionu, a odpowiednie wykorzystanie dziedzictwa naturalnego może – poprzez dywersyfikację oferty turystycznej – przyczynić się do bardziej zrównoważonego wykorzystania walorów środowiska naturalnego.

Wspierane będą przedsięwzięcia służące podniesieniu atrakcyjności walorów dziedzictwa naturalnego, o charakterze sieciowym, koordynowane przez samorząd województwa, będące efektem trwałej współpracy wielu podmiotów (w tym gospodarczych) oraz społecznej akceptacji, polegające na rozwoju infrastruktury turystycznej, w tym infrastruktury żeglarskiej, szlaków rowerowych i kajakowych oraz tras turystycznych o charakterze regionalnym i ponadregionalnym.

Wszystkie przedsięwzięcia w tym zakresie powinny przyczyniać się do uregulowania i ukierunkowania ruchu turystycznego na obszarach cennych przyrodniczo oraz poprawy stanu środowiska naturalnego na tych obszarach.

W ramach podniesienia atrakcyjności walorów dziedzictwa naturalnego zrealizowane zostaną przede wszystkim projekty składające się na trzy przedsięwzięcia strategiczne zidentyfikowane w RPS w zakresie atrakcyjności kulturalnej i turystycznej pt.: „Kajakiem przez Pomorze – zagospodarowanie szlaków wodnych w województwie pomorskim dla rozwoju turystyki kajakowej”, „Rozwój ofert turystyki wodnej w obszarze Pętli Żuławskiej i Zatoki Gdańskiej” oraz „Pomorskie trasy rowerowe o znaczeniu międzynarodowym”.

Wszystkie projekty w ramach Działania powinny przyczyniać się do poprawy jakości przestrzeni oraz zapewniać zgodność z ustaleniami Planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego.

Wszystkie projekty w ramach Działania powinny być uzasadnione ekonomicznie i popytowo, a także przyczyniać się do rozwoju przedsiębiorczości oraz tworzenia nowych i utrzymania istniejących miejsc pracy.

Preferowane będą projekty:

- 1) identyfikowane i realizowane z wykorzystaniem elementów podejścia oddolnego, integrującego aktywności wielu podmiotów w ujęciu wielosektorowym w oparciu o wspólną strategię działania, zakładające uspołecznienie wypracowania koncepcji i szczegółowych założeń oraz włączenie lokalnej społeczności zarówno na etapie planowania, jak i realizacji,
- 2) zapewniające całoroczną ofertę,
- 3) zaspokajające potrzeby i oczekiwania turysty zależnie od profilu podróży turystycznej,
- 4) obejmujące nowe i niestandardowe rozwiązania z zakresu użycia nowych technologii lub rozwiązań organizacyjnych, które w sposób istotny wpływają na rozwój gospodarczy regionu,

- 5) uwzględniające potrzeby grup defaworyzowanych i wykluczonych – m.in. osób starszych i osób z niepełnosprawnościami,
- 6) realizujące przedsięwzięcia strategiczne wskazane w RPS w zakresie atrakcyjności kulturalnej i turystycznej,
- 7) uzgodnione w ramach ZPT.

W przypadku interwencji kierowanej bezpośrednio na realizację celów SUERMB, preferowane będą projekty realizowane w partnerstwie z podmiotami z Regionu Morza Bałtyckiego.

Ukierunkowanie terytorialne:

Preferowane będą projekty zlokalizowane na:

- 1) obszarach objętych ochroną w formie parków krajobrazowych wraz z ich otulinami, obszarach chronionego krajobrazu oraz obszarach NATURA 2000,
- 2) obszarach gmin Deltę Wisły, Doliny Dolnej Wisły oraz gmin nadmorskich.

Typy projektów

- 1) budowa, przebudowa i rozbudowa obiektów publicznej infrastruktury turystycznej o znaczeniu regionalnym lub ponadregionalnym (m.in. porty, przystanie i pomosty służące turystyce wodnej, przenoski),
 - 2) budowa, przebudowa i rozbudowa liniowej publicznej infrastruktury turystycznej o znaczeniu regionalnym lub ponadregionalnym służącej rozwojowi całorocznych, specyficznych form turystyki w oparciu o jednolite standardy identyfikujące dziedzictwo regionu (m.in.: trasy rowerowe, szlaki wodne, konne, piesze wraz z oznakowaniem).
- W ramach ww. typów projektów możliwa jest również realizacja inwestycji związanych z budową, przebudową i rozbudową publicznej infrastruktury poprawiającej dostępność do obiektów i atrakcji turystycznych (m.in. parkingi, ciągi komunikacyjne i infrastruktura dla niepełnosprawnych) oraz zagospodarowania ich bezpośredniego otoczenia.

Typ beneficjenta

- 1) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne,
- 2) związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego,
- 3) organizacje pozarządowe,
- 4) instytucje kultury,
- 5) instytucje edukacyjne,
- 6) szkoły wyższe,
- 7) przedsiębiorcy (w tym organizatorzy turystyczni, gospodarstwa agroturystyczne).
- 8) ROT/LOT,
- 9) parki narodowe,
- 10) PGL Lasy Państwowe,
- 11) kluby sportowe.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowanych na poziomie projektu

Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych i wynosić nie więcej niż 85%.

Maksymalny całkowity % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + BP)

j/w

Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)

Maksymalna wartość projektu wynosi 20 mln PLN

Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowanych projektu (PLN)

nie dotyczy

Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych - nie dotyczy

Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania - nie dotyczy

DZIAŁANIE 9.1. TRANSPORT MIEJSKI

PODDZIAŁANIE 9.1.1. TRANSPORT MIEJSKI – MECHANIZM ZIT

PODDZIAŁANIE 9.1.2. TRANSPORT MIEJSKI

Cel szczegółowy: Zwiększona liczba pasażerów transportu zbiorowego w miastach oraz ich obszarach funkcjonalnych.

Interwencja w ramach Działania ma na celu umocnienie pozycji transportu zbiorowego (mobilność zrównoważona) oraz ograniczenie emisji generowanej przez transport w miastach (mobilność niskoemisyjna), a jego realizacja przyczyni się do pogłębienia integracji oraz poprawy sprawności, atrakcyjności i efektywności systemu transportu zbiorowego w największych miastach i ich obszarach funkcjonalnych, tworzących silną alternatywę dla indywidualnego transportu samochodowego.

Wsparcie w zakresie transportu miejskiego adresowane będzie do miast i ich obszarów funkcjonalnych. Będzie ono ukierunkowane na wdrażanie rozwiązań niskoemisyjnych w transporcie zbiorowym. Rozwiązania te wynikną z zapisów lokalnych strategii niskoemisyjnych lub dokumentów spełniających ich wymogi⁴⁶ zawierających elementy zrównoważonych planów mobilności miejskich (m.in. kierunki interwencji planowanej w odniesieniu do transportu zbiorowego, eko-efektywnych środków transportu, inteligentnych systemów transportowych, bezpieczeństwa ruchu drogowego, indywidualnej mobilności aktywnej oraz kształtowania postaw transportowych).

Zgodnie z ustaleniami Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla województwa pomorskiego interwencja dotyczyć będzie kompleksowej modernizacji istniejących i budowy nowych elementów węzłowej (węzły integrujące podsystemy transportu zbiorowego, w tym kolejowego wraz z budynkami dworców kolejowych) i liniowej infrastruktury zbiorowego transportu szynowego, trolejbusowego, autobusowego i rowerowego.

Wsparcie będzie dotyczyło także przedsięwzięć poprawiających funkcjonowanie, konkurencyjność i bezpieczeństwo publicznego transportu zbiorowego (m.in. inteligentne systemy transportowe).

Obok działań infrastrukturalnych przewiduje się także wsparcie przedsięwzięć związanych z zakupem i modernizacją taboru, zwłaszcza wykorzystującego napęd elektryczny lub inne alternatywne systemy napędowe.

W celu podniesienia efektywności transportu zbiorowego możliwa będzie również realizacja projektów dotyczących budowy infrastruktury liniowej transportu rowerowego (indywidualna mobilność aktywna) stanowiącej dojazd do węzłów integracyjnych.

Preferowane będą projekty:

- 1) zgodne z zasadami zagospodarowania przestrzennego określonymi w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego,
- 2) zgodne z planami zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego jednostek samorządu terytorialnego lub MOF,
- 3) w przypadku taboru – spełniające najwyższe obowiązujące normy emisji spalin,
- 4) uzgodnione w ramach ZPT.

PODDZIAŁANIE 9.1.1. TRANSPORT MIEJSKI – MECHANIZM ZIT

W ramach Poddziałania 9.1.1. realizowane będą wyłącznie projekty wynikające ze Strategii ZIT.

Ukierunkowanie terytorialne:

Poddziałanie 9.1.1. realizowane będzie na terenie Obszaru Metropolitalnego Trójmiasta.

W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się, aby projekty zidentyfikowane w ramach mechanizmu ZIT wykraczały poza obszar realizacji ZIT (o ile wynika to ze Strategii ZIT).

PODDZIAŁANIE 9.1.2. TRANSPORT MIEJSKI

Ukierunkowanie terytorialne:

Poddziałania 9.1.2. realizowane będzie na terenie następujących Miejskich Obszarów Funkcjonalnych: Słupska, Chojnic-Człuchowa, Kwidzyna, Malborka, Starogardu Gdańskiego, Lęborka, Kościerzyny i Bytowa.

Typy projektów

Typy projektów wspólne dla Poddziałania:

- 1) budowa nowej, rozbudowa i przebudowa istniejącej punktowej infrastruktury transportu zbiorowego składającej się na punkt transportowy:
 - systemy parkingowe typu „parkuj i jedź”, „parkuj rower i jedź” oraz „podwieź i jedź” wraz z towarzyszącą infrastrukturą służącą obsłudze pasażerów w obszarach punktu transportowego,
 - rozbudowa i przebudowa dworców kolejowych lub innych obiektów obsługi podróżnych,
 - budowa, rozbudowa i przebudowa infrastruktury liniowej transportu rowerowego wraz z systemem roweru miejskiego na potrzeby dojazdu do węzłów integracyjnych stanowiących funkcjonalne powiązania do przystanków i urządzeń „parkuj rower i jedź”,

- rozbudowa i przebudowa infrastruktury drogowej stanowiącej bezpośredni dojazd do węzła integracyjnego.

2) budowa nowej, rozbudowa i przebudowa istniejącej liniowej infrastruktury transportu szynowego (kolei miejskiej oraz tramwaju), transportu trolejbusowego i autobusowego, w tym odpowiednio układów torowych na trasach, pętlach i bocznicach, trakcji, sieci energetycznych i podstacji trakcyjnych tramwajowych i trolejbusowych, pętli, wydzielonych pasów ruchu, zatok przystankowych,

3) budowa zintegrowanych systemów zarządzania ruchem obejmujących sterowanie ruchem ulicznym oraz zarządzanie transportem zbiorowym, w tym systemy sterowania ruchem pojazdów transportu zbiorowego, systemy monitoringu transportu zbiorowego i przystanków (m.in. systemy monitorowania bezpieczeństwa pasażerów), systemy informacji dla pasażerów transportu zbiorowego, wdrożenie elektronicznego systemu pobierania opłat (bilet elektroniczny), systemy kontroli i zarządzania miejscami parkingowymi,

4) zakup lub modernizacja miejskiego, publicznego taboru transportu zbiorowego (drogowego, szynowego) na potrzeby zapewnienia potoków pasażerów do węzła integracyjnego lub obsługi nowych linii transportu szynowego.

Typ beneficjenta

Typy beneficjentów wspólne dla Poddziałania:

- 1) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne,
- 2) związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego,
- 3) spółki z udziałem jednostek samorządu terytorialnego,
- 4) podmioty działające w oparciu o umowę o partnerstwie publiczno-prywatnym,
- 5) zarządcy infrastruktury transportowej, służącej organizacji transportu zbiorowego publicznego,
- 6) przedsiębiorcy.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowanych na poziomie projektu

Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych i wynosić nie więcej niż 85%.

Maksymalny całkowity % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + BP)

j/w

Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)

Minimalna wartość projektu wspólna dla obu Poddziałania wynosi 2 mln PLN.

Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowanych projektu (PLN)

nie dotyczy

Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych nie dotyczy

Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania
nie dotyczy

DZIAŁANIE 10.3. ODNAWIALNE ŹRÓDŁA ENERGII

PODDZIAŁANIE 10.3.1. ODNAWIALNE ŹRÓDŁA ENERGII - WSPARCIE DOTACYJNE

PODDZIAŁANIE 10.3.2. ODNAWIALNE ŹRÓDŁA ENERGII - WSPARCIE POZADOTACYJNE

Cel szczegółowy: Zwiększone wykorzystanie energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych, szczególnie produkowanej w generacji rozproszonej.

Głównym zadaniem interwencji w Działaniu będzie poprawa bezpieczeństwa energetycznego (m.in. zmiana bilansu energetycznego regionu z wykorzystaniem istniejącego potencjału energii odnawialnych, zwłaszcza energii słońca, zasobów biomasy oraz biogazu) w taki sposób, aby nastąpiło zwiększenie mocy zainstalowanej w źródłach OZE zlokalizowanych w regionie, a także rozwój i poprawa stanu technicznego systemu elektroenergetycznego.

Wspierane będą przedsięwzięcia polegające na wykorzystaniu źródeł energii odnawialnej (słońca, wody, biomasy, biogazu, energii ziemi) w celu produkcji energii elektrycznej i/lub ciepłej (również z wykorzystaniem kogeneracji), przy czym interwencja w zakresie energetyki wodnej dotyczyć będzie wyłącznie modernizacji istniejących obiektów (przy zapewnieniu drożności budowli dla przemieszczania się fauny wodnej i z uwzględnieniem warunków dotyczących projektów mogących mieć wpływ na stan wód, które szczegółowo zostały opisane w CT 5). Lokalizacja wspieranych inwestycji musi uwzględniać m.in. rozmieszczenie obszarów Natura 2000 (szczególnie obszarów specjalnej ochrony ptaków), a także szlaków migracyjnych zwierząt.

Wsparciem objęta będzie budowa lub modernizacja źródeł produkujących energię z OZE, w tym zakup niezbędnych urządzeń, jak również budowa infrastruktury służącej przyłączeniu źródła do sieci.

W zakresie wykorzystania energii słońca wspierane będą przede wszystkim systemy fotowoltaiczne.

W zakresie systemów ogrzewania opartych na pompach ciepła wspierane będą przede wszystkim systemy niewykorzystujące dodatkowych instalacji kolektorów słonecznych. Wyklucza się wsparcie systemów i instalacji zasilających niskotemperaturowe wewnętrzne instalacje grzewcze, zlokalizowanych w obiektach przyłączonych do lokalnej sieci ciepłowniczej.

W zakresie produkcji i wykorzystania biogazu oraz jego dystrybucji wspierane będą przede wszystkim instalacje, w których poddaje się odzyskowi odpady organiczne (szczególnie z produkcji rolno-spożywczej), wykorzystuje nadwyżki surowców organicznych oraz takie, w których następuje zagospodarowanie pofermentu, w tym do produkcji nawozów.

Działania te powinny wpisywać się we właściwy program ochrony powietrza.

Ponadto przewiduje się wsparcie przebudowy lub rozbudowy dystrybucyjnej sieci elektroenergetycznej, wyłącznie w celu umożliwienia przyłączenia do niej źródeł produkujących energię z OZE.

Preferowane będą przedsięwzięcia:

- 1) wpisujące się w projekty założeń do planów zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe oraz w lokalne strategie/plany gospodarki niskoemisyjnej,
- 2) realizowane w formie terytorialnie ukierunkowanych pakietów przedsięwzięć,
- 3) wykorzystujące innowacyjne rozwiązania w zakresie zastosowanych urządzeń i systemów, np. projekty stanowiące element „wyspy energetycznej” bądź wykorzystujące wysokosprawną kogenerację (w tym mikrokogenerację),
- 4) zapewniające największy efekt ekologiczny (m.in. redukcję emisji gazów cieplarnianych) w stosunku do nakładów finansowych,
- 5) realizowane z udziałem kapitału prywatnego,
- 6) zgodne z zasadami zagospodarowania przestrzennego określonymi w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego,
- 7) będące efektem trwałej współpracy oraz podnoszące świadomość mieszkańców w zakresie odnawialnych źródeł energii i energetyki prosumenckiej.

W przypadku interwencji kierowanej bezpośrednio na realizację celów SUERMB, preferowane będą projekty realizowane w partnerstwie z podmiotami z Regionu Morza Bałtyckiego.

Ukierunkowanie terytorialne:

Działanie realizowane będzie na obszarze całego województwa.

Typy projektów

Typy projektów wspólne dla Poddziałiań:

- 1) budowa, rozbudowa lub przebudowa infrastruktury oraz zakup urządzeń służących do produkcji energii pozyskiwanej ze źródeł odnawialnych, w tym wykorzystujących:
 - słońce do 2 MWe,
 - biomasę do 5 MWt,
 - biogaz do 1 MWe,
 - geotermalne źródła ciepła do 2 MWt.
- 2) przebudowa jednostek wytwórczych energii elektrycznej wykorzystujących energię wody w małych elektrowniach wodnych o mocy do 5 MWe,
- 3) budowa lub przebudowa infrastruktury przyłączeniowej niezbędnej do odbioru i przesyłu energii elektrycznej lub ciepła ze źródeł odnawialnych,
- 4) rozbudowa i przebudowa sieci energetycznych średniego i niskiego napięcia oraz obiektów infrastruktury energetycznej i urządzeń technicznych wyłącznie w celu umożliwienia przyłączenia nowych instalacji produkujących energię z OZE (w tym m.in. stacje transformatorowe).

Typ beneficjenta

Poddziałanie 10.3.1.

- 1) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne,
- 2) związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego,
- 3) jednostki administracji rządowej,
- 4) inne jednostki sektora finansów publicznych,
- 5) organizacje pozarządowe,
- 6) podmioty ekonomii społecznej/przedsiębiorstwa społeczne,
- 7) jednostki naukowe,
- 8) instytucje edukacyjne,
- 9) szkoły wyższe,
- 10) grupy producentów rolnych,
- 11) przedsiębiorcy.**

Poddziałanie 10.3.2. Podmioty wdrażające instrumenty finansowe.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowanych na poziomie projektu

Poddziałanie 10.3.1. - Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych i wynosić nie więcej niż 85%.

Poddziałanie 10.3.2. - Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR na poziomie beneficjenta (podmiotu wdrażającego instrument finansowy) wynosi 85%.

Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR na poziomie ostatecznego odbiorcy powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych

Maksymalny całkowity % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + BP)

j/w

Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)

Poddziałanie 10.3.1. Minimalna wartość projektu wynosi 300 tys. PLN.

Poddziałanie 10.3.2. - do uzupełnienia po zakończeniu oceny ex-ante zrealizowanej zgodnie z artykułem 37 ust. 2 i 3 rozporządzenia ogólnego.

Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowanych projektu (PLN)

Poddziałanie 10.3.1. nie dotyczy

Poddziałanie 10.3.2. - do uzupełnienia po zakończeniu oceny ex-ante zrealizowanej zgodnie z artykułem 37 ust. 2 i 3 rozporządzenia ogólnego.

Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych

Poddziałanie 10.3.1. nie dotyczy

Poddziałanie 10.3.2. - do uzupełnienia po zakończeniu oceny ex-ante zrealizowanej zgodnie z artykułem 37 ust. 2 i 3 rozporządzenia ogólnego

Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania

Poddziałanie 10.3.1. nie dotyczy

Poddziałanie 10.3.2. - do uzupełnienia po zakończeniu oceny ex-ante zrealizowanej zgodnie z artykułem 37 ust. 2 i 3 rozporządzenia ogólnego

DZIAŁANIE 10.4. REDUKCJA EMISJI

Cel szczegółowy: Zwiększona sprawność funkcjonowania komunalnej infrastruktury energetycznej.

W województwie pomorskim, w bilansie zużycia paliw pierwotnych i nośników energii największy udział stanowi węgiel, ponadto indywidualne wysokoemisyjne źródła ciepła mają znaczący udział w zapotrzebowaniu na moc cieplną. Nadmierny udział indywidualnych źródeł ciepła przekłada się na niewykorzystanie potencjału lokalnych systemów ciepłowniczych, jak również skutkuje niedotrzymaniem standardów jakości powietrza w regionie, a niska efektywność energetyczna i związane z tym obciążenie finansowe dla budżetów gmin wymagają pilnych działań modernizacyjnych systemów oświetlenia zewnętrznego. Głównym zadaniem interwencji w Działaniu będzie poprawa funkcjonowania oraz zwiększenie zasięgu obsługi scentralizowanych systemów zaopatrzenia w ciepło, ograniczenie strat na przesył ciepła, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń ze źródeł ciepła oraz ograniczenie zużycia energii elektrycznej przez systemy oświetlenia zewnętrznego.

Wspierane będą przedsięwzięcia wynikające z gminnych dokumentów z zakresu gospodarki niskoemisyjnej (strategie/plany gospodarki niskoemisyjnej⁷⁶), prowadzące do ograniczenia zużycia energii przez infrastrukturę oświetleniową, a także do obniżenia emisji zanieczyszczeń do powietrza, pochodzącej z produkcji energii oraz do ograniczenia tzw. niskiej emisji, szczególnie w gminach, w których stwierdzono przekroczenia standardów jakości powietrza.

Wsparcie objęte będzie rozwój i modernizacja scentralizowanych systemów zaopatrzenia w ciepło (pod warunkiem dopuszczenia takiego wsparcia przez stosowne zapisy w Umowy Partnerstwa).

Ponadto wspierana będzie budowa nowych bądź modernizacja istniejących źródeł ciepła. W tym zakresie priorytetowo będą traktowane inwestycje wykorzystujące odnawialne źródła energii.

Budowa (uzasadnionych ekonomicznie) nowych instalacji wysokosprawnej kogeneracji oraz innych urządzeń energetycznego spalania (m.in. kotłownie lokalne) będzie wspierana, o ile zapewni minimalizację emisji CO₂ i innych zanieczyszczeń powietrza (w tym PM₁₀).

Przebudowa istniejących źródeł (w tym z wykorzystaniem wysokosprawnej kogeneracji) musi skutkować redukcją CO₂ o co najmniej 30% w porównaniu do stanu wyjściowego.

W zakresie źródeł (kotłowni) lokalnych wsparcie może zostać udzielone na inwestycje w kotły spalające biomasę lub ewentualnie paliwa gazowe, ale jedynie w szczególnie uzasadnionych przypadkach. Wsparte inwestycje muszą skutkować redukcją CO₂ w odniesieniu do istniejących instalacji (o co najmniej 30% w przypadku zamiany spalanej paliwa) i innych zanieczyszczeń powietrza, a także do znacznego zwiększenia oszczędności energii. Wspomniane inwestycje mogą zostać wsparte jedynie w przypadku, gdy podłączenie do sieci ciepłowniczej na danym obszarze nie jest uzasadnione ekonomicznie.

W przypadku źródła obsługującego pojedynczy budynek (kotłownia lokalna) wsparcie powinno być uwarunkowane wykonaniem inwestycji zwiększających efektywność energetyczną i ograniczających zapotrzebowanie na energię w budynku, w którym wykorzystywana będzie energia ze wspieranego urządzenia.

W ramach Działania nie przewiduje się wsparcia dla indywidualnych źródeł ciepła (m.in. pieców) i mikrogeneracji.

Wszelkie inwestycje powinny być zgodne z unijnymi standardami i przepisami w zakresie ochrony środowiska, uzasadnione ekonomicznie i społecznie, a także w stosownych przypadkach przeciwdziałać ubóstwu energetycznemu.

Wspierane będą także projekty obejmujące modernizację oświetlenia zewnętrznego na energooszczędne i zastosowanie systemów zarządzania energią. Wsparcie przewiduje się wyłącznie w formie ukierunkowanych terytorialnie pakietów przedsięwzięć.

Informacje dotyczące ilości zaoszczędzonej energii elektrycznej będą uzyskiwane w wyniku monitorowania projektów oraz uwzględniane w sprawozdaniach z wdrażania Programu.

Możliwa będzie również rozbudowa systemu monitoringu powietrza.

Inwestycje dotyczące lokalnych źródeł ciepła mają długotrwały charakter i dlatego powinny być zgodne z właściwymi przepisami unijnymi. Wspierane urządzenia do ogrzewania powinny od początku okresu programowania charakteryzować obowiązującym od końca 2020 r. minimalnym

poziomem efektywności energetycznej i normami emisji zanieczyszczeń, które zostały określone w środkach wykonawczych do dyrektywy 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającej ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią.

Preferowane będą przedsięwzięcia:

- 1) w zakresie scentralizowanych systemów ciepłowniczych (w tym źródeł ciepła):
 - a) realizowane w gminach, w których stwierdzono przekroczenia standardów jakości powietrza,
 - b) zapewniające największy efekt ekologiczny (m.in. redukcję emisji gazów cieplarnianych) w stosunku do nakładów finansowych,
 - c) wykorzystujące innowacyjne rozwiązania w zakresie zastosowanych urządzeń i systemów, np. projekty stanowiące element „wyspy energetycznej” bądź wykorzystujące wysokosprawną kogenerację,
 - d) realizowane z udziałem kapitału prywatnego,
 - e) o możliwie jak największym zasięgu oddziaływania,
 - f) uzgodnione w ramach ZPT.
- 2) w zakresie modernizacji oświetlenia zewnętrznego:
 - a) realizowane przez jednostki samorządu terytorialnego,
 - b) obejmujące co najmniej 25% wszystkich punktów świetlnych w danym systemie,
 - c) zapewniające największy efekt ekologiczny (m.in. redukcję emisji gazów cieplarnianych) w stosunku do nakładów finansowych,
 - d) wykorzystujące innowacyjne rozwiązania technologiczne,
 - e) realizowane z udziałem kapitału prywatnego,
 - f) uzgodnione w ramach ZPT.

Ukierunkowanie terytorialne:

W zakresie źródeł ciepła i systemów zaopatrzenia w ciepło przewiduje się wsparcie projektów zlokalizowanych na obszarze całego województwa z wyłączeniem OMT.

W zakresie modernizacji oświetlenia zewnętrznego przewiduje się wsparcie projektów zlokalizowanych na obszarze całego województwa.

W zakresie rozbudowy systemu monitoringu powietrza przewiduje się wsparcie wyłącznie dla projektów, realizowanych na obszarze, na którym nie ma stacji automatycznego pomiaru.

Typy projektów

- 1) rozbudowa lub przebudowa scentralizowanych systemów zaopatrzenia w ciepło, obejmujące źródła, sieci i węzły cieplne wraz z przyłączem do budynku,
- 2) likwidacja istniejących indywidualnych źródeł ciepła w obiektach użyteczności publicznej i budynkach mieszkalnych wraz z podłączeniem odbiorców do miejskiego systemu ciepłowniczego lub lokalnych systemów ciepłowniczych,
- 3) budowa nowych i modernizacja istniejących źródeł ciepła w tym wykorzystujących OZE,
- 4) modernizacja oświetlenia zewnętrznego na energooszczędne,
- 5) rozbudowa systemu monitoringu powietrza.

Uzupełniająco w ramach typów projektów nr 1) - 4) dopuszcza się budowę lub modernizację systemów zarządzania energią.

Typ beneficjenta

- 1) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne,
- 2) związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego,
- 3) jednostki administracji rządowej,
- 4) inne jednostki sektora finansów publicznych,
- 5) organizacje pozarządowe,
- 6) jednostki naukowe,
- 7) instytucje edukacyjne,
- 8) szkoły wyższe,
- 9) przedsiębiorcy.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowanych na poziomie projektu

Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych i wynosić nie więcej niż 85%.

Maksymalny całkowity % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + BP)

j/w

Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)

Minimalna wartość projektu wynosi:

- 1) 750 tys. mln PLN dla typów projektu 1) – 3),
- 2) 500 tys. PLN dla typu projektu 4),
- 3) 250 tys. PLN dla typu projektu 5).

Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowanych projektu (PLN)

nie dotyczy

Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych nie dotyczy

Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania

nie dotyczy

DZIAŁANIE 11.2. GOSPODARKA ODPADAMI

Cel szczegółowy: Zwiększona efektywność systemów zagospodarowania odpadów komunalnych.

W regionie tylko nieliczne gminy osiągnęły wymagany poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania oraz niewielka część tych odpadów zbierana jest selektywnie. Głównym celem interwencji jest zmniejszenie masy odpadów komunalnych przekazywanych do składowania (m.in. poprzez rozbudowę o wybrane elementy linii technologicznych części regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych) oraz spełnienie krajowych i unijnych celów w zakresie gospodarki odpadami.

Realizowane projekty będą obejmować infrastrukturę niezbędną do zapewnienia kompleksowej gospodarki odpadami w województwie, zaplanowanej zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami. Wspierane będą projekty mające na celu osiągnięcie wymaganych poziomów recyklingu i odzysku odpadów komunalnych, z wyłączeniem termicznego przekształcania odpadów.

Projekty będą zaplanowane w oparciu o selektywną zbiórkę odpadów u źródła. Finansowane będą wyłącznie projekty wynikające z planu inwestycyjnego dotyczącego gospodarki odpadami komunalnymi opracowanego przez samorząd województwa, który będzie stanowił załącznik do Planu gospodarki odpadami dla województwa pomorskiego.

Dofinansowywane będą przedsięwzięcia związane z rozwojem infrastruktury selektywnego zbierania odpadów komunalnych, w szczególności punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych, w tym wyposażone w segment napraw i ponownego wykorzystania oraz punkty zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego pochodzącego z gospodarstw domowych. Wsparcie uzyskają także projekty polegające na budowie instalacji odzysku, w tym recyklingu poszczególnych rodzajów odpadów komunalnych.

W zakresie mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów realizowane będą wyłącznie projekty prowadzące do wypełnienia wymagań określonych w przepisach prawa dla istniejących instalacji mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów, wskazanych w obowiązującym planie gospodarki odpadami dla województwa pomorskiego jako regionalne

instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych, w tym przede wszystkim instalacje do przetwarzania selektywnie zbieranych bioodpadów.

Przewiduje się także realizację przedsięwzięć związanych z zagospodarowaniem odpadów ulegających biodegradacji wraz z równoległym rozwojem systemów selektywnego zbierania tych odpadów. W tym zakresie realizowane będą wyłącznie projekty prowadzące do ograniczenia masy składowanych odpadów tej grupy.

Możliwe będzie także wsparcie dla projektów polegających na budowie lub rozbudowie instalacji do odzysku komunalnych osadów ściekowych, co do zasady zlokalizowanych na terenie RIPOK wskazanych w obowiązującym Planie gospodarki odpadami dla województwa pomorskiego. W uzasadnionych przypadkach, w celu optymalizacji procesu transportu odpadów komunalnych, wsparcie uzyskają projekty budowy stacji przeładunkowych odpadów.

Nie przewiduje się wsparcia dla inwestycji w zakresie składowania odpadów.

Preferowane będą projekty:

- 1) angażujące kapitał prywatny,
- 2) upowszechniające efektywne rozwiązania technologiczne,
- 3) maksymalizujące redukcję negatywnych oddziaływań środowiskowych, w szczególności ograniczenie masy składowanych odpadów komunalnych oraz poprawę efektywności wykorzystania zasobów,
- 4) sprzyjające tworzeniu warunków dla wysokiej aktywności mieszkańców, w tym kształtowaniu i umacnianiu pożądanych postaw proekologicznych,
- 5) uzgodnione w ramach ZPT.

Ukierunkowanie terytorialne:

Działanie realizowane będzie na obszarze całego województwa.

Typy projektów

- 1) budowa lub rozbudowa systemów selektywnego zbierania odpadów komunalnych, w szczególności punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych, w tym wyposażone w segment napraw i ponownego wykorzystania oraz punkty zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego pochodzącego z gospodarstw domowych,
- 2) rozbudowa, przebudowa regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych, w tym takich ich elementów jak: instalacje mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych w tym przede wszystkim instalacje do przetwarzania selektywnie zbieranych bioodpadów,
- 3) budowa instalacji do odzysku lub recyklingu poszczególnych rodzajów odpadów lub stacji przeładunkowych odpadów,
- 4) budowa, przebudowa i rozbudowa instalacji do zagospodarowywania odpadów ulegających biodegradacji wraz z systemami do selektywnego zbierania bioodpadów,
- 5) budowa i rozbudowa instalacji do odzysku komunalnych osadów ściekowych na terenie RIPOK.

Typ beneficjenta

- 1) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne,
- 2) związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego oraz spółki z udziałem jednostek samorządu terytorialnego,
- 3) podmioty wykonujące zadania jednostki samorządu terytorialnego/związku komunalnego,
- 4) podmioty działające w oparciu o umowę o partnerstwie publiczno-prywatnym,
- 5) organizacje pozarządowe,
- 6) PGL Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne,
- 7) przedsiębiorcy.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowanych na poziomie projektu

Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych i wynosić nie więcej niż 85%.

Maksymalny całkowity % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + BP)

j/w

Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) - nie dotyczy

Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowanych projektu (PLN)

nie dotyczy

Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych - nie dotyczy

Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania

nie dotyczy

Priorytety dostępne dla podmiotów innych niż przedsiębiorstwa

DZIAŁANIE 2.1. INWESTYCJE PODSTAWOWE

Cel szczegółowy: Zwiększona zdolność MŚP do rozwijania produktów i usług, w tym poprzez zastosowanie innowacji.

Wspierane będą mikro i małe przedsiębiorstwa, zwłaszcza te będące we wczesnej fazie rozwoju. Finansowane w formie zwrotnej będą przedsięwzięcia rozwojowe przedsiębiorstw poprawiające ich potencjał konkurencyjny, zdolność do rozszerzenia działalności o nowe produkty lub usługi oraz zwiększające produktywność, m.in. poprzez inwestycje związane z wdrażaniem nowych rozwiązań produkcyjnych, technologicznych, organizacyjnych, informatycznych i ekofektywnych, unowocześnieniem wyposażenia przedsiębiorstwa, modernizacją środków produkcji, adaptacją pomieszczeń wykorzystywanych w działalności, a także wyposażeniem nowych lub doposażeniem istniejących stanowisk pracy.

Preferowane będą projekty:

- 1) ukierunkowane na ekspansję rynkową w wymiarze geograficznym lub ofertowym,
- 2) przyczyniające się do powstawania trwałych miejsc pracy.

Ukierunkowanie terytorialne:

Działanie realizowane będzie na obszarze całego województwa.

Preferowane będą obszary o niskim poziomie aktywności gospodarczej.

Działanie będzie realizowane wyłącznie w formie instrumentów finansowych.

Typy projektów

Typy projektów zostaną uzupełnione po zakończeniu oceny ex-ante zrealizowanej zgodnie z artykułem 37 ust. 2 i 3 rozporządzenia ogólnego.

Typ beneficjenta

Podmioty wdrażające instrumenty finansowe

Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowanych na poziomie projektu

Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR na poziomie beneficjenta (podmiotu wdrażającego instrument finansowy) wynosi 85%.

Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR na poziomie ostatecznego odbiorcy powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych

Maksymalny całkowity % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + BP)

Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR na poziomie beneficjenta (podmiotu wdrażającego instrument finansowy) wynosi 85%.

Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR na poziomie ostatecznego odbiorcy powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 18 niniejszej tabeli (jeśli dotyczy).

Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)

do uzupełnienia po zakończeniu oceny ex-ante zrealizowanej zgodnie z artykułem 37 ust. 2 i 3 rozporządzenia ogólnego.

Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowanych projektu (PLN)

nie dotyczy

Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych

do uzupełnienia po zakończeniu oceny ex-ante zrealizowanej zgodnie z artykułem 37 ust. 2 i 3 rozporządzenia ogólnego.

Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania

do uzupełnienia po zakończeniu oceny ex-ante zrealizowanej zgodnie z artykułem 37 ust. 2 i 3 rozporządzenia ogólnego.

DZIAŁANIE 3.1. EDUKACJA PRZEDSZKOLNA

Cel szczegółowy:

- 1) Poprawiona jakość edukacji ogólnej i przedszkolnej.
- 2) Zwiększona liczba trwałych miejsc edukacji przedszkolnej.

Problemem w województwie pomorskim jest niższy od średniej krajowej udział dzieci w edukacji przedszkolnej. Region cechuje się bardzo małą liczbą przedszkoli i innych form wychowania przedszkolnego. Może to skutkować powstaniem nierówności edukacyjnych, ograniczeniem możliwości zdobycia kompetencji kluczowych i w konsekwencji pogorszeniem perspektyw na rynku pracy. Zapewnienie równego dostępu do edukacji przedszkolnej przyczyni się do możliwie wczesnej identyfikacji i eliminacji barier w dostępie do edukacji.

Powszechnemu dostępowi do edukacji przedszkolnej powinna towarzyszyć atrakcyjna i wysokiej jakości oferta edukacyjna. Odpowiednia jakość edukacji przedszkolnej ma zasadnicze znaczenie dla rozwoju dziecka i dla efektywności jego dalszej pracy na kolejnych etapach edukacji. W tym kontekście problem stanowi zróżnicowany poziom i zakres oferty edukacji przedszkolnej w regionie oraz standardy pracy nauczycieli.

W związku z tym, wsparcie w ramach Działania ukierunkowane będzie przede wszystkim na tworzenie trwałych miejsc wychowania przedszkolnego oraz poprawę jakości oferty edukacyjnej, służącej głównie wzmocnieniu u dzieci kompetencji kluczowych na rynku pracy. Ww. działania wdrażane będą w oparciu o wypracowane na poziomie regionalnym ramy dotyczące kompleksowego wspomaganie przedszkoli.

Preferowane będą projekty:

W zakresie tworzenia trwałych miejsc edukacji przedszkolnej:

- 1) realizowane w partnerstwie kilku samorządów (np. gmina-gmina, powiat-gmina) lub w formule partnerstwa publiczno-prywatnego/publiczno-społecznego,
- 2) uzgodnione w ramach ZPT,
- 3) identyfikowane i realizowane z wykorzystaniem elementów podejścia oddolnego, integrującego aktywności wielu podmiotów w ujęciu wielosektorowym w oparciu o wspólną strategię działania,
- 4) zapewniające trwałość efektów poprzez utrzymanie przez organy prowadzące wspartych w ramach projektów struktur przedszkolnych w liczbie odpowiadającej faktycznemu i prognozowanemu zapotrzebowaniu na tego typu usługi co najmniej przez okres odpowiadający okresowi realizacji projektu.

W ramach wdrażania kompleksowego wspomaganie przedszkoli realizowane będą projekty łączące działania skierowane do nauczycieli, dzieci oraz ich opiekunów prawnych:

1) partnerskie, w tym przede wszystkim realizowane przez organy prowadzące szkoły/przedszkola z co najmniej jednym spośród następujących podmiotów:

- organizacje pozarządowe,
- instytucje edukacyjne/szkoły wyższe,
- instytucje kultury.

2) realizowane z wykorzystaniem technologii i usług cyfrowych.

Ukierunkowanie terytorialne:

Projekty realizowane będą na obszarze całego województwa z preferencją projektów realizowanych na obszarach o odsetku dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym poniżej średniej wojewódzkiej.

Typy projektów

1) Projekty ukierunkowane na tworzenie trwałych miejsc wychowania przedszkolnego (w tym przedszkoli przykładowych, integracyjnych i specjalnych oraz innych form wychowania przedszkolnego), realizowane w oparciu o diagnozę bieżących i prognozowanych potrzeb, w szczególności poprzez:

- i) dostosowanie lub adaptację (prace remontowo–wykończeniowe) budynków i pomieszczeń,
- ii) modernizację istniejącej bazy przedszkolnej,
- iii) zakup i montaż wyposażenia/doposażenia,
- iv) zakup pomocy dydaktycznych,
- v) bieżące funkcjonowanie nowego miejsca wychowania przedszkolnego przez okres nie dłuższy niż 12 miesięcy,
- vi) wsparcie towarzyszące w postaci pracy środowiskowej z opiekunami prawnymi dzieci, przy zaangażowaniu instytucji pomocy i integracji społecznej na rzecz podnoszenia świadomości w zakresie wpływu edukacji przedszkolnej na rozwój dziecka.

2) Projekty ukierunkowane na podniesienie jakości usług świadczonych w ośrodkach wychowania przedszkolnego, realizowane w oparciu o diagnozę potrzeb, zgodnie z regionalnymi ramami kompleksowego wspomaganie przedszkoli, wyłącznie jako

uzupełnienie działań dotyczących tworzenia trwałych miejsc wychowania przedszkolnego, w szczególności poprzez:

- a) rozszerzenie oferty ośrodków wychowania przedszkolnego o dodatkowe zajęcia zwiększające szanse edukacyjne dzieci, obejmujące m.in.:
 - i) zajęcia edukacyjne rozwijające kompetencje kluczowe, w tym matematyczne oraz porozumiewanie się w językach obcych,
 - ii) zajęcia edukacyjne rozbudzające kreatywność i innowacyjność oraz umiejętności społeczne,
 - iii) zajęcia kompensacyjno-wyrównawcze (zajęcia specjalistyczne np.: logopedyczne, terapeutyczne, psychologiczne, gimnastyka korekcyjna).
- b) doskonalenie kompetencji zawodowych nauczycieli wychowania przedszkolnego w zakresie prowadzenia zajęć, o których mowa w pkt a), wyłącznie jako uzupełnienie działań dotyczących rozszerzenia oferty ośrodków wychowania przedszkolnego, obejmujące m.in.:
 - i) kursy i szkolenia,
 - ii) studia podyplomowe,
 - iii) sieci współpracy i samokształcenia nauczycieli,
 - iv) współpracę ze specjalistycznymi ośrodkami.

Typ beneficjenta

organy prowadzące szkoły i przedszkola.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowanych na poziomie projektu

Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFS wynosi 85%.

Maksymalny całkowity % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + BP)

Maksymalny poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu wynosi 85%, przy czym poziom ten będzie każdorazowo uzależniony od decyzji IZ RPO WP.

Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)

Minimalna wartość projektu wynosi 50 tys. PLN.

Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowanych projektu (PLN)

nie dotyczy

Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych - nie dotyczy

Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania
- nie dotyczy

DZIAŁANIE 5.1. AKTYWIZACJA ZAWODOWA OSÓB BEZROBOTNYCH - PROJEKTY POWIATOWYCH URZĘDÓW PRACY

PODDZIAŁANIE 5.1.1. AKTYWIZACJA ZAWODOWA OSÓB BEZROBOTNYCH – MECHANIZM ZIT

PODDZIAŁANIE 5.1.2. AKTYWIZACJA ZAWODOWA OSÓB BEZROBOTNYCH

Cel szczegółowy: Zwiększone zatrudnienie osób pozostających bez pracy.

Działanie ukierunkowane będzie na świadczenie wysokiej jakości usług na rzecz osób bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy, w tym zwłaszcza na wczesną identyfikację potrzeb klientów instytucji rynku pracy oraz diagnozowanie możliwości ich rozwoju zawodowego, a także na zwiększenie dostępności usług pośrednictwa pracy i doradztwa zawodowego, które odgrywają kluczową rolę w początkowym okresie pozostawania bez zatrudnienia. Ważnym elementem wsparcia w ramach Działania będzie również tworzenie warunków sprzyjających podnoszeniu zdolności do zatrudnienia osób bezrobotnych, obejmujące m.in. działania na rzecz dalszego doskonalenia, bądź zmiany kwalifikacji zawodowych w formie szkoleń, kursów i praktyk oraz możliwości zdobycia doświadczeń zawodowych w miejscu pracy. Pomoc udzielana przez powiatowe urzędy pracy obejmie również wsparcie w zakresie rozwoju przedsiębiorczości i samozatrudnienia. Istotnym elementem wsparcia, służącym podniesieniu poziomu aktywności zawodowej w regionie, powinna być również współpraca publicznych i niepublicznych podmiotów świadczących usługi na rzecz osób pozostających bez zatrudnienia.

Projekty będą skierowane wyłącznie do osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy (z wyłączeniem osób przed ukończeniem 30 roku życia) i realizowane w oparciu o kryteria minimalnej efektywności zatrudnieniowej.

Ukierunkowanie terytorialne:

Projekty realizowane będą na obszarze całego województwa pomorskiego.

PODDZIAŁANIE 5.1.1. AKTYWIZACJA ZAWODOWA OSÓB BEZROBOTNYCH - MECHANIZM ZIT

W ramach Poddziałania 5.1.1. realizowane będą wyłącznie projekty wynikające ze Strategii ZIT, zgodnie z zakresem interwencji wspólnym dla całego Działania.

Obszar realizacji ZIT dla OMT stanowią następujące jednostki terytorialne:

Gminy miast: Gdańsk, Gdynia, Sopot, Hel, Jastarnia, Pruszcz Gdański, Puck, Reda, Rumia, Tczew, Wejherowo, Władysławowo, a także gminy: Cedry Wielkie, Kartuszy, Kolbudy, Kosakowo, Luzino, Pruszcz Gdański, Przywidz, Pszczółki, Przodkowo, Puck, Somonino, Stegna, Suchy Dąb, Szemud, Tczew, Trąbki Wielkie, Wejherowo, Żukowo.

Projekty realizowane przez powiatowe urzędy pracy, z uwagi na specyfikę interwencji, będą obejmowały cały obszar następujących powiatów: miasto Gdańsk, miasto Gdynia, miasto Sopot, powiat gdański, powiat pucki, powiat tczewski, powiat wejherowski, powiat kartuski, powiat nowodworski.

PODDZIAŁANIE 5.1.2. AKTYWIZACJA ZAWODOWA OSÓB BEZROBOTNYCH

Poddziałanie 5.1.2. realizowane będzie poza mechanizmem ZIT, zgodnie z zakresem interwencji wspólnym dla całego Działania.

Typy projektów

Typy projektów wspólne dla Poddziałania:

Projekty ukierunkowane na zwiększenie zatrudnienia osób bezrobotnych, dla których został ustalony profil pomocy I lub profil pomocy II, znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy (z wyłączeniem osób przed ukończeniem 30 roku życia), realizowane wyłącznie poprzez usługi i instrumenty rynku pracy określone w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, z wyłączeniem robót publicznych, w oparciu o pogłębioną analizę umiejętności, predyspozycji i problemów zawodowych danego uczestnika projektu w postaci Indywidualnego Planu Działania, o którym mowa w art. 34a ww. ustawy.

Typ beneficjenta

Poddziałanie 5.1.1. - Jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne – Powiatowe Urzędy Pracy z obszaru realizacji mechanizmu ZIT.

Poddziałanie 5.1.2. - Jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne – Powiatowe Urzędy Pracy.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowanych na poziomie projektu

Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFS powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych i wynosić nie więcej niż 85%.

Maksymalny całkowity % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + BP)

Maksymalny poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu wynosi 85%.

Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)

Minimalna wartość projektu wynosi 100 tys. PLN.

Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowanych projektu (PLN)

nie dotyczy

Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych - nie dotyczy

Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania

- nie dotyczy

DZIAŁANIE 5.5. KSZTAŁCENIE USTAWICZNE

Cel szczegółowy: Poprawiona sytuacja osób w wieku aktywności zawodowej na rynku pracy. Istotnym wyzwaniem regionu jest niski poziom uczestnictwa osób w wieku aktywności zawodowej w kształceniu ustawicznym, który jest efektem niewielkiego zainteresowania tych osób podnoszeniem lub zmianą swoich umiejętności, kwalifikacji i kompetencji zawodowych. Problem ten w szczególności dotyczy osób niemobilnych oraz o niskich kwalifikacjach zawodowych, a także osób zatrudnionych w sektorze mikro, małych i średnich

przedsiębiorstw. To osoby posiadające wykształcenie wyższe są znacznie częściej zainteresowane uczestnictwem w różnych formach edukacji, niż osoby o niskich kwalifikacjach i relatywnie gorszej sytuacji na rynku pracy.

Z kolei brak zainteresowania pracodawców (w szczególności przedsiębiorców) podnoszeniem kwalifikacji swoich pracowników (z uwagi na potencjalne koszty) i zachęcaniem ich do uczestnictwa w kształceniu ustawicznym, w połączeniu ze słabo rozwiniętym systemem uczenia się dorosłych, pogłębiają problemy z upowszechnieniem uczenia się przez całe życie. W związku z tym wsparcie w ramach Działania realizowane będzie w oparciu o popytowy model świadczenia wysokiej jakości usług edukacyjnych, w którym osoby w wieku aktywności zawodowej będą decydować o rodzaju, formie i zakresie usług, z jakich skorzystają. Ponadto stworzona oferta edukacyjna będzie musiała charakteryzować się elastycznością organizacyjną, która umożliwi osobom uczącym się godzenie procesu kształcenia z pracą zawodową.

Preferowane będą projekty:

- 1) ukierunkowane na osoby w wieku 50 lat i więcej i o niskich kwalifikacjach zawodowych,
- 2) ukierunkowane na pracowników sektora mikro, małych i średnich przedsiębiorstwach oraz podmiotów ekonomii społecznej/przedsiębiorstw społecznych,
- 3) realizowane w porozumieniu z pracodawcami.

Ukierunkowanie terytorialne:

Projekty realizowane będą na obszarze całego województwa.

Typy projektów

Projekty ukierunkowane na poprawę sytuacji na rynku pracy osób w wieku aktywności zawodowej, które z własnej inicjatywy są zainteresowane nabyciem, uzupełnieniem lub podwyższeniem umiejętności i kompetencji, w szczególności pracowników sektora MMŚP, realizowane w oparciu o popytowy model świadczenia wysokiej jakości usług edukacyjnych, z uwzględnieniem analizy potrzeb edukacyjnych danego uczestnika projektu, obejmujące rozwój kompetencji kluczowych, poprzez:

- szkolenia i kursy w zakresie TIK, kończące się programem formalnej oceny i certyfikacji zewnętrznej kompetencji osiągniętych przez uczestników projektów, zgodnych ze standardami określonymi w ramie kompetencji informatycznych i informacyjnych (Digital Competence Framework),
- szkolenia i kursy w zakresie języków obcych kończące się certyfikatem zewnętrznym, potwierdzającym zdobycie przez uczestników określonego poziomu biegłości językowej (zgodnie z Europejskim Systemem Opisu Kształcenia Językowego),
- rozwój kwalifikacji zgodnych ze zintegrowanym systemem kwalifikacji (po jego wejściu w życie), obejmujący m.in. szkolenia i kursy

Typ beneficjenta

Beneficjentami w szczególności są:

- 1) instytucje edukacyjne,
- 2) szkoły wyższe,

- 3) IOB,
- 4) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne,
- 5) związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego,
- 6) instytucje rynku pracy,
- 7) związki zawodowe,
- 8) izby gospodarcze i organizacje przedsiębiorców,
- 9) organizacje pozarządowe,
- 10) podmioty ekonomii społecznej/przedsiębiorstwa społeczne

Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowanych na poziomie projektu

Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFS powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych i wynosić nie więcej niż 85%.

Maksymalny całkowity % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + BP)

Maksymalny poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu wynosi 90%, przy czym poziom ten będzie każdorazowo uzależniony od decyzji IZ RPO WP

Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)

Minimalna wartość projektu wynosi 200 tys. PLN.

Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowanych projektu (PLN)

nie dotyczy

Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych - nie dotyczy

Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania
- nie dotyczy

DZIAŁANIE 6.1. AKTYWNA INTEGRACJA

**PODDZIAŁANIE 6.1.1. AKTYWIZACJA SPOŁECZNO-ZAWODOWA -
MECHANIZM ZIT**

PODDZIAŁANIE 6.1.2. AKTYWIZACJA SPOŁECZNO-ZAWODOWA

Cel szczegółowy: Zwiększone zatrudnienie osób dotkniętych i zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym.

W regionie występują obszary charakteryzujące się wysokim udziałem dochodów z pomocy społecznej w budżetach gospodarstw domowych – są to zarówno obszary wiejskie, jak i zdegradowane przestrzenie i społecznie obszary miejskie. Szczególnie niepokojący jest wysoki odsetek rodzin zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym. Rodziny te dotknięte są najczęściej, obok ubóstwa, długotrwałym bezrobociem, trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi oraz problemami uzależnień i przemocy domowej. Poprawie tej

sytuacji nie sprzyja istniejący system wsparcia, którego efektywność jest ograniczana przez niewystarczające stosowanie metody środowiskowej w pracy socjalnej.

Osoby zaliczone do grup zagrożonych wykluczeniem społecznym wymagają kompleksowego wsparcia i stworzenia warunków niezbędnych do integracji ze społeczeństwem. Możliwe jest to m.in. poprzez działania zmierzające do kształcenia umiejętności w zakresie pełnienia ról społecznych, wspierania samodzielności oraz zdobywania i aktualizacji kwalifikacji zawodowych. Doświadczenia wskazują, iż dla podniesienia skuteczności interwencji niezbędne jest udzielanie zindywidualizowanego wsparcia, uwzględniającego sytuację całej rodziny, angażującego we współpracę różne instytucje działające na rzecz integracji i pomocy społecznej, rynku pracy oraz pracodawców.

W związku z tym interwencja w ramach Działania realizowana będzie poprzez wdrażanie kompleksowych i zindywidualizowanych (zarówno w zakresie diagnozy potrzeb osób objętych wsparciem, jak i prowadzonych działań) programów aktywizacji społeczno-zawodowej osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, przy wykorzystaniu instrumentów aktywizacji zawodowej, społecznej i edukacyjnej.

Projekty w ramach Działania będą realizowane w oparciu o kryterium minimalnej efektywności społeczno-zatrudnieniowej.

Preferowane będą projekty:

- 1) partnerskie, realizowane we współpracy instytucji integracji i pomocy społecznej z instytucjami rynku pracy i/lub organizacjami pozarządowymi/podmiotami ekonomii społecznej/przedsiębiorstwami społecznymi,
- 2) realizowane w partnerstwie z pracodawcami/przedsiębiorcami,
- 3) prowadzące do zatrudnienia w podmiotach ekonomii społecznej/ przedsiębiorstwach społecznych,
- 4) ukierunkowane na osoby z niepełnosprawnościami,
- 5) wykorzystujące animację środowiskową i wolontariat,
- 6) identyfikowane i realizowane z wykorzystaniem elementów podejścia oddolnego, integrującego aktywności wielu podmiotów w ujęciu wielosektorowym w oparciu o wspólną strategię działania,
- 7) uzgodnione w ramach ZPT.

Ukierunkowanie terytorialne:

Projekty realizowane będą na obszarze całego województwa z preferencją projektów realizowanych na obszarach:

- 1) ponadprzeciętnego poziomu wykluczenia społecznego, tj. charakteryzujących się niekorzystnymi wskaźnikami w zakresie dochodów własnych gmin per capita, odsetka bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym oraz odsetka gospodarstw domowych objętych pomocą społeczną,
- 2) zdegradowanych przestrzennie i społecznie obszarach miejskich (dotyczy wyłącznie projektów komplementarnych do interwencji prowadzonej w ramach Działania 8.1 i 8.2 w zakresie kompleksowej rewitalizacji).

PODDZIAŁANIE 6.1.1. AKTYWIZACJA SPOŁECZNO- ZAWODOWA - MECHANIZM ZIT

W ramach Poddziałania 6.1.1. realizowane będą wyłącznie projekty wynikające ze Strategii ZIT, zgodnie z zakresem interwencji wspólnym dla całego Działania.

Obszar realizacji ZIT dla OMT stanowią następujące jednostki terytorialne:

Gminy miast: Gdańsk, Gdynia, Sopot, Hel, Jastarnia, Pruszcz Gdański, Puck, Reda, Rumia, Tczew, Wejherowo, Władysławowo, a także gminy: Cedry Wielkie, Kartuzy, Kolbudy, Kosakowo, Luzino, Pruszcz Gdański, Przywidz, Pszczółki, Przodkowo, Puck, Somonino, Stegna, Suchy Dąb, Szemud, Tczew, Trąbki Wielkie, Wejherowo, Żukowo.

Z uwagi na specyfikę interwencji oraz jej komplementarność z interwencją planowaną w ramach Poddziałania 5.1.1 i 5.2.1, realizowane projekty mogą obejmować cały obszar następujących powiatów: miasto Gdańsk, miasto Gdynia, miasto Sopot, powiat gdański, powiat pucki, powiat tczewski, powiat wejherowski, powiat kartuski, powiat nowodworski.

PODDZIAŁANIE 6.1.2. AKTYWIZACJA SPOŁECZNO- ZAWODOWA

Poddziałanie 6.1.2. realizowane będzie poza mechanizmem ZIT, zgodnie z zakresem interwencji wspólnym dla całego Działania.

Typy projektów

Typy projektów wspólne dla Poddziałania:

1) Projekty ukierunkowane na zwiększenie zatrudnienia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób z niepełnosprawnościami, poprzez wdrażanie kompleksowych programów aktywizacji społeczno-zawodowej skierowanych do osób, rodzin, środowisk lub lokalnych społeczności, w oparciu o ścieżkę reintegracyjną stworzoną indywidualnie dla każdego uczestnika wsparcia, z wykorzystaniem usług aktywnej integracji o charakterze:

a) społecznym, których celem jest przywrócenie lub wzmocnienie kompetencji społecznych, zaradności, samodzielności i aktywności, obejmujących m.in.:

- i) poradnictwo psychologiczne lub psychospołeczne,
- ii) warsztaty terapeutyczne kształtujące umiejętności osobiste,
- iii) poradnictwo prawne i obywatelskie,
- iv) wsparcie środowiskowe (np.: animacja pracy, asysta, streetworking),
- v) pracę socjalną w przypadku projektów realizowanych przez jednostki organizacyjne pomocy społecznej,

b) zawodowym, których celem jest pomoc w podjęciu decyzji dotyczącej wyboru lub zmiany zawodu, wyposażenie w kompetencje i kwalifikacje zawodowe oraz umiejętności pożądane na rynku pracy, obejmujących m.in.:

- i) kursy, szkolenia,
- ii) poradnictwo zawodowe,
- iii) pośrednictwo pracy,
- iv) staże,
- v) zajęcia reintegracji zawodowej u pracodawców,
- vi) subsydiowane zatrudnienie,
- vii) usługi, w tym asystenckie pomagające uzyskać lub utrzymać zatrudnienie w szczególności w początkowym okresie zatrudnienia,

c) edukacyjnym, których celem jest wzrost poziomu wykształcenia lub jego dostosowanie do potrzeb rynku pracy, wyłącznie w powiązaniu z usługami o charakterze zawodowym, wskazanymi w pkt b), obejmujących m.in.:

i) skierowanie i sfinansowanie zajęć szkolnych, związanych z uzupełnieniem wykształcenia na poziomie podstawowym, gimnazjalnym, ponadgimnazjalnym lub policealnym oraz kosztów z nimi związanych,

ii) zajęcia ukierunkowane na rozwój zainteresowań i aspiracji edukacyjnych,

iii) usługi wspierające aktywizację edukacyjną (np. poprzez brokera edukacyjnego).

2) Projekty ukierunkowane na zwiększenie zatrudnienia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób z niepełnosprawnościami, poprzez poprawę dostępu do usług reintegracji zawodowej i społecznej świadczonych przez Centra Integracji Społecznej (CIS), Kluby Integracji Społecznej (KIS), realizowane w oparciu o kompleksowe usługi aktywnej integracji poprzez:

a) tworzenie miejsc aktywizacji w nowoutworzonych podmiotach,

b) wsparcie nowych uczestników w istniejących podmiotach.

3) Projekty ukierunkowane na zwiększenie zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami, poprzez poprawę dostępu do usług rehabilitacji zawodowej i społecznej, realizowane w ramach działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej (WTZ) obejmujące:

a) wsparcie nowych uczestników w istniejących WTZ usługami aktywnej integracji,

b) wsparcie dotychczasowych uczestników WTZ nową ofertą, wzbogaconą o usługi aktywnej integracji, w szczególności o charakterze zawodowym.

4) Profilaktyka wykluczenia społecznego przy wykorzystaniu środowiskowych form aktywizacji społecznej, skierowana przede wszystkim do dzieci i młodzieży, wyłącznie jako wsparcie towarzyszące, niezbędne do aktywizacji osób i rodzin zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym – jako uzupełnienie działań wskazanych w typie projektu nr 1 lub 2 lub 3.

Typ beneficjenta

Poddziałanie 6.1.1.

Beneficjentami w szczególności są:

1) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne,

2) związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego,

3) instytucje pomocy i integracji społecznej,

4) podmioty prowadzące: centra integracji społecznej/kluby integracji społecznej/warsztaty terapii zajęciowej,

5) instytucje resocjalizacyjne,

6) instytucje opiekuńczo-wychowawcze,

7) instytucje rynku pracy,

8) związki zawodowe,

9) organizacje pozarządowe,

10) podmioty ekonomii społecznej/przedsiębiorstwa społeczne,

11) instytucje edukacyjne,

12) szkoły wyższe,

13) instytucje kultury,

- 14) kluby sportowe,
 - 15) ROT/LOT
- z obszaru objętego mechanizmem ZIT.

Poddziałanie 6.1.2.

Beneficjentami w szczególności są:

- 1) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne,
- 2) związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego,
- 3) instytucje pomocy i integracji społecznej,
- 4) podmioty prowadzące: centra integracji społecznej/kluby integracji społecznej/warsztaty terapii zajęciowej,
- 5) instytucje resocjalizacyjne,
- 6) instytucje opiekuńczo-wychowawcze,
- 7) instytucje rynku pracy,
- 8) związki zawodowe,
- 9) organizacje pozarządowe,
- 10) podmioty ekonomii społecznej/przedsiębiorstwa społeczne,
- 11) instytucje edukacyjne,
- 12) szkoły wyższe,
- 13) instytucje kultury,
- 14) kluby sportowe,
- 15) ROT/LOT.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowanych na poziomie projektu

Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFS powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych i wynosić nie więcej niż 85%.

Maksymalny całkowity % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + BP)

Maksymalny poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu wynosi 95%, przy czym poziom ten będzie każdorazowo uzależniony od decyzji IZ RPO WP

Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)

Minimalna wartość projektu wynosi 50 tys. PLN.

Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowanych projektu (PLN)

nie dotyczy

Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych - nie dotyczy

Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania
- nie dotyczy

DZIAŁANIE 6.2. USŁUGI SPOŁECZNE

PODDZIAŁANIE 6.2.1. ROZWÓJ USŁUG SPOŁECZNYCH - MECHANIZM ZIT

PODDZIAŁANIE 6.2.2. ROZWÓJ USŁUG SPOŁECZNYCH

Cel szczegółowy: Zwiększona liczba trwałych miejsc świadczenia usług społecznych.

Z uwagi na oczekiwane następstwa procesów demograficznych, migracyjnych, społecznych i kulturowych (starzenie się społeczeństwa, zmniejszona dzietność, rozpad więzi rodzinnych i zmiana modelu rodziny), konieczne jest zintensyfikowanie działań na rzecz rodzin zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, których odsetek w regionie jest relatywnie wysoki. Rodziny te dotknięte są najczęściej, obok ubóstwa, długotrwałym bezrobociem, trudnościami opiekuńczo wychowawczymi oraz problemami uzależnień i przemocy domowej. Problemy te dotyczą również rodzin z osobami niesamodzielnymi, tj. w szczególności starszymi i z niepełnosprawnościami. Na aktywizację społeczną osób niesamodzielną negatywnie wpływa niedobór zróżnicowanych i spersonalizowanych form wsparcia o charakterze samopomocowym, dziennym i całodobowym, pozwalających na ich jak najdłuższe pozostawanie w środowisku domowym oraz aktywizację zawodową osób, które z racji tworzenia z nimi wspólnego gospodarstwa domowego bądź połączenia więzami rodzinnymi, pełnią nad nimi opiekę.

W związku z tym interwencja w ramach Działania realizowana będzie poprzez inicjatywy w zakresie rozwoju zdeinstytucjonalizowanych, spersonalizowanych i zintegrowanych usług społecznych, adresowanych w głównej mierze do rodzin zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, jak również wspierać będzie rozwój usług w zakresie wsparcia i aktywizacji społecznej osób niesamodzielną, w tym przewlekle chorych.

Preferowane będą projekty:

- 1) partnerskie, realizowane przez organizacje pozarządowe we współpracy z instytucjami integracji i pomocy społecznej i/lub podmiotami ekonomii społecznej/przedsiębiorstwami społecznymi,
- 2) kompleksowe, o ponadlokalnej skali oddziaływania,
- 3) identyfikowane i realizowane z wykorzystaniem elementów podejścia oddolnego, integrującego aktywności wielu podmiotów w ujęciu wielosektorowym w oparciu o wspólną strategię działania,
- 4) wykorzystujące animację środowiskową i wolontariat,
- 5) zapewniające trwałość efektów poprzez utrzymanie przez beneficjentów wspartych w ramach projektów miejsc świadczenia usług społecznych w liczbie odpowiadającej faktycznemu i prognozowanemu zapotrzebowaniu na tego typu usługi co najmniej przez okres odpowiadający okresowi realizacji projektu,
- 6) uzgodnione w ramach ZPT.

Ukierunkowanie terytorialne:

Projekty realizowane będą na obszarze całego województwa z preferencją projektów realizowanych na obszarach:

- 1) ponadprzeciętnego poziomu wykluczenia społecznego, tj. charakteryzujących się niekorzystnymi wskaźnikami w zakresie dochodów własnych gmin per capita, odsetka

bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym oraz odsetka gospodarstw domowych objętych pomocą społeczną, zdegradowanych przestrzennie i społecznie obszarach miejskich (dotyczy wyłącznie projektów komplementarnych do interwencji prowadzonej w ramach Działania 8.1. i 8.2. w zakresie kompleksowej rewitalizacji).

PODDZIAŁANIE 6.2.1. ROZWÓJ USŁUG SPOŁECZNYCH - MECHANIZM ZIT

W ramach Poddziałania 6.2.1. realizowane będą wyłącznie projekty wynikające ze Strategii ZIT, zgodnie z zakresem interwencji wspólnym dla całego Działania.

Obszar realizacji ZIT dla OMT stanowią następujące jednostki terytorialne:

Gminy miast: Gdańsk, Gdynia, Sopot, Hel, Jastarnia, Pruszcz Gdański, Puck, Reda, Rumia, Tczew, Wejherowo, Władysławowo, a także gminy: Cedry Wielkie, Kartuszy, Kolbudy, Kosakowo, Luzino, Pruszcz Gdański, Przywidz, Pszczółki, Przodkowo, Puck, Somonino, Stegna, Suchy Dąb, Szemud, Tczew, Trąbki Wielkie, Wejherowo, Żukowo.

Z uwagi na specyfikę interwencji oraz jej komplementarność z interwencją planowaną w ramach Poddziałania 6.1.1 realizowane projekty będą obejmowały cały obszar następujących powiatów: miasto Gdańsk, miasto Gdynia, miasto Sopot, powiat gdański, powiat pucki, powiat tczewski, powiat wejherowski, powiat kartuski, powiat nowodworski.

PODDZIAŁANIE 6.2.2. ROZWÓJ USŁUG SPOŁECZNYCH

Poddziałanie 6.2.2. realizowane będzie poza mechanizmem ZIT, zgodnie z zakresem interwencji wspólnym dla całego Działania.

Typy projektów

Typy projektów wspólne dla Poddziałania:

1) Projekty ukierunkowane na zwiększenie dostępu do zdeinstytucjonalizowanych, spersonalizowanych i zintegrowanych usług społecznych, świadczonych w lokalnej społeczności, skierowanych do osób o różnym stopniu niesamodzielności, w szczególności do seniorów, osób z niepełnosprawnościami i z chorobami przewlekłymi oraz ich opiekunów w oparciu o diagnozę sytuacji problemowej, poprzez:

a) rozwój usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych oraz usług asystenckich dla osób z niepełnosprawnościami, w tym prowadzonych w miejscu zamieszkania, obejmujących m.in.:

- tworzenie miejsc opieki w istniejących lub nowotworzonych ośrodkach zapewniających opiekę dzienną lub całodobową, w tym miejsc opieki krótkoterminowej w zastępstwie osób na co dzień opiekujących się osobami niesamodzielnymi,
- usługi dziennych opiekunów, asystentów osób z niepełnosprawnościami, wolontariat opiekuńczy, pomoc sąsiedzka i inne formy samopomocowe,
- rozwój usług opiekuńczych w oparciu o nowoczesne technologie, np. teleopieka, aktywizacja środowisk lokalnych w celu tworzenia społecznych (sąsiedzkich) form samopomocy przy wykorzystaniu nowych technologii,

b) rozwój usług w zakresie wsparcia i aktywizacji społecznej osób niesamodzielnych, wyłącznie jako element kompleksowych projektów dotyczących usług asystenckich lub opiekuńczych obejmujący m.in.:

- tworzenie międzysektorowych zespołów opieki nad osobami z chorobami przewlekłymi,
- kształcenie kadr opieki nad osobami niesamodzielnymi,
- usługi zwiększające mobilność, autonomię i bezpieczeństwo osób niesamodzielnymi (np.: likwidowanie barier architektonicznych w miejscu zamieszkania, sfinansowanie wypożyczenia sprzętu niezbędnego do opieki nad osobami niesamodzielnymi lub zwiększającego ich samodzielność, dowożenie posiłków, przewóz do miejsca pracy lub ośrodka wsparcia).

c) działania wspierające opiekunów faktycznych w opiece nad osobami niesamodzielnymi obejmujące m.in.:

- kształcenie, w tym szkolenie i zajęcia praktyczne oraz wymianę doświadczeń dla opiekunów faktycznych, zwiększających ich umiejętności w zakresie opieki nad osobami niesamodzielnymi,
- poradnictwo, w tym psychologiczne oraz pomoc w uzyskaniu informacji umożliwiających poruszanie się po różnych systemach wsparcia, z których korzystanie jest niezbędne dla sprawowania wysokiej jakości opieki i odciążenia opiekunów faktycznych,
- tworzenie miejsc krótkookresowego pobytu w zastępstwie za opiekunów faktycznych w formie pobytu całodobowego lub dziennego,
- sfinansowanie usługi asystenckiej lub usługi opiekuńczej w celu umożliwienia opiekunom faktycznym funkcjonowania społecznego, zawodowego lub edukacyjnego,

d) działania na rzecz aktywizacji społeczno-zawodowej opiekunów osób niesamodzielnymi jako wsparcie towarzyszące w kompleksowych projektach dotyczących usług asystenckich lub opiekuńczych.

2) Projekty ukierunkowane na zwiększenie dostępu do zdeinstytucjonalizowanych i zintegrowanych usług społecznych w zakresie wsparcia rodziny (w tym rodziny wielodzietnej) i pieczy zastępczej, w szczególności świadczonych w lokalnej społeczności, w oparciu o diagnozę sytuacji problemowej, zasobów, potencjału, potrzeb, poprzez:

a) rozwój usług wspierających rodzinę w prawidłowym pełnieniu jej funkcji, w tym działań profilaktycznych mających ograniczyć umieszczanie dzieci w pieczy zastępczej, obejmujące m.in.:

- konsultacje i poradnictwo specjalistyczne i rodzinne,
- terapię i mediacje,
- warsztaty umiejętności rodzicielskich,
- wsparcie opiekuńcze i specjalistyczne,
- pomoc prawną, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego,
- organizację grup wsparcia i grup samopomocowych mających na celu wymianę doświadczeń oraz zapobieganie izolacji rodzin,
- działania profilaktyczne w postaci pomocy w opiece i wychowaniu dzieci w ramach placówek wsparcia dziennego, o których mowa w art. 9 pkt 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 o wsparciu rodziny i pieczy zastępczej prowadzonych w formach: opiekuńczej, specjalistycznej oraz pracy podwórkowej, w tym

zarówno tworzenie nowych placówek wsparcia dziennego jak również wsparcie istniejących, pod warunkiem zwiększenia liczby uczestników lub rozszerzenia oferty wsparcia,

- wspieranie rodzin w organizacji czasu wolnego,
- wzmacnianie środowiskowych form aktywizacji rodziny, w ramach profilaktyki wykluczenia społecznego wśród dzieci i młodzieży (m.in. asystent rodziny, rodziny wspierające, lokalne grupy wsparcia rodziny),

b) wspieranie procesu deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej obejmujące działania prowadzące do powstawania rodzinnych form pieczy zastępczej, obejmujące m.in.:

- kształcenie kandydatów na rodziny zastępcze, prowadzących rodzinne domy dziecka i dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego,
- doskonalenie kompetencji osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą.

3) Rozwój usług wspierających osoby objęte pieczą zastępczą, w tym osoby usamodzielniane z uwzględnieniem diagnozy sytuacji problemowej, zasobów, potencjału, predyspozycji, potrzeb, z wykorzystaniem usług aktywnej integracji, o charakterze:

a) społecznym, których celem jest przywrócenie lub wzmocnienie kompetencji społecznych, zaradności, samodzielności i aktywności, obejmujących m.in.:

- poradnictwo psychologiczne i psychospołeczne,
- warsztaty terapeutyczne kształtujące umiejętności osobiste,
- poradnictwo prawne i obywatelskie,
- wsparcie środowiskowe (np.: animacja pracy, asysta, streetworking),
- pracę socjalną w przypadku projektów realizowanych przez jednostki organizacyjne pomocy społecznej,

b) zawodowym, których celem jest pomoc w podjęciu decyzji dotyczącej wyboru zawodu, wyposażenie w kompetencje i kwalifikacje zawodowe oraz umiejętności pożądane na rynku pracy, obejmujących m.in.:

- kursy, szkolenia,
- poradnictwo zawodowe,
- pośrednictwo pracy,
- staże,
- zajęcia reintegracji zawodowej u pracodawców,
- subsydiowane zatrudnienie,
- usługi, w tym asystenckie pomagające uzyskać lub utrzymać zatrudnienie w szczególności w początkowym okresie zatrudnienia,

c) edukacyjnym, których celem jest wzrost poziomu wykształcenia lub jego dostosowanie do potrzeb rynku pracy, wyłącznie w powiązaniu z usługami o charakterze zawodowym wskazanych w pkt b), obejmujących m.in.:

- skierowanie i sfinansowanie zajęć szkolnych, związanych z uzupełnieniem wykształcenia na poziomie podstawowym, gimnazjalnym, ponadgimnazjalnym lub policealnym oraz kosztów z nimi związanych,
- zajęcia o charakterze dydaktyczno-terapeutycznym ukierunkowane na rozwój zainteresowań i aspiracji edukacyjnych,

- usługi wspierające aktywizację edukacyjną (np. poprzez brokera edukacyjnego).

Typ beneficjenta

Poddziałanie 6.2.1.

Beneficjentami w szczególności są:

- 1) organizacje pozarządowe,
 - 2) podmioty ekonomii społecznej/przedsiębiorstwa społeczne,
 - 3) instytucje pomocy i integracji społecznej,
 - 4) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne,
 - 5) związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego,
 - 6) instytucje wsparcia rodziny i systemu pieczy zastępczej,
 - 7) instytucje resocjalizacyjne,
 - 8) instytucje opiekuńczo-wychowawcze,
 - 9) ROT/LOT
- z obszaru objętego mechanizmem ZIT.

Poddziałanie 6.2.2.

Beneficjentami w szczególności są:

- 1) organizacje pozarządowe,
- 2) podmioty ekonomii społecznej/ przedsiębiorstwa społeczne,
- 3) instytucje pomocy i integracji społecznej,
- 4) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne,
- 5) związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego,
- 6) instytucje wsparcia rodziny i systemu pieczy zastępczej,
- 7) instytucje resocjalizacyjne,
- 8) instytucje opiekuńczo-wychowawcze,
- 9) ROT/LOT.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowanych na poziomie projektu

Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFS powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych i wynosić nie więcej niż 85%.

Maksymalny całkowity % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + BP)

Maksymalny poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu wynosi 95%, przy czym poziom ten będzie każdorazowo uzależniony od decyzji IZ RPO WP

Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)

Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowanych projektu (PLN)

Minimalna wartość projektu wynosi 50 tys. PLN.

Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych - nie dotyczy

Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania
- nie dotyczy

DZIAŁANIE 6.3. EKONOMIA SPOŁECZNA

PODDZIAŁANIE 6.3.1. PODMIOTY EKONOMII SPOŁECZNEJ – MECHANIZM ZIT

PODDZIAŁANIE 6.3.2. PODMIOTY EKONOMII SPOŁECZNEJ

PODDZIAŁANIE 6.3.3. KOORDYNACJA ROZWOJU SEKTORA EKONOMII SPOŁECZNEJ

Cel szczegółowy: Zwiększone zatrudnienie w podmiotach ekonomii społecznej.

PODDZIAŁANIE 6.3.1. PODMIOTY EKONOMII SPOŁECZNEJ – MECHANIZM ZIT

PODDZIAŁANIE 6.3.2. PODMIOTY EKONOMII SPOŁECZNEJ

Pomorze nie odbiega pod względem liczby podmiotów ekonomii społecznej od średniej krajowej, jednakże w porównaniu do danych z innych krajów europejskich wskaźnik ilościowy dla regionu jest bardzo niski. Jednocześnie charakterystyczne dla województwa pomorskiego jest duże zróżnicowanie terytorialne w liczbie działających podmiotów ekonomii społecznej. Tę niekorzystną dla regionu sytuację podtrzymuje ograniczony zakres kompleksowego i systemowego wsparcia podmiotów ekonomii społecznej, przejawiający się głównie udzielaniem pomocy o instytucjonalnie rozproszonym charakterze. Niepokojący jest w szczególności brak stabilnych podstaw finansowych tych podmiotów.

Poważną barierą dla sektora ekonomii społecznej w województwie pomorskim jest również uzależnienie od środków publicznych, brak powiązań ze sferą biznesu, słaba promocja, brak dobrych praktyk oraz niski poziom wiedzy i świadomości, dotyczący funkcjonowania tego typu podmiotów. W efekcie, poziom zatrudnienia w sektorze ekonomii społecznej jest wciąż niezadowalający. Ponadto doświadczenia wskazują, iż działania na rzecz ww. sektora podejmowane w formie rozproszonych, punktowych, doraźnych projektów, realizowanych przez mało doświadczonych merytorycznie podmioty charakteryzowały się niedostateczną kompleksowością i trwałością.

W związku z tym interwencja w ramach Działania koncentrować się będzie na realizacji kompleksowych usług na rzecz rozwoju sektora ekonomii społecznej, głównie przy wykorzystaniu potencjału ośrodków wspierających ekonomię społeczną. W tym zakresie realizowane będą wyłącznie projekty skutkujące wzrostem zatrudnienia w podmiotach ekonomii społecznej.

Preferowane będą projekty:

- 1) partnerskie, realizowane we współpracy z IOB,
- 2) kompleksowe, o co najmniej powiatowej skali oddziaływania,
- 3) skutkujące wzrostem zatrudnienia w podmiotach ekonomii społecznej osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym (w tym przede wszystkim osób z niepełnosprawnościami),
- 4) uzgodnione w ramach ZPT.

Ukierunkowanie terytorialne:

Projekty realizowane będą na obszarze całego województwa.

PODDZIAŁANIE 6.3.1. PODMIOTY EKONOMII SPOŁECZNEJ – MECHANIZM ZIT

W ramach Poddziałania 6.3.1. realizowane będą wyłącznie projekty wynikające ze Strategii ZIT, zgodnie z zakresem interwencji wspólnym dla Poddziałania 6.3.1. i 6.3.2.

Obszar realizacji ZIT dla OMT stanowią następujące jednostki terytorialne:

Gminy miast: Gdańsk, Gdynia, Sopot, Hel, Jastarnia, Pruszcz Gdański, Puck, Reda, Rumia, Tczew, Wejherowo, Władysławowo, a także gminy: Cedry Wielkie, Kartuzy, Kolbudy, Kosakowo, Luzino, Pruszcz Gdański, Przywidz, Pszczółki, Przodkowo, Puck, Somonino, Stegna, Suchy Dąb, Szemud, Tczew, Trąbki Wielkie, Wejherowo, Żukowo.

Z uwagi na specyfikę interwencji oraz jej komplementarność z interwencją planowaną w ramach Poddziałania 6.1.1 i 6.1.2, realizowane projekty mogą obejmować cały obszar następujących powiatów: miasto Gdańsk, miasto Gdynia, miasto Sopot, powiat gdański, powiat pucki, powiat tczewski, powiat wejherowski, powiat kartuski, powiat nowodworski.

PODDZIAŁANIE 6.3.2. PODMIOTY EKONOMII SPOŁECZNEJ

Poddziałanie 6.3.2. realizowane będzie poza mechanizmem ZIT, zgodnie z zakresem interwencji wspólnym dla Poddziałania 6.3.1. i 6.3.2.

PODDZIAŁANIE NR 6.3.3. KOORDYNACJA ROZWOJU SEKTORA EKONOMII SPOŁECZNEJ

Trwały i dostosowany do potrzeb różnych grup odbiorców system koordynacji wsparcia jest najważniejszym elementem warunkującym rozwój ekonomii społecznej w województwie pomorskim. Zbudowany w partnerstwie, przy wykorzystaniu sprawdzonych kanałów komunikacyjnych, pozwoli efektywnie wspierać podmioty ekonomii społecznej i ich otoczenie.

PES wymagają stabilnego i kompleksowego systemu wsparcia, który szybko i elastycznie dopasowuje się do zmieniających się warunków społeczno - ekonomicznych oraz do ich specyficznych potrzeb. Głównymi elementami budowanego systemu wsparcia są Ośrodki Wsparcia Ekonomii Społecznej oraz Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej, odpowiedzialny za projektowanie i inicjowanie działań koordynująco - monitorujących realizowanych w ramach Poddziałania.

Ukierunkowanie terytorialne:

Projekty realizowane będą na obszarze całego województwa.

Typy projektów

Poddziałanie 6.3.1.

Poddziałanie 6.3.2.

Typy projektów wspólne dla Poddziałania:

Projekty ukierunkowane na wzrost zatrudnienia w sektorze ekonomii społecznej, realizowane wyłącznie przez akredytowane Ośrodki Wspierania Ekonomii Społecznej (OWES), w oparciu o diagnozę sytuacji problemowej, zasobów, potencjału, potrzeb poprzez łączne zastosowanie następujących typów usług :

a) usługi animacji lokalnej, w tym w szczególności:

- usługi wspierające rozwój partnerstwa lokalnego na rzecz ekonomii społecznej,
- tworzenie grup inicjatywnych w zakresie przedsiębiorczości społecznej,

- wyszukiwanie i wspieranie lokalnych liderów w zakresie przedsiębiorczości społecznej,
- b) usługi rozwoju ekonomii społecznej (usługi inkubacyjne), w tym w szczególności:
- usługi służące nabyciu wiedzy i umiejętności potrzebnych do założenia, prowadzenia i rozwijania przedsiębiorstwa społecznego, w szczególności związanych ze sferą ekonomiczną funkcjonowania przedsiębiorstwa społecznego (m.in. szkolenia, warsztaty, doradztwo, mentoring, coaching, tutoring, współpraca, wizyty studyjne itp.),
 - usługi służące nabyciu i rozwijaniu kompetencji i kwalifikacji zawodowych potrzebnych do pracy w przedsiębiorstwie
 - społecznym (adekwatnie do potrzeb i roli danej osoby w przedsiębiorstwie społecznym),
 - wsparcie w postaci bezzwrotnych środków (dotacji) na tworzenie nowych miejsc pracy w przedsiębiorstwach społecznych,
 - wsparcie pomostowe w formie finansowej lub w formie zindywidualizowanych usług (m.in. szkoleń, warsztatów, doradztwa, mentoringu, coachingu itp.), służące uzyskaniu stabilności funkcjonowania i przygotowaniu do w pełni samodzielnego funkcjonowania po zakończeniu procesu inkubacji.
- c) usługi wsparcia istniejących podmiotów ekonomii społecznej, służące ich profesjonalizacji, obejmujące m.in.:
- umożliwienie dostępu do usług specjalistycznych m.in. prawnych, księgowych, marketingowych,
 - doradztwo, w tym doradztwo biznesowe,
 - zwiększenie konkurencyjności produktów przedsiębiorczości społecznej.

Poddziałanie 6.3.3.

Projekty ukierunkowane na zwiększenie skuteczności koordynacji prowadzonej w regionie interwencji w zakresie wsparcia rozwoju sektora ekonomii społecznej, realizowane poprzez:

- a) tworzenie regionalnych sieci współpracy OWES i regionalnych sieci kooperacji podmiotów ekonomii społecznej o charakterze reintegracyjnym, obejmujące m.in.:
- organizowanie spotkań umożliwiających wymianę informacji na temat podejmowanych działań, postępów i problemów w realizacji wsparcia, stosowanych rozwiązań i metod pracy itp.,
 - agregowanie informacji na temat działalności OWES i wyników ich pracy na poziomie całego regionu,
 - uspołnianie i synchronizowanie działań ukierunkowanych na rozwój ekonomii społecznej w regionie,
 - tworzenie regionalnych sieci podmiotów ekonomii społecznej (klastry, franczyzy) oraz włączanie podmiotów ekonomii społecznej w istniejące na poziomie regionalnym organizacje branżowe (sieci, klastry),
 - tworzenie regionalnych sieci kooperacji podmiotów ekonomii społecznej o charakterze reintegracyjnym (CIS, KIS, ZAZ, WTZ), mających umożliwić

wzajemne uczenie się i wymianę informacji oraz wsparcie tych podmiotów w osiągnięciu standardów usług,

b) inicjowanie współpracy jednostek systemu pomocy społecznej, podmiotów ekonomii społecznej o charakterze reintegracyjnym, OWES dla zwiększenia synergii działań podejmowanych przez te podmioty w procesie aktywizacji osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym i wzrostu zatrudnienia w sektorze ekonomii społecznej, między innymi w celu zapewnienia ciągłości procesu reintegracyjnego, a także współpracy ww. podmiotów z instytucjami edukacyjnymi, szkołami wyższymi, instytucjami rynku pracy, pracodawcami/przedsiębiorcami w szczególności w celu zwiększenia liczby staży i praktyk w podmiotach ekonomii społecznej i przedsiębiorstwach,

c) budowanie powiązań pomiędzy nauką, biznesem i ekonomią społeczną na poziomie regionalnym w celu nawiązania stałej współpracy, poprzez organizację:

- spotkań,
- warsztatów,
- doradztwa,
- wymiany informacji,

d) organizacja przedsięwzięć służących zwiększaniu widoczności podmiotów ekonomii społecznej jako dostawców produktów i usług oraz wspieranie sprzedaży produktów i usług świadczonych przez podmioty ekonomii społecznej na poziomie regionalnym, poprzez organizację:

- targów ekonomii społecznej,
- sprzedaży produktów i usług podmiotów ekonomii społecznej za pomocą jednego regionalnego portalu,

e) rozwój współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego i innymi podmiotami lokalnymi, w szczególności podmiotami ekonomii społecznej, w zakresie tworzenia lokalnych planów rozwoju ekonomii społecznej, stosowania klauzul społecznych/społecznie odpowiedzialnych zamówień publicznych, zlecania zadań podmiotom ekonomii społecznej, poprzez organizację:

- spotkań,
- wymiany informacji,
- iii) dobrych praktyk,
- iv) doradztwa,

f) zapewnienie funkcjonowania Wojewódzkiego Zespołu ds. Ekonomii Społecznej obejmujące m.in.:

- organizowanie jego prac,
- tworzenie możliwości współpracy kluczowych interesariuszy w zakresie kreowania rozwoju ekonomii społecznej w regionie,

g) koordynację wdrażania Wojewódzkiego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej obejmującą:

- wyznaczanie kierunków rozwoju ekonomii społecznej w regionie,
- reprezentowanie interesów sektora ekonomii społecznej na poziomie regionalnym oraz włączenie ekonomii społecznej do strategii rozwoju

województwa w obszarach związanych z rynkiem pracy, integracją społeczną, rozwojem przedsiębiorczości oraz innowacji, rozwojem usług użyteczności publicznej oraz innymi priorytetami, w ramach których jest możliwy regionalny rozwój ekonomii społecznej,

- aktualizacje Wojewódzkiego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej.

Typ beneficjenta

Poddziałanie 6.3.1

Beneficjentami w szczególności są:

- 1) podmioty ekonomii społecznej/przedsiębiorstwa społeczne,
 - 2) organizacje pozarządowe,
 - 3) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne,
 - 4) związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego,
 - 5) instytucje pomocy i integracji społecznej
- z obszaru objętego mechanizmem ZIT.

Poddziałanie 6.3.2

Beneficjentami w szczególności są:

- 1) podmioty ekonomii społecznej/przedsiębiorstwa społeczne,
- 2) organizacje pozarządowe,
- 3) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne,
- 4) związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego,
- 5) instytucje pomocy i integracji społecznej.

Poddziałanie 6.3.3

jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne

Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowanych na poziomie projektu

Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFS wynosi 85%.

Maksymalny całkowity % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + BP)

Poddziałanie 6.3.1 i Poddziałanie 6.3.2 - Maksymalny poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu wynosi 95%, przy czym poziom ten będzie każdorazowo uzależniony od decyzji IZ RPO WP.

Poddziałanie 6.3.3 - Maksymalny poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu wynosi 85%.

Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)

Minimalna wartość projektu wynosi 500 tys. PLN.

Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowanych projektu (PLN)

nie dotyczy

Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych - nie dotyczy

Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania - nie dotyczy

DZIAŁANIE 7.2. SYSTEMY INFORMATYCZNE I TELEMEDYCZNE

Cel szczegółowy: Wdrożone interoperacyjne systemy informatyczne obsługujące wszystkie procesy związane z funkcjonowaniem jednostek systemu zdrowia.

W pomorskim systemie zdrowia obserwuje się niski stopień interoperacyjności stosowanych systemów informatycznych. Tylko niektóre szpitale posiadają kompletne systemy informatyczne z trzech podstawowych zakresów (HIS – ang. Hospital Information System; ERP – ang. Enterprise Resource Planning; PACS – ang. Picture Archive and Communication System/RIS – ang. Radiology Information System). W wyniku interwencji nastąpi poprawa efektywności i dostępności usług zdrowotnych dzięki wykorzystaniu TIK, a także stworzenie przyjaznego regionalnego portalu internetowego kompleksowo obejmującego kwestie związane z usługami zdrowotnymi, zarówno w zakresie organizacji i funkcjonowania systemu zdrowia, jak i promocji zdrowia.

Wsparcie dotyczyć będzie przedsięwzięć umożliwiających wdrożenie interoperacyjnych i zintegrowanych systemów e-zdrowia (wraz z niezbędną do ich funkcjonowania infrastrukturą) z zakresu: tworzenia elektronicznej dokumentacji medycznej, zarządzania, diagnostyki, terapii, logistyki, bezpieczeństwa, systemu informacji dla pacjentów i ich rodzin, platformy wymiany informacji, badania zadowolenia pacjenta, katalogu zdarzeń niepożądanych, archiwizacji oraz integracji lokalnych i krajowych systemów informatycznych ochrony zdrowia. Realizowane w tym zakresie projekty powinny również umożliwiać rozwój usług telemedycznych.

Dodatkowo wsparciem objęte będą przedsięwzięcia ukierunkowane na wdrożenie usług telemedycznych, w tym telerehabilitacji, teleopieki, telekonsultacji i telediagnostyki (pod warunkiem wprowadzenia odpowiednich rozwiązań legislacyjnych).

Wszystkie szpitale ubiegające się o wsparcie powinny posiadać odpowiednie certyfikaty i systemy jakości, tj. m.in. certyfikat akredytacyjny Ministra Zdrowia, certyfikaty zgodne z Normą ISO, w szczególności systemy zarządzania środowiskowego, bezpieczeństwem i higieną pracy lub bezpieczeństwem informacji.

Projekty polegające na dostosowaniu systemów informatycznych do wymiany informacji z Systemem Informacji Medycznej będą weryfikowane pod kątem komplementarności oraz niedublowania funkcjonalności przewidzianych w krajowych platformach (P1 i P2).

Wykorzystane zostaną również rekomendacje wypracowane w ramach Zespołu ds. koordynacji prowadzonego przez Ministra Administracji i Cyfryzacji.

W ramach Działania 7.2. zrealizowane zostanie przede wszystkim przedsięwzięcie strategiczne zidentyfikowane w ramach RPS w zakresie ochrony zdrowia, dotyczące wdrożenia systemów zdrowia w podmiotach leczniczych świadczących specjalistyczne usługi zdrowotne, dla których organem założycielskim jest samorząd województwa pt.: „Pomorskie e-zdrowie”.

Preferowane będą projekty:

- 1) realizowane w partnerstwie pomiędzy podmiotami leczniczymi i jednostkami samorządu terytorialnego,
- 2) obejmujące działania związane z podnoszeniem kwalifikacji kadry z zakresu nowoczesnych technologii w ochronie zdrowia oraz wdrażanych usług,
- 3) uzgodnione w ramach ZPT.

Ukierunkowanie terytorialne:

Działanie realizowane będzie na obszarze całego województwa.

Typy projektów

- 1) wdrożenie interoperacyjnych i zintegrowanych systemów e-zdrowia wraz z niezbędną do ich funkcjonowania infrastrukturą z zakresu: tworzenia i wymiany elektronicznej dokumentacji medycznej, zarządzania, diagnostyki, terapii, logistyki, bezpieczeństwa, systemu informacji dla pacjentów i ich rodzin (w tym usługi zdalnej rejestracji przez Internet), platformy wymiany informacji, badania zadowolenia pacjenta, monitorowania zdarzeń niepożądanych, archiwizacji oraz integracji lokalnych i krajowych systemów informatycznych ochrony zdrowia,
- 2) budowa, rozwój i wdrożenie usług telemedycznych w szczególności telediagnostyki, telekonsultacji, telerehabilitacji i teleopieki.

Typ beneficjenta

- 1) publiczne i prywatne podmioty świadczące usługi zdrowotne i ich organy założycielskie,
- 2) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne,
- 3) związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego,
- 4) organizacje pozarządowe.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowanych na poziomie projektu

Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych i wynosić nie więcej niż 85%.

Maksymalny całkowity % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + BP)

j/w

Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)

nie dotyczy

Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowanych projektu (PLN)

nie dotyczy

Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych - nie dotyczy

Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania
- nie dotyczy

DZIAŁANIE 8.2. KOMPLEKSOWE PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE – WSPARCIE POZADOTACYJNE

Cel szczegółowy: Zwiększona aktywność społeczna i gospodarcza mieszkańców zdegradowanych obszarów miejskich.

Zidentyfikowanym problemem w regionie, zwłaszcza na terenach dużych miast, jest degradacja całych dzielnic wynikająca z narastających problemów społecznych (długotrwałe bezrobocie, niskie dochody mieszkańców, niski poziom wykształcenia, patologie społeczne) oraz degradacja przestrzeni miejskich, co pogłębia różnice w jakości życia i potencjale rozwojowym pomiędzy dzielnicami miast.

Planowanym efektem interwencji będzie wyprowadzenie tych obszarów ze stanu kryzysowego, co wymaga wprowadzenia pakietu działań społecznych i infrastrukturalnych, zaplanowanych w kontekście całego miasta (w ramach lokalnych programów rewitalizacji), przygotowanych z uwzględnieniem potrzeb mieszkańców i realizowanych w oparciu o aktywny udział lokalnych społeczności.

Interwencja w zakresie kompleksowej rewitalizacji dotyczyć będzie nadawania i przywracania funkcji społecznym zdegradowanym obszarom w miastach, wyznaczonym w oparciu o kryteria społeczne, ekonomiczne i przestrzenne, uwzględniające stopień nasilenia problemów społecznych, związanych w szczególności z izolacją materialną i społeczną mieszkańców.

Realizowane w ujęciu kompleksowym przedsięwzięcia, wynikające z lokalnych programów rewitalizacji, będą obejmowały w szczególności wspieranie integracji społeczno-zawodowej mieszkańców zdegradowanych obszarów miejskich, rewaloryzację, modernizację i adaptację istniejącej zabudowy, zagospodarowanie przestrzeni publicznych oraz dostosowanie budynków do funkcji społecznych, gospodarczych, rekreacyjnych, kulturalnych i edukacyjnych.

W ramach kompleksowych przedsięwzięć możliwa będzie modernizacja infrastruktury technicznej (wyłącznie, gdy przyczyni się to do fizycznej, gospodarczej i społecznej rewitalizacji i regeneracji obszarów miejskich jako elementu lokalnego programu rewitalizacji).

Wszystkie realizowane projekty oprócz działań infrastrukturalnych muszą obejmować również bezpośrednio z nimi powiązane działania społeczne skierowane do mieszkańców zdegradowanych obszarów.

Wszystkie przedsięwzięcia realizowane będą w sposób partnerski. Partnerami w projektach koordynowanych przez jednostki samorządu terytorialnego będą iż. organizacje pozarządowe, instytucje pomocy i integracji społecznej, instytucje kultury, kościoły i związki wyznaniowe, przedsiębiorcy, instytucje edukacyjne, szkoły wyższe, instytucje rynku pracy, kluby sportowe, wspólnoty i spółdzielnie mieszkaniowe, towarzystwa budownictwa społecznego oraz inne podmioty, których udział jest istotny dla realizacji lub osiągnięcia celów projektu.

Dofinansowane będą wyłącznie przedsięwzięcia uzgodnione pomiędzy IZ RPO WP a miastami uprawnionymi do wsparcia w ramach zintegrowanego projektu rewitalizacyjnego.

Realizowane będą wyłącznie projekty:

- 1) ukierunkowane na aktywizację społeczno-gospodarczą oraz poprawę warunków życia lokalnych społeczności,
- 2) identyfikowane i realizowane z wykorzystaniem elementów podejścia oddolnego, integrującego aktywności wielu podmiotów w ujęciu wielosektorowym w oparciu o wspólną strategię działania, zakładające uspołecznienie wypracowania koncepcji i szczegółowych założeń oraz włączenie lokalnej społeczności zarówno na etapie planowania, jak i realizacji,
- 3) uwzględniające zasady projektowania uniwersalnego (tzn. dostosowanie przestrzeni do potrzeb wszystkich użytkowników),
- 4) komplementarne i bezpośrednio powiązane z interwencją prowadzoną w zakresie aktywnej integracji (Działania 6.1.) lub w zakresie rozwoju usług społecznych (Działanie 6.2.). Preferowane będą projekty:
 - 1) uwzględniające potrzeby osób dotkniętych i zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, w szczególności osób w wieku 50 lat i więcej oraz osób z niepełnosprawnościami,
 - 2) realizowane w partnerstwie publiczno-prywatnym,
 - 3) przyczyniające się do zwiększenia zatrudnienia mieszkańców,
 - 4) nawiązujące do historii, tradycji i tożsamości miejsca,
 - 5) uwzględniające innowacyjne podejście,
 - 6) przyczyniające się do rozwoju funkcji o oddziaływaniu ponadlokalnym,
 - 7) będące kontynuacją realizowanych przedsięwzięć z zakresu kompleksowej rewitalizacji lub rozwoju przestrzeni publicznych,
 - 8) zlokalizowane na terenach obecnie lub dawniej wykorzystywanych pod działalność gospodarczą, w tym zdegradowanych przestrzennie i ekologicznie.

Ukierunkowanie terytorialne:

Obszarami wyłącznie uprawnionymi do wsparcia są zdegradowane przestrzennie i społecznie obszary w miastach.

Typy projektów

Typy projektów zostaną uzupełnione po zakończeniu oceny ex-ante zrealizowanej zgodnie z artykułem 37 ust. 2 i 3 rozporządzenia ogólnego.

Typ beneficjenta

Podmioty wdrażające instrumenty finansowe

Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowanych na poziomie projektu

Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR na poziomie beneficjenta (podmiotu wdrażającego instrument finansowy) wynosi 85%.

Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR na poziomie ostatecznego odbiorcy powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych.

Maksymalny całkowity % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + BP)

Wstępnie przewiduje się zaangażowanie środków z budżetu państwa.

Poziom dofinansowania z budżetu państwa oraz maksymalny % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu zostanie ustalony po podpisaniu Kontraktu Terytorialnego.

Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)

nie dotyczy

Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowanych projektu (PLN)

Zgodnie z zapisami UP maksymalny poziom wsparcia projektów w zakresie kultury nie będzie przekraczać 8 mln PLN

Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych

do uzupełnienia po zakończeniu oceny ex-ante zrealizowanej zgodnie z artykułem 37 ust. 2 i 3 rozporządzenia ogólnego.

Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania

do uzupełnienia po zakończeniu oceny ex-ante zrealizowanej zgodnie z artykułem 37 ust. 2 i 3 rozporządzenia ogólnego.

DZIAŁANIE 9.2. REGIONALNA INFRASTRUKTURA KOLEJOWA

**PODDZIAŁANIE 9.2.1. REGIONALNA INFRASTRUKTURA KOLEJOWA –
MECHANIZM ZIT**

PODDZIAŁANIE NR 9.2.2. REGIONALNA INFRASTRUKTURA KOLEJOWA

Cel szczegółowy: Zwiększone przewozy w regionalnym pasażerskim transporcie kolejowym. Wsparcie w ramach Działania ma na celu poprawę spójności terytorialnej i społecznej regionu, poprzez poprawę dostępności do liniowej i węzłowej infrastruktury transportowej, czego efektem będzie poprawa atrakcyjności pasażerskiego transportu kolejowego, m.in. dzięki skróceniu czasu przejazdów oraz poprawie bezpieczeństwa i komfortu podróży. Przewiduje się realizację kolejowych przedsięwzięć strategicznych zdefiniowanych w RPS w zakresie transportu, tj. pakietu przedsięwzięć strategicznych dotyczących rewitalizacji linii kolejowych ważnych dla spójności województwa (linie nr 207 Grudziądz – Malbork, nr 211 Lipusz – Kościerzyna, nr 212 Lipusz – Bytów, nr 229 Lębork – Łeba, nr 405 Szczecinek – Ustka). Wsparciem będą mogły być objęte także inne regionalne linie kolejowe, na których zgodnie z Planem zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla województwa pomorskiego odbywają się wojewódzkie przewozy pasażerskie. Przedsięwzięcia polegać będą na modernizacji i rehabilitacji infrastruktury liniowej, punktowej (stacje i przystanki kolejowe) oraz towarzyszącej. W ramach wsparcia możliwe będą także projekty podnoszące bezpieczeństwo i konkurencyjność transportu kolejowego (Inteligentne Systemy Transportowe), związane z

rozwojem systemów sterowania i zarządzania ruchem kolejowym, a także projekty związane z zakupem i modernizacją taboru kolejowego (w tym realizowane w formule partnerstwa publiczno-prywatnego, poza mechanizmem ZIT) obsługującego zmodernizowane linie.

Preferowane będą projekty:

- 1) zgodne z zasadami zagospodarowania przestrzennego określonymi w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego,
- 2) przyczyniające się do poprawy spójności terytorialnej województwa i dostępności do regionalnych i subregionalnych ośrodków miejskich, będące kompleksową modernizacją liniowej i punktowej infrastruktury kolejowej.

PODDZIAŁANIE 9.2.1. REGIONALNA INFRASTRUKTURA KOLEJOWA – MECHANIZM ZIT

W ramach Poddziałania 9.2.1. realizowane będą wyłącznie projekty wynikające ze Strategii ZIT.

Ukierunkowanie terytorialne:

Poddziałanie 9.2.1. realizowane będzie na terenie Obszaru Metropolitalnego Trójmiasta.

W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się, aby projekty zidentyfikowane w ramach mechanizmu ZIT wykraczały poza obszar realizacji ZIT (o ile wynika to ze Strategii ZIT).

PODDZIAŁANIE 9.2.2. REGIONALNA INFRASTRUKTURA KOLEJOWA

Ukierunkowanie terytorialne:

Poddziałania 9.2.2. realizowane będzie na obszarze całego województwa.

Typy projektów

Poddziałanie 9.2.1.

- 1) budowa, rozbudowa, przebudowa, remont dróg szynowych szlakowych i stacyjnych,
- 2) budowa zintegrowanych systemów zarządzania ruchem obejmujących systemy sterowania ruchem pojazdów, systemy monitoringu środków transportu i przystanków (m.in. systemy monitorowania bezpieczeństwa pasażerów), systemy informacji dla pasażerów transportu zbiorowego, wdrożenie elektronicznego systemu pobierania opłat (bilet elektroniczny).

W ramach ww. projektów możliwa będzie:

- budowa, przebudowa, rozbudowa lub modernizacja kolejowych obiektów inżynierskich, w tym mosty, wiadukty,
- modernizacja urządzeń sterowania ruchem kolejowym,
- przebudowa przejazdów kolejowych dla podniesienia kategorii przejazdu, budowa/przebudowa skrzyżowań dwupoziomowych z drogami publicznymi, budowa/przebudowa bezkolizyjnych przejść dla pieszych,
- budowa, rozbudowa i przebudowa obiektów obsługi podróżnych na stacjach i przystankach osobowych wraz z zagospodarowaniem bezpośredniego otoczenia, w tym perony, wiaty, bezkolizyjne przejścia przez tory, urządzenia dla osób niepełnosprawnych.

Poddziałanie 9.2.2.

- 1) budowa, rozbudowa, przebudowa i remont dróg szynowych szlakowych i stacyjnych,
- 2) budowa zintegrowanych systemów zarządzania ruchem obejmujących systemy sterowania ruchem pojazdów, systemy monitoringu środków transportu i przystanków (m.in. systemy monitorowania bezpieczeństwa pasażerów), systemy informacji dla pasażerów transportu zbiorowego, wdrożenie elektronicznego systemu pobierania opłat (bilet elektroniczny),
- 3) zakup lub modernizacja taboru kolejowego na potrzeby obsługi zmodernizowanych linii.

W ramach typów projektów 1)-2) możliwa będzie:

- budowa, przebudowa, rozbudowa lub modernizacja kolejowych obiektów inżynierskich, w tym mosty, wiadukty,
- modernizacja urządzeń sterowania ruchem kolejowym,
- przebudowa przejazdów kolejowych dla podniesienia kategorii przejazdu, budowa/przebudowa skrzyżowań dwupoziomowych z drogami publicznymi, budowa/przebudowa bezkolizyjnych przejść dla pieszych,
- budowa, rozbudowa i przebudowa obiektów obsługi podróżnych na stacjach i przystankach osobowych wraz z zagospodarowaniem bezpośredniego otoczenia, w tym perony, wiaty, bezkolizyjne przejścia przez tory, urządzenia dla osób niepełnosprawnych.

Typ beneficjenta

Typy beneficjentów wspólne dla Poddziałania:

- 1) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne,
- 2) związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego,
- 3) operatorzy i organizatorzy transportu zbiorowego,
- 4) podmioty budujące lub zarządzające infrastrukturą kolejową.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowanych na poziomie projektu

Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR powinien być ustalony zgodnie z wymogami i wynosić nie więcej niż 85%.

Maksymalny całkowity % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + BP)

j/w

Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)

nie dotyczy

Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowanych projektu (PLN)

nie dotyczy

Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych - nie dotyczy

Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania

- nie dotyczy

DZIAŁANIE 9.3. REGIONALNA INFRASTRUKTURA DROGOWA

Cel szczegółowy: Poprawiona dostępność drogowa miejskich ośrodków funkcjonalnych do Trójmiasta, a także jakość powiązań drogowych między nimi.

Wsparcie w ramach Działania ukierunkowane będzie na usprawnienie połączeń drogowych między ważnymi ośrodkami miejskimi regionu, a także między nimi a ich otoczeniem funkcjonalnym, co w konsekwencji spowoduje wzrost spójności sieci drogowej w regionie, a także wpłynie na poprawę dostępności kluczowych miejskich obszarów funkcjonalnych, w tym ośrodka metropolitalnego.

Wsparciem objęte zostaną wyłącznie drogi o charakterze regionalnym, dowiązujące najważniejsze ośrodki miejskie do dróg krajowych, w tym do sieci TEN-T wskazane w ramach pakietów drogowych przedsięwzięć strategicznych zdefiniowanych w RPS w zakresie transportu:

- 1) pakiet działań związanych z dostępem do autostrady A1 (przebudowa DW nr 222, 222+229, 224, 226, 521, przebudowa DW nr 231 wraz z obwodnicą Skórcza) (wartość pakietu: 270,7 mln PLN),
 - 2) pakiet działań wzmacniających korytarz transportowy południowy (przebudowa DW nr 188, 212, 235, 515) (wartość pakietu: 173,5 mln PLN),
 - 3) pakiet działań wzmacniających korytarz transportowy północny (przebudowa DW nr 203, 209, 211, 212, 214, 216, 221, 501, 502, budowa Obwodnicy Wschodniej Lęborka w ciągu DW nr 214, budowa obwodnicy Kartuz w ciągu DW nr 211) (wartość pakietu: 460 mln PLN).
- Wspierane będą przedsięwzięcia polegające na budowie, przebudowie i rozbudowie (wraz z wyposażeniem technicznym) układów drogowych, w tym na likwidacji „wąskich gardeł”, wyprowadzeniu ruchu tranzytowego z obszarów centralnych miast i miejscowości poprzez budowę obwodnic lub obejść miejscowości. W ramach realizowanych przedsięwzięć przewiduje się także działania uzupełniające dotyczące poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego. Wspierane mogą być również przedsięwzięcia związane z organizacją ruchu poprawiające przepustowość i sprawność dróg (w tym Inteligentne Systemy Transportowe). W ramach Działania nie przewiduje się wspierania infrastruktury drogowej o znaczeniu lokalnym.

Preferowane będą projekty:

- 1) realizowane na drogach szczególnie ważnych dla obsługi województwa zgodnie z ustaleniami Planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego,
- 2) na drogach wojewódzkich o co najwyżej średnim poziomie bezpieczeństwa określonym według Europejskiego Programu Oceny Ryzyka na Drogach,
- 3) na drogach wojewódzkich o co najwyżej zadowalającym stanie technicznym określonym według oceny stanu technicznego nawierzchni,
- 4) uzgodnione w ramach ZPT.

Ukierunkowanie terytorialne:

W zakresie powiązań regionalnych i ponadregionalnych preferowane będą projekty poprawiające dostępność drogową do Trójmiasta z obszarów pozostających poza izochroną 60 minut.

W zakresie poprawy dostępności drogowej do miast powiatowych z ich otoczeniem funkcjonalnym, preferowane będą projekty poprawiające dostępność drogową z obszarów pozostających poza izochroną 30 minut.

Typy projektów

Budowa, przebudowa i rozbudowa dróg, w tym m.in. obwodnice, skrzyżowania, węzły, poszerzenia przekroju jezdni, ciągi ruchu uspokojonego przy przejściach przez małe miejscowości, wzmocnienia nawierzchni drogowej.

W ramach ww. typów projektów możliwa będzie:

- budowa, przebudowa, rozbudowa lub remont drogowych obiektów inżynierskich, w tym mosty, wiadukty, estakady, tunele drogowe, kładki dla pieszych, przejścia podziemne.
- budowa, przebudowa i rozbudowa wyposażenia technicznego dróg, w tym m.in. urządzenia odwodnienia, urządzenia oświetlenia, urządzenia obsługi uczestników ruchu (np. parkingi i jezdnie manewrowe w miejscach obsługi podróżnych, urządzenia dla obsługi transportu zbiorowego, parkingi strategiczne), urządzenia techniczne (np. bariery ochronne, osłony przeciwoślnościowe, ekrany akustyczne, zielen izolacyjna),
- budowa chodników, ścieżek rowerowych, ciągów pieszo-jezdnych i infrastruktury towarzyszącej w pasie drogowym, nie związanej z drogą w zakresie ochrony środowiska i infrastruktury społeczeństwa informacyjnego, tj. kanalizacja teletechniczna i przepusty dla zwierząt,
- budowa urządzeń organizacji i bezpieczeństwa ruchu drogowego, w tym m. in. Urządzenia sterowania ruchem, środki uspokojenia ruchu, urządzenia systemu zarządzania bezpieczeństwem ruchu.

Typ beneficjenta

- 1) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne,
- 2) związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego,
- 3) zarządcy dróg.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowanych na poziomie projektu

Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR wynosi 85%.

Maksymalny całkowity % dofinansowania wydatków kwalifikowanych na poziomie projektu (środki UE + BP)

j/w

Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)

nie dotyczy

Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowanych projektu (PLN)

nie dotyczy

Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych - nie dotyczy

Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania - nie dotyczy

DZIAŁANIE 10.1. EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNA – MECHANIZM ZIT
PODDZIAŁANIE 10.1.1. EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNA - MECHANIZM ZIT - WSPARCIE DOTACYJNE
PODDZIAŁANIE 10.1.2. EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNA - MECHANIZM ZIT - WSPARCIE POZADOTACYJNE

Cel szczegółowy: Poprawiona efektywność energetyczna budynków użyteczności publicznej i mieszkaniowych.

Głównym zadaniem interwencji w Działaniu jest poprawa efektywności energetycznej regionu, która jest znacząco niższa od średniej w krajach UE-15. Potencjał do ograniczenia zużycia energii dotyczy w szczególności zabudowy użyteczności publicznej i mieszkaniowej, w których średnioroczny wskaźnik zapotrzebowania na ciepło znacznie przewyższa wymagane wartości dla budownictwa energooszczędnego.

Efektem udzielonego wsparcia będzie zmniejszenie zużycia energii cieplnej i elektrycznej w zabudowie, co z kolei skutkować będzie poprawą efektywności energetycznej regionu oraz redukcją emisji zanieczyszczeń do powietrza.

Wspierane będą inwestycje podnoszące efektywność energetyczną budynków użyteczności publicznej, w tym przedsięwzięcia termomodernizacyjne. Możliwa będzie także poprawa efektywności energetycznej wielorodzinnych budynków mieszkalnych.

W ramach kompleksowych projektów przewiduje się głęboką modernizację energetyczną budynków z uwzględnieniem potrzeby monitorowania i zarządzania energią wraz z możliwością wykorzystania instalacji OZE, wymiany źródeł ciepła (w tym indywidualnych) i zastosowania indywidualnego pomiaru zużycia ciepła.

Zakres prac musi wynikać z przeprowadzonej uprzednio analizy możliwych rozwiązań w ramach sporządzanego audytu energetycznego (w miarę potrzeby dodatkowo audytu efektywności energetycznej), a wybrany wariant realizacyjny musi uwzględniać kryterium kosztowe odnoszące się do uzyskanych efektów (np. redukcji zapotrzebowania na energię) w stosunku do nakładów finansowych.

W zakresie wymiany indywidualnych źródeł (m.in. pieców) wsparcie może zostać udzielone na inwestycje w kotły spalające biomasę lub ewentualnie paliwa gazowe, ale jedynie w szczególnie uzasadnionych przypadkach. Wsparte projekty muszą skutkować redukcją CO₂ w odniesieniu do istniejących instalacji (o co najmniej 30% w przypadku zamiany spalanego paliwa), a także przyczyniać się do zmniejszenia emisji innych zanieczyszczeń powietrza oraz do znacznego zwiększenia oszczędności energii. Wspomniane inwestycje mogą zostać wsparte jedynie w przypadku, gdy podłączenie do sieci ciepłowniczej na danym obszarze nie jest uzasadnione ekonomicznie.

W przypadku realizacji projektów z zakresu głębokiej modernizacji konieczne będzie spełnienie warunków ex-ante z dyrektywy 2006/32/EC53, odnoszących się do

indywidualnych liczników ciepła w budynkach wielorodzinnych, podłączonych do ogrzewania sieciowego i poddawanych renowacji oraz do dyrektywy EE 2012/27/EU54, w której kontynuowane są wymogi dyrektywy 2006/32/EC.

Wprowadzenie indywidualnego pomiaru ciepła wymaga użycia zaworów termostatycznych w budynkach, w których nie zostały jeszcze zamontowane.

Informacje dotyczące zmniejszenia zużycia energii końcowej i ilości zaoszczędzonej energii cieplnej/elektrycznej w wyniku realizacji projektów będą uzyskiwane w wyniku monitorowania projektów oraz uwzględniane w sprawozdaniach z wdrażania Programu. W przypadku projektów dotyczących głębokiej modernizacji, realizowanych przez podmioty lecznicze, ich wsparcie w ramach Działania 10.1. będzie możliwe w sytuacji, gdy istnienie i funkcjonowanie usług zdrowotnych będzie uzasadnione mapą potrzeb, o której mowa w ukierunkowaniu interwencji Działania 7.1.

Planowane inwestycje powinny być komplementarne do realizowanych lub przygotowywanych projektów związanych z modernizacją i/lub rozbudową sieci ciepłowniczych, a także powinny wpisywać się w gminne dokumenty z zakresu gospodarki niskoemisyjnej (lokalne strategie/plany gospodarki niskoemisyjnej).

Wspierane będą kompleksowe projekty, obejmujące swym zakresem wiele obiektów, których realizacja prowadzić będzie do oszczędności energii wynoszącej co najmniej 30% średnio na budynek.

W przypadku projektu obejmującego pojedynczy budynek dofinansowanie będzie możliwe wyłącznie pod warunkiem zwiększenia efektywności energetycznej, o co najmniej 25%.

Wspierane urządzenia do ogrzewania (piece indywidualne) powinny od początku okresu programowania charakteryzować obowiązującym od końca 2020 r. minimalnym poziomem efektywności energetycznej i normami emisji zanieczyszczeń, które zostały określone w środkach wykonawczych do dyrektywy 2009/125/WE56 z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającej ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią.

Preferowane będą projekty:

- 1) kompleksowe (pod względem zakresu planowanych prac inwestycyjnych oraz terytorialnie),
- 2) wykorzystujące odnawialne źródła energii,
- 3) zapewniające zwiększenie efektywności energetycznej, o co najmniej 60% (dla projektów obejmujących pojedynczy budynek),
- 4) zapewniające największy efekt ekologiczny (m.in. redukcję emisji gazów cieplarnianych) w stosunku do nakładów finansowych,
- 5) zgodne z zasadami zagospodarowania przestrzennego określonymi w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego.

Inwestycje z zakresu wymiany indywidualnych źródeł powinny być uzasadnione ekonomicznie i społecznie oraz przeciwdziałać ubóstwu energetycznemu. Ponadto wszelkie inwestycje powinny być zgodne z unijnymi standardami i przepisami w zakresie ochrony środowiska. Preferowane powinno być wsparcie udzielane poprzez przedsiębiorstwa usług energetycznych (ESCO) oraz instrumenty finansowe.

Ukierunkowanie terytorialne:

Działanie będzie realizowane w formie mechanizmu ZIT na terenie OMT.

W ramach Działania 10.1. realizowane będą wyłącznie projekty wynikające ze Strategii ZIT.

W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się, aby projekty zidentyfikowane w ramach mechanizmu ZIT wykraczały poza obszar realizacji ZIT (o ile wynika to ze Strategii ZIT).

Typy projektów

W ramach Poddziałania 10.1.1. wspierane będą inwestycje dotyczące obiektów użyteczności publicznej.

W ramach Poddziałania 10.1.2. wspierane będą inwestycje w wielorodzinnych budynkach mieszkalnych.

Typy projektów wspólne dla Poddziałania:

1) kompleksowa i głęboka modernizacja energetyczna obiektów i budynków lub dokończenie tego procesu, poprzez realizację przedsięwzięć polegających m.in. na:

- zmniejszeniu strat ciepła przez przenikanie w zewnętrznych przegrodach przezroczystych (okna, drzwi przeszklone) i nieprzezroczystych (ściany zewnętrzne, stropy poddasza, stropy piwnic),
- likwidacji istniejących indywidualnych źródeł ciepła w poddawanych kompleksowej i głębokiej modernizacji obiektach wraz z budową przyłącza do systemu ciepłowniczego,
- modernizacji źródeł ciepła (za wyjątkiem źródeł węglowych przy braku zmiany paliwa) z uwzględnieniem możliwości zastosowania kogeneracji,
- modernizacji systemów grzewczo – wentylacyjnych z uwzględnieniem zastosowania wysokosprawnej rekuperacji energii,
- modernizacji instalacji wewnętrznej centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej,
- modernizacji wewnętrznej instalacji elektrycznej i oświetlenia wewnętrznego,
- wykorzystanie OZE na potrzeby własne budynku,
- instalacji systemów monitoringu i zarządzania energią.

Typ beneficjenta

Poddziałanie 10.1.1.

1) jednostki samorządu terytorialnego, ich jednostki organizacyjne oraz spółki z większościowym udziałem jst.,

2) związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego,

3) jednostki naukowe,

4) instytucje edukacyjne,

5) szkoły wyższe,

6) publiczne i prywatne podmioty świadczące usługi zdrowotne i ich organy założycielskie,

7) organizacje pozarządowe,

8) kościoły i związki wyznaniowe.

Poddziałanie 10.1.2. Podmioty wdrażające instrumenty finansowe.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowanych na poziomie projektu

Poddziałanie 10.1.1. - Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych) i wynosić nie więcej niż 85%.

Poddziałanie 10.1.2. - Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR na poziomie beneficjenta (podmiotu wdrażającego instrument finansowy) wynosi 85%.

Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR na poziomie ostatecznego odbiorcy powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych.

Maksymalny całkowity % dofinansowania wydatków kwalifikowanych na poziomie projektu (środki UE + BP)

Poddziałanie 10.1.1. - j/w.

Poddziałanie 10.1.2. - Wstępnie przewiduje się zaangażowanie środków z budżetu państwa.

Poziom dofinansowania z budżetu państwa maksymalny % dofinansowania wydatków kwalifikowanych na poziomie projektu zostanie ustalony po podpisaniu Kontraktu Terytorialnego.

Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)

Poddziałanie 10.1.1. - Minimalna wartość projektu wynosi 500 tys. PLN.

Poddziałanie 10.1.2. - do uzupełnienia po zakończeniu oceny ex-ante zrealizowanej zgodnie z artykułem 37 ust. 2 i 3 rozporządzenia ogólnego.

Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowanych projektu (PLN)

Poddziałanie 10.1.1. nie dotyczy

Poddziałanie 10.1.2. - do uzupełnienia po zakończeniu oceny ex-ante zrealizowanej zgodnie z artykułem 37 ust. 2 i 3 rozporządzenia ogólnego

Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych

Poddziałanie 10.1.1. nie dotyczy

Poddziałanie 10.1.2. - do uzupełnienia po zakończeniu oceny ex-ante zrealizowanej zgodnie z artykułem 37 ust. 2 i 3 rozporządzenia ogólnego

Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania

Poddziałanie 10.1.1. nie dotyczy

Poddziałanie 10.1.2. - do uzupełnienia po zakończeniu oceny ex-ante zrealizowanej zgodnie z artykułem 37 ust. 2 i 3 rozporządzenia ogólnego

DZIAŁANIE 10.2. EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNA

PODDZIAŁANIE 10.2.1. EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNA - WSPARCIE DOTACYJNE

PODDZIAŁANIE 10.2.2. EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNA - WSPARCIE POZADOTACYJNE

Cel szczegółowy: Poprawiona efektywność energetyczna budynków użyteczności publicznej i mieszkaniowych.

Głównym zadaniem interwencji w Działaniu jest poprawa efektywności energetycznej regionu, która jest znacząco niższa od średniej w krajach UE-15. Potencjał do ograniczenia zużycia energii dotyczy w szczególności zabudowy użyteczności publicznej i mieszkaniowej, w których średnioroczny wskaźnik zapotrzebowania na ciepło znacznie przewyższa wymagane wartości dla budownictwa energooszczędnego.

Efektym udzielonego wsparcia będzie zmniejszenie zużycia energii cieplnej i elektrycznej w zabudowie, co z kolei skutkować będzie poprawą efektywności energetycznej regionu oraz redukcją emisji zanieczyszczeń do powietrza.

Wspierane będą inwestycje podnoszące efektywność energetyczną budynków użyteczności publicznej, w tym przedsięwzięcia termomodernizacyjne. Możliwa będzie także poprawa efektywności energetycznej wielorodzinnych budynków mieszkalnych.

W ramach kompleksowych projektów przewiduje się głęboką modernizację energetyczną budynków z uwzględnieniem potrzeby monitorowania i zarządzania energią wraz z możliwością wykorzystania instalacji OZE, wymiany źródeł ciepła (w tym indywidualnych) i zastosowania indywidualnego pomiaru zużycia ciepła.

Zakres prac musi wynikać z przeprowadzonej uprzednio analizy możliwych rozwiązań w ramach sporządzanego audytu energetycznego (w miarę potrzeby dodatkowo audytu efektywności energetycznej), a wybrany wariant realizacyjny musi uwzględniać kryterium kosztowe odnoszące się do uzyskanych efektów (np. redukcji zapotrzebowania na energię) w stosunku do nakładów finansowych.

W zakresie wymiany indywidualnych źródeł (m.in. pieców) wsparcie może zostać udzielone na inwestycje w kotły spalające biomasę lub ewentualnie paliwa gazowe, ale jedynie w szczególnie uzasadnionych przypadkach. Wsparte projekty muszą skutkować redukcją CO₂ w odniesieniu do istniejących instalacji (o co najmniej 30% w przypadku zamiany spalanego paliwa), a także przyczyniać się do zmniejszenia emisji innych zanieczyszczeń powietrza⁶³ oraz do znacznego zwiększenia oszczędności energii.

Wspomniane inwestycje mogą zostać wsparte jedynie w przypadku, gdy podłączenie do sieci ciepłowniczej na danym obszarze nie jest uzasadnione ekonomicznie.

W przypadku realizacji projektów z zakresu głębokiej modernizacji, konieczne będzie spełnienie warunków *ex-ante* z dyrektywy 2006/32/EC⁶⁴, odnoszących się do indywidualnych liczników ciepła w budynkach wielorodzinnych, podłączonych do ogrzewania sieciowego i poddawanych renowacji oraz do dyrektywy EE 2012/27/EU⁶⁵, w której kontynuowane są wymogi dyrektywy 2006/32/EC.

Wprowadzenie indywidualnego pomiaru ciepła wymaga użycia zaworów termostatycznych w budynkach, w których nie zostały jeszcze zamontowane.

Informacje dotyczące zmniejszenia zużycia energii końcowej i ilości zaoszczędzonej energii cieplnej/elektrycznej w wyniku realizacji projektów będą uzyskiwane w wyniku monitorowania projektów oraz uwzględniane w sprawozdaniach z wdrażania Programu.

W przypadku projektów dotyczących głębokiej modernizacji, realizowanych przez podmioty lecznicze, ich wsparcie w ramach Działań 10.2. będzie możliwe w sytuacji, gdy istnienie i funkcjonowanie usług zdrowotnych będzie uzasadnione mapą potrzeb, o której mowa w ukierunkowaniu interwencji Działania 7.1.

Planowane inwestycje powinny być komplementarne do realizowanych lub przygotowywanych projektów związanych z modernizacją i/lub rozbudową sieci ciepłowniczych, a także powinny wpisywać się w gminne dokumenty z zakresu gospodarki niskoemisyjnej (lokalne strategie/plany gospodarki niskoemisyjnej).

Wspierane będą kompleksowe terytorialnie projekty, obejmujące swym zakresem wiele obiektów, których realizacja prowadzi do oszczędności energii wynoszącej, co najmniej 30% średnio na budynek.

W przypadku projektu obejmującego pojedynczy budynek dofinansowanie będzie możliwe wyłącznie pod warunkiem zwiększenia efektywności energetycznej, o co najmniej 25%.

Wspierane urządzenia do ogrzewania (piece indywidualne) powinny od początku okresu programowania charakteryzować obowiązującym od końca 2020 r. minimalnym poziomem efektywności energetycznej i normami emisji zanieczyszczeń, które zostały określone w środkach wykonawczych do dyrektywy 2009/125/WE67 z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającej ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią.

W ramach Działania możliwa będzie realizacja m.in. przedsięwzięcia strategicznego wskazanego w RPS w zakresie energetyki i środowiska pt.: „Termomodernizacja obiektów Samorządu Województwa Pomorskiego” w ramach którego planuje się poprawę efektywności energetycznej (w tym termomodernizację) obiektów użyteczności publicznej należących do SWP.

Preferowane będą projekty:

- 1) kompleksowe (pod względem zakresu planowanych prac inwestycyjnych oraz terytorialnie),
- 2) wykorzystujące odnawialne źródła energii,
- 3) zapewniające zwiększenie efektywności energetycznej o co najmniej 60% (dla projektów obejmujących pojedynczy budynek),
- 4) zapewniające największy efekt ekologiczny (m.in. redukcję emisji gazów cieplarnianych) w stosunku do nakładów finansowych,
- 5) zgodne z zasadami zagospodarowania przestrzennego określonymi w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego,
- 6) uzgodnione w ramach ZPT.

Inwestycje z zakresu wymiany indywidualnych źródeł powinny być uzasadnione ekonomicznie i społecznie oraz przeciwdziałać ubóstwu energetycznemu. Ponadto wszelkie inwestycje powinny być zgodne z unijnymi standardami i przepisami w zakresie ochrony środowiska. Preferowane powinno być wsparcie udzielane poprzez przedsiębiorstwa usług energetycznych (ESCO) oraz instrumenty finansowe.

PODDZIAŁANIE 10.2.1. EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNA - WSPARCIE DOTACYJNE

Ukierunkowanie terytorialne:

Poddziałanie realizowane będzie na obszarze całego województwa poza OMT, za wyjątkiem przedsięwzięcia strategicznego realizowanego na obszarze całego województwa.

PODDZIAŁANIE 10.2.2. EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNA - WSPARCIE POZADOTACYJNE

Ukierunkowanie terytorialne:

Poddziałanie realizowane będzie na obszarze całego województwa poza OMT.

Typy projektów

W ramach Poddziałania 10.2.1. wspierane będą inwestycje dotyczące obiektów użyteczności publicznej.

W ramach Poddziałania 10.2.2 wspierane będą inwestycje w wielorodzinnych budynkach mieszkalnych.

Typy projektów wspólne dla Poddziałania:

Kompleksowa i głęboka modernizacja energetyczna obiektów i budynków lub dokończenie tego procesu, poprzez realizację przedsięwzięć polegających m.in. na:

- zmniejszeniu strat ciepła przez przenikanie w zewnętrznych przegrodach przezroczystych (okna, drzwi przeszklone) i nieprzezroczystych (ściany zewnętrzne, stropy poddasza, stropy piwnic),
- likwidacji istniejących indywidualnych źródeł ciepła w poddawanych kompleksowej i głębokiej modernizacji obiektach wraz z budową przyłącza do systemu ciepłowniczego,
- modernizacji źródeł ciepła (za wyjątkiem źródeł węglowych przy braku zmiany paliwa) z uwzględnieniem możliwości zastosowania kogeneracji,
- modernizacji systemów grzewczo – wentylacyjnych z uwzględnieniem zastosowania wysokosprawnej rekuperacji energii,
- modernizacji instalacji wewnętrznej centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej,
- modernizacji wewnętrznej instalacji elektrycznej i oświetlenia wewnętrznego,
- wykorzystanie OZE na potrzeby własne budynku,
- instalacji systemów monitoringu i zarządzania energią.

Typ beneficjenta

Poddziałanie 10.2.1.

1) jednostki samorządu terytorialnego, ich jednostki organizacyjne oraz spółki z większościowym udziałem jst,

2) związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego,

3) jednostki naukowe,

4) instytucje edukacyjne,

5) szkoły wyższe,

6) publiczne i prywatne podmioty świadczące usługi zdrowotne i ich organy założycielskie,

7) organizacje pozarządowe,

8) kościoły i związki wyznaniowe.

Poddziałanie 10.2.2. Podmioty wdrażające instrumenty finansowe.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowanych na poziomie projektu

Poddziałanie 10.2.1. - Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych i wynosić nie więcej niż 85%.

Poddziałanie 10.2.2. - Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR na poziomie beneficjenta (podmiotu wdrażającego instrument finansowy) wynosi 85%.

Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR na poziomie ostatecznego odbiorcy powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych

Maksymalny całkowity % dofinansowania wydatków kwalifikowanych na poziomie projektu (środki UE + BP)

Poddziałanie 10.2.1. j/w.

Poddziałanie 10.2.2. - Wstępnie przewiduje się zaangażowanie środków z budżetu państwa.

Poziom dofinansowania z budżetu państwa oraz maksymalny % dofinansowania wydatków kwalifikowanych na poziomie projektu zostanie ustalony po podpisaniu Kontraktu Terytorialnego.

Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)

Poddziałanie 10.2.1. Minimalna wartość projektu wynosi 500 tys. PLN.

Poddziałanie 10.2.2. - do uzupełnienia po zakończeniu oceny ex-ante zrealizowanej zgodnie z artykułem 37 ust. 2 i 3 rozporządzenia ogólnego.

Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowanych projektu (PLN)

Poddziałanie 10.2.1. nie dotyczy

Poddziałanie 10.2.2. - do uzupełnienia po zakończeniu oceny ex-ante zrealizowanej zgodnie z artykułem 37 ust. 2 i 3 rozporządzenia ogólnego.

Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych

Poddziałanie 10.2.1. nie dotyczy

Poddziałanie 10.2.2. - do uzupełnienia po zakończeniu oceny ex-ante zrealizowanej zgodnie z artykułem 37 ust. 2 i 3 rozporządzenia ogólnego.

Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania

Poddziałanie 10.2.1. nie dotyczy

Poddziałanie 10.2.2. - do uzupełnienia po zakończeniu oceny ex-ante zrealizowanej zgodnie z artykułem 37 ust. 2 i 3 rozporządzenia ogólnego.

DZIAŁANIE 11.1. OGRANICZANIE ZAGROŻEŃ NATURALNYCH

Cel szczegółowy: Wzmocniona odporność regionu na powódzie i susze.

Problemem w regionie jest nieefektywne działanie systemów odprowadzania oraz oczyszczania wód opadowych i roztopowych na części obszarów zurbanizowanych.

Konieczne jest także utrzymanie właściwych stosunków wodnych, z zachowaniem zasad zrównoważonego zarządzania zasobami wodnymi i przyrodniczymi.

Interwencja w Działaniu będzie miała na celu zwiększenie możliwości retencyjnych zlewni (poprawa bezpieczeństwa powodziowego w skali lokalnej), a także poprawę sytuacji hydrologicznej w zlewni w okresach bezdeszczowych, natomiast usprawnienie systemów odprowadzania i oczyszczania wód opadowych i roztopowych przyczyni się do lepszego zabezpieczenia terenów zurbanizowanych przed skutkami podtopień i powodzi spowodowanych nawalnymi opadami deszczu, a także pozwoli na redukcję ilości zanieczyszczeń trafiających do odbiorników wraz z wodami opadowymi i roztopowymi. Wspierane będą przedsięwzięcia przyczyniające się do zwiększania retencji wody i minimalizacji skutków ekstremalnych zjawisk klimatycznych takich jak nawalne deszcze czy susza.

Wsparcie zostanie ukierunkowane w szczególności na:

- utrzymanie i rozwijanie naturalnych ekosystemów retencjonujących wodę w ramach małej retencji (pod pojęciem małej retencji rozumie się działania techniczne i nietechniczne zmierzające do poprawy struktury bilansu wodnego zlewni poprzez zwiększenie ich zdolności retencyjnych),
- budowę lub przebudowę zbiorników retencyjnych,
- budowę, rozbudowę lub przebudowę systemów zagospodarowania oraz oczyszczania wód opadowych i roztopowych w miastach,
- budowę indywidualnych systemów zatrzymywania i zagospodarowania wód opadowych i roztopowych w miejscu ich powstawania w ramach mini programów przygotowywanych przez gminy lub stowarzyszenia założone przez mieszkańców,
- przedsięwzięcia z zakresu organizacji systemów monitorowania i wczesnego reagowania oraz ratownictwa w sytuacjach nagłego wystąpienia zjawisk katastrofalnych i usuwania skutków katastrof oraz doposażenia jednostek ratowniczych.

Współfinansowane będą projekty niemające negatywnego wpływu na stan lub potencjał jednolitych części wód, w szczególności te, które znajdują się na listach nr 1 będących załącznikami do Masterplanów dla dorzeczy Odry i Wisły. Współfinansowanie projektów, które mają znaczący wpływ na stan lub potencjał jednolitych części wód i które mogą być zrealizowane tylko po spełnieniu warunków określonych w artykule 4.7 Ramowej Dyrektywy Wodnej, znajdujących się na listach nr 2 będących załącznikami do Masterplanów dla dorzeczy Odry i Wisły, nie będzie dozwolone do czasu przedstawienia wystarczających dowodów na spełnienie warunków określonych w artykule 4.7 Ramowej Dyrektywy Wodnej w drugim cyklu Planów Gospodarowania Wodami w Dorzeczach. Wypełnienie warunku będzie uzależnione od potwierdzenia zgodności z Ramową Dyrektywą Wodną drugiego cyklu Planów Gospodarowania Wodami w Dorzeczach przez Komisję Europejską.

Projekty z zakresu małej retencji będą spełniały wymagania określone w Dyrektywie 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej oraz Dyrektywie Rady

92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory.

Projekty realizowane w tym Działaniu powinny korespondować z zakresem działań określonym w „Strategicznym planie adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030”.

Preferowane będą projekty:

- 1) w zakresie projektów dotyczących budowy, rozbudowy lub przebudowy systemów zagospodarowania oraz oczyszczania wód opadowych i roztopowych w miastach:
 - a) zakładające jak największy poziom redukcji zanieczyszczeń zawartych w wodach opadowych i roztopowych,
 - b) zawierające komponenty retencjonujące wody opadowe i roztopowe,
- 2) zakresie projektów dotyczących budowy indywidualnych systemów zatrzymywania i zagospodarowania wód opadowych i roztopowych w miejscu ich powstawania w ramach mini programów przygotowywanych przez gminy lub stowarzyszenia założone przez mieszkańców:
 - a) uwzględniające udział finansowy i rzeczowy mieszkańców w realizacji projektu,
 - b) obejmujące swoim zasięgiem jak największą powierzchnię danej zlewni, a także uzgodnione w ramach ZPT.

Ukierunkowanie terytorialne:

W zakresie małej retencji Działanie realizowane będzie na obszarze całego województwa.

W zakresie zagospodarowania wód opadowych i roztopowych Działanie realizowane będzie na Miejskich Obszarach Funkcjonalnych Bytowa, Człuchów-Chojnice, Kościerzyny, Kwidzyna, Lęborka, Malborka, Starogardu Gdańskiego oraz obszarach zurbanizowanych w miejscowościach od 5 do 50 tysięcy mieszkańców.

Wyłączone ze wsparcia będą gminy, na obszarze których będzie realizowane przedsięwzięcie strategiczne dotyczące systemów zagospodarowania wód opadowych i roztopowych określone w RPS w zakresie energetyki i środowiska oraz Miejski Obszar Funkcjonalny Słupska

Typy projektów

- 1) budowa lub przebudowa urządzeń małej retencji (w tym zbiorników retencyjnych) oraz tworzenie innych form zwiększania retencyjności,
- 2) budowa, rozbudowa i przebudowa systemów odbioru, odprowadzania i oczyszczania wód opadowych i roztopowych,
- 3) budowa, rozbudowa i przebudowa indywidualnych systemów zatrzymywania i zagospodarowania wód opadowych i roztopowych w miejscu ich powstawania w ramach mini programów przygotowywanych przez gminy lub stowarzyszenia założone przez mieszkańców,
- 4) tworzenie i rozbudowa systemów monitoringu środowiska, w tym m.in. systemów informowania, ostrzegania i reagowania na zagrożenia w szczególności powodziowe,
- 5) zakup i modernizacja specjalistycznego wyposażenia jednostek ratownictwa,

6) zakup i instalacja systemów powiadamiania i alarmowania ludności oraz zintegrowanej łączności.

Typ beneficjenta

- 1) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne,
- 2) związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego oraz spółki z udziałem jednostek samorządu terytorialnego,
- 3) podmioty wykonujące zadania jst/związku komunalnego,
- 4) podmioty działające w oparciu o umowę o partnerstwie publiczno-prywatnym,
- 5) jednostki administracji rządowej,
- 6) organizacje pozarządowe,
- 7) PGL Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne,
- 8) spółki wodne,
- 9) straż pożarna,
- 10) policja.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowanych na poziomie projektu

Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR wynosi 85%.

Maksymalny całkowity % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + BP)

j/w

Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)

Minimalna wartość projektu wynosi:

- 1) 1 mln PLN dla typów projektu 1), 2), 5) i 6),
- 2) 200 tys. PLN dla typów projektu 3) i 4).

Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowanych projektu (PLN)

nie dotyczy

Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych - nie dotyczy

Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania
- nie dotyczy

DZIAŁANIE 11.3. GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA

Cel szczegółowy: Spełnione zobowiązania akcesyjne w zakresie oczyszczania ścieków w aglomeracjach od 2 do 10 tys. RLM oraz poprawiona jakość wody pitnej.

W regionie wciąż występują deficyty w rozwoju sieci kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków.

Obserwuje się duże dysproporcje między obszarami miejskimi i wiejskimi w zakresie dostępu do systemów odbioru i oczyszczania ścieków komunalnych. Celem interwencji jest wypełnienie zobowiązań akcesyjnych oraz osiągnięcie celów określonych w Dyrektywie dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych, które spełnia mniej niż jedna trzecia

aglomeracji w województwie. Ponadto kilkudziesięciu tysiącom mieszkańców Żuław zostaną zapewnione dostawy wody pitnej o właściwej jakości.

W ramach Działania realizowane będą projekty z zakresu gospodarki ściekowej oraz zaopatrzenia w wodę. Wspierane będą przedsięwzięcia dotyczące budowy lub rozbudowy zbiorczych systemów odprowadzania i oczyszczania ścieków komunalnych, w tym zagospodarowania osadów ściekowych, co do zasady w aglomeracjach od 2 do 10 tys. RLM wyznaczonych na podstawie przepisów ustawy Prawo wodne.

Głównymi dokumentami stanowiącymi podstawę do wyboru projektu będą zweryfikowane przez samorząd województwa plany aglomeracji, Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK) wraz z opracowanym w toku aktualizacji KPOŚK Masterplanem dla wdrażania dyrektywy 91/271/EWG84 zawierającym listę potrzeb inwestycyjnych w poszczególnych aglomeracjach.

Możliwa będzie także realizacja projektów dotyczących poprawy procesu uzdatniania wody pitnej oraz ograniczania strat wody. Wsparcie przebudowy sieci wodociągowej możliwe będzie tylko w tych przypadkach, gdzie wykazane zostały straty wody na przesyle w ilości co najmniej 20% oraz pod warunkiem zapewnienia właściwej gospodarki ściekowej na terenie objętym projektem.

Przewiduje się realizację przedsięwzięcia strategicznego w zakresie poprawy jakości oraz ograniczenia strat wody w Centralnym Wodociągu Żuławskim, określonego w RPS w zakresie energetyki i środowiska.

Ponadto uprawnione do dofinansowania będą przedsięwzięcia związane z rozwojem systemów monitoringu jakości wód powierzchniowych i podziemnych.

referowane będą projekty:

- 1) w zakresie ścieków komunalnych:
 - a) zakładające jak największą redukcję zanieczyszczeń zawartych w ściekach do wód,
 - b) całościowo rozwiązujące problem oczyszczania ścieków na obszarze danej aglomeracji ściekowej.

Ukierunkowanie terytorialne:

Wsparcie w ramach Działania realizowane będzie:

- 1) w zakresie ścieków komunalnych na obszarze aglomeracji ściekowych niespełniających wymagań akcesyjnych,
- 2) w zakresie wody pitnej: na obszarze Żuław.

Typy projektów

- 1) budowa, rozbudowa sieci kanalizacji zbiorczych,
- 2) budowa, rozbudowa i przebudowa oczyszczalni ścieków,
- 3) przebudowa sieci wodociągowych, wraz z budową, rozbudową lub przebudową innych niż sieci urządzeń wodociągowych (ujęcia wód powierzchniowych i podziemnych, studnie publiczne, urządzenia służące do magazynowania i uzdatniania wód, urządzenia regulujące ciśnienie wody),
- 4) tworzenie i rozbudowa systemów monitoringu i oceny jakości wód powierzchniowych i podziemnych,

5) budowa, rozbudowa infrastruktury zagospodarowania osadów ściekowych.

Typ beneficjenta

- 1) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne,
- 2) związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego oraz spółki z udziałem jednostek samorządu terytorialnego,
- 3) podmioty wykonujące zadania jednostki samorządu terytorialnego /związku komunalnego,
- 4) jednostki administracji rządowej,
- 5) spółki wodne,
- 6) jednostki naukowe,
- 7) szkoły wyższe

Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowanych na poziomie projektu

Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR wynosi 85%.

W przypadku projektów generujących dochód efektywny poziom dofinansowania wynosi 63,75%.

Maksymalny całkowity % dofinansowania wydatków kwalifikowanych na poziomie projektu (środki UE + BP)

j/w

Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)

Minimalna wartość projektu wynosi 500 tys. PLN, za wyjątkiem typu projektu 4), dla którego nie ustalono minimalnej wartości projektu.

Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowanych projektu (PLN)

nie dotyczy

Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych - nie dotyczy

Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania
- nie dotyczy

DZIAŁANIE 11.4. OCHRONA RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ

Cel szczegółowy: Zabezpieczone zasoby i walory przyrodnicze oraz krajobrazowe.

W województwie pomorskim zwiększona antropopresja skutkuje potrzebą podjęcia działań ochronnych wobec ponadprzeciętnych na tle kraju walorów przyrodniczych i krajobrazowych regionu, a także działań zabezpieczających obszary cenne przyrodniczo przed nadmierną penetracją przez ludzi, a z drugiej strony umożliwić społeczeństwu obcowanie i kontakt z przyrodą. W wyniku interwencji zachowana zostanie różnorodność biologiczna oraz walory przyrodnicze i krajobrazowe regionu, a także ograniczona zostanie antropopresja, w szczególności związana z nasilającym się ruchem turystycznym oraz prowadzonymi inwestycjami.

Wsparcie będzie skierowane na czynną ochronę przyrody przede wszystkim na obszarach chronionych, a w szczególności na terenach parków krajobrazowych i rezerwatów przyrody, co prowadzić ma do ograniczenia degradacji środowiska oraz utraty zasobów różnorodności biologicznej.

Dofinansowanie będą mogły uzyskać przedsięwzięcia dotyczące poprawy stanu cennych gatunków i siedlisk przyrodniczych oraz ochrony ekosystemu strefy przybrzeżnej Morza Bałtyckiego, w tym m.in. projekty w zakresie: monitoringu i ochrony gatunków i siedlisk przyrodniczych, opracowania i wdrażania programów odtwarzania i renaturalizacji ekosystemów, eliminacji obcych gatunków inwazyjnych.

Wsparcie zostanie skierowane również na ochronę wód, w szczególności jezior i ekosystemów od wód zależnych. Możliwa będzie m.in. rekultywacja jezior, urządzenie i zagospodarowanie terenów wokół rzek i zbiorników wodnych w celu ograniczenia wpływu powierzchniowego i antropopresji oraz renaturalizacja obszarów wodno-błotnych.

Wykluczone z otrzymania dofinansowania będą przedsięwzięcia z zakresu zbierania, odprowadzania i oczyszczania ścieków komunalnych.

Przewiduje się także dofinansowanie projektów polegających na opracowaniu planów ochrony dla parków krajobrazowych i rezerwatów przyrody oraz realizacji zapisanych w nich działań.

Wspierane będą projekty dotyczące zabezpieczania obszarów chronionych przed nadmierną i niekontrolowaną presją turystów, w szczególności związane z ukierunkowaniem ruchu turystycznego, w tym budowy, przebudowy lub rozbudowy małej infrastruktury takiej jak: ścieżki dydaktyczne, ścieżki rowerowe, szlaki turystyczne, parkingi, punkty i wieże widokowe, zadaszenia, platformy, punkty informacyjne.

Umożliwiona będzie także realizacja projektów dotyczących ochrony i przywracania wartości ekologicznych środowiska miejskiego, przede wszystkim polegających na zwiększaniu powierzchni obszarów zieleni w miastach.

Wsparcie będą mogły uzyskać również przedsięwzięcia dotyczące edukacji ekologicznej oraz zwiększania świadomości na rzecz zrównoważonego rozwoju i przeciwdziałania zmianom klimatu, w tym przedsięwzięcia związane z rozwojem systemów przetwarzania i udostępniania informacji o środowisku i jego ochronie w skali regionalnej.

Przewiduje się także budowę centrów edukacyjnych, obejmujących szerokie spektrum tematyczne z zakresu ochrony środowiska i przeciwdziałania zmianom klimatu, o jak największym zasięgu oddziaływania. Dofinansowane będą tylko te ośrodki edukacji ekologicznej, które zaoferują kompleksową ofertę edukacyjną w wyżej wymienionym zakresie i będą utworzone w partnerstwie z co najmniej jednym z następujących podmiotów: Pomorski Zespół Parków Krajobrazowych, WFOŚiGW w Gdańsku, szkoły wyższe.

Preferowane będą projekty:

1) w zakresie ochrony przyrody:

- a) partnerskie, w tym realizowane we współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego,
- b) sprzyjające tworzeniu warunków dla wysokiej aktywności mieszkańców, w tym kształtowania i umacniania pożądaných postaw proekologicznych,

- c) redukujące negatywne oddziaływania wywołane działalnością człowieka oraz przyczyniające się w największym stopniu do poprawy stanu środowiska,
- d) kompleksowe, np. łączące ochronę siedlisk, odtwarzanie populacji gatunków z ukierunkowaniem ruchu turystycznego.

2) w zakresie edukacji ekologicznej:

- a) sprzyjające tworzeniu warunków dla wysokiej aktywności mieszkańców, w tym kształtowania i umacniania pożądanych postaw proekologicznych,
- b) partnerskie,
- c) upowszechniające nowe rozwiązania technologiczne,
- d) obejmujące swoim zasięgiem obszar co najmniej trzech powiatów,
- e) o dużej skali oddziaływania mierzonej liczbą osób objętych działaniami edukacyjnymi,
- f) uzgodnione w ramach ZPT.

3) w zakresie centrów edukacji ekologicznej:

- a) oddziałujące co najmniej na obszar województwa pomorskiego,
- b) sprzyjające tworzeniu warunków dla wysokiej aktywności mieszkańców, w tym kształtowania i umacniania pożądanych postaw proekologicznych,
- c) upowszechniające nowe rozwiązania technologiczne,
- d) uzgodnione w ramach ZPT.

W przypadku interwencji kierowanej bezpośrednio na realizację celów SUERMB, preferowane będą projekty realizowane w partnerstwie z podmiotami z Regionu Morza Bałtyckiego

Ukierunkowanie terytorialne:

W zakresie ochrony ekosystemu strefy przybrzeżnej Morza Bałtyckiego: obszary objęte prawnymi formami ochrony przyrody (jako wyłączny dostęp) w szczególności Zatoka Gdańska, Zalew Wiślany oraz obszary przybrzeżne.

W zakresie ochrony wód, w szczególności jezior i ekosystemów od wód zależnych: obszary objęte prawnymi formami ochrony przyrody oraz obszary wpisujące się w strukturę korytarzy ekologicznych według Planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego (jako preferencja), zwłaszcza wody wrażliwe na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych, w szczególności jeziora.

W zakresie edukacji ekologicznej i centrów edukacyjnych: obszar całego województwa.

Typy projektów

- 1) finansowanie ochrony i restytucji różnorodności gatunkowej i siedliskowej, w tym m.in. czynnej ochrony gatunkowej, monitoringu gatunków i siedlisk przyrodniczych, opracowania i wdrażania programów odtwarzania i renaturalizacji ekosystemów, rewitalizacji siedlisk, przywracanie ciągłości korytarzy ekologicznych itp. między innymi ekosystemów strefy przybrzeżnej Morza Bałtyckiego,
- 2) kompleksowe przedsięwzięcia z zakresu ochrony, rewaloryzacji i zabezpieczania obszarów chronionych, obejmujące, np. budowę, rozbudowę, przebudowę lub remont infrastruktury ukierunkowującej ruch turystyczny w wyznaczone miejsca (szlaki turystyczne: trasy

rowerowe, szlaki piesze, szlaki wodne, ścieżki dydaktyczne; pomosty komunikacyjne; platformy widokowe; wieże obserwacyjne; parkingi itp.),

3) kompleksowe przedsięwzięcia służące ochronie wód w zlewni, w szczególności jezior i ekosystemów od wód zależnych obejmujące np.: rekultywację jezior, urządzenie i zagospodarowanie terenów wokół rzek i zbiorników wodnych w celu ograniczenia spływu powierzchniowego i antropopresji oraz renaturalizację obszarów wodno-błotnych (z wyłączeniem przedsięwzięć z zakresu zbierania, odprowadzania i oczyszczania ścieków komunalnych),

4) tworzenie lub modernizacja obszarów biologicznie czynnych, w tym terenów zielonych, parków publicznych i elementów zielonej infrastruktury (takich jak np. zielone dachy, żyjące ściany) w miastach ze szczególnym uwzględnieniem zwiększania bioróżnorodności poprzez ochronę gatunków rodzimych oraz eliminację gatunków inwazyjnych”,

5) opracowanie planów ochrony dla parków krajobrazowych i rezerwatów przyrody, a także realizacji zapisanych w nich działań,

6) budowa, przebudowa i rozbudowa obiektów służących, jako centra edukacji ekologicznej,

7) przedsięwzięcia dotyczące edukacji ekologicznej oraz zwiększania świadomości na rzecz zrównoważonego rozwoju i przeciwdziałania zmianom klimatu, m.in. rozwój systemów przetwarzania i udostępniania informacji o środowisku i jego ochronie w skali regionalnej.

Typ beneficjenta

1) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne,

2) związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego oraz spółki z udziałem jednostek samorządu terytorialnego,

3) podmioty wykonujące zadania jednostki samorządu terytorialnego /związku komunalnego,

4) inne jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną,

5) podmioty działające w oparciu o umowę o partnerstwie publiczno-prywatnym,

6) jednostki administracji rządowej,

7) organizacje pozarządowe,

8) kościoły i związki wyznaniowe,

9) PGL Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne,

10) instytucje edukacyjne,

11) szkoły wyższe,

12) jednostki naukowe.

Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowanych na poziomie projektu

Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych i wynosić nie więcej niż 85%.

Maksymalny całkowity % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + BP)

j/w

Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)

Minimalna wartość projektu wynosi:

- 1) 100 tys. PLN dla typów projektu 1) – 6),
- 2) 50 tys. PLN dla typu projektu 7).

Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowanych projektu (PLN)

nie dotyczy

Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych - nie dotyczy

Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania

- nie dotyczy